

GELECEK **TIDE GO**
ZİRVESİ 2015

“Gelecek için değerlerimizi bilmek”

Gelecek Zirvesi 2015

“Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek”

Gelecek Zirvesi 2015

“Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek”

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları

Yayın No: 9

© 2016, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği

1. Baskı Mart 2016

Yayınlanan kitabın içeriğinde yer alan, görsel ve metin içerikleri ile görüşlerin sorumluluğu ilgili kişiye aittir. Yazıda yer alan tüm eksiklik ve yanlışlıklardan yazarı sorumludur. Kitabın her hakkı saklıdır. Bu kitabın hiçbir kısmı yayıncısının yazılı izni olmaksızın elektronik veya mekanik, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi saklama, erişim sistemi de dahil olmak üzere herhangi bir şekilde çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-61682-8-4

Yayıncı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği

Yıldız Posta Cad. Akın Sitesi 1. Blok

No: 6 Kat: 5 D: 10 34349 Gayrettepe

Beşiktaş - İstanbul

Tel: 0 212 212 55 24-25

Faks: 0 212 212 55 26

E-posta: tide@tide.org.tr

Editörler

Ali Kamil Uzun

Ethem Yenigün

Türkiye İç Denetim Enstitüsü İnternet ve Sosyal Medya Adresleri

www.tide.org.tr

www.icdenetimdergisi.org

www.icdenetimkongresi.org

www.tideakademi.org

www.tidemuze.org

www.facebook.com/ICDenetim

www.linkedin.com/groups?gid=2973157&trk=my_groups-b-grp-v

www.twitter.com/IIATurkey

Baskı ve Cilt

Tor Ofset San. Tic. Ltd. Şti.

Akçaburgaz Mah. 116 Sokak No:2 Esenyurt / İstanbul

Tel: 0212 886 34 74 (Pbx)

Fax: 0212 886 34 80

E-Posta: tor@torofset.com

Gelecek Zirvesi 2015
“Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek”

8 Mayıs 2015

Çanakkale

Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası Kongre Merkezi

Dr. İbrahim Bodur Konferans Salonu

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ YAYINLARI
YAYIN NO: 9

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	11	Değerler; Dünden Bugüne Bugünden Yarına...	63
<i>Prof. Dr. Ömer Lalik</i> <i>Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi</i>		Av. Humral Tan <i>Yönetim Danışmanı, Yönetici Koçu</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Denetleme Kurulu Başkanı</i>	
AÇILIŞ KONUŞMALARI	13	Nuray Tamer <i>Yönetim Danışmanı, Koç Eğitmeni</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Seminer Lideri</i>	
“Değerlilikimiz, inşa edeceğimiz geleceğimizin temel taşı olacaktır”	14	İnovasyon ve Kurumsal Girişimcilik	78
<i>Ali Kamil Uzun</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı</i>		<i>Yavuz Çingitaş</i> <i>Brisa İnovasyon Takımı</i>	
“Geleceğimiz için geçmişimizi bilmeli ve anlamalıyız”	18	PANEL	94
<i>Gürdoğan Yurtsever</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı</i>		Gelecek İçin Küresel Değer Yaratmak	
“Zirve’nin ilimizde gerçekleştiriliyor olması bizleri mutlu etti”	25	Prof. Dr. Ömer Lalik	95
<i>Prof. Dr. Mikail Erol</i> <i>Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi</i> <i>İşletme Bölüm Başkanı</i>		<i>Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi</i>	
“Çanakkale’nin üç kahramanı; Hektor, Fatih Sultan Mehmet ve Atatürk’tür”	26	“Değişimi anlamak ve uyum sağlamak gerekiyor”	96
<i>Ülgür Gökhan</i> <i>Çanakkale Belediye Başkanı</i>		<i>Gürdoğan Yurtsever</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı</i>	
“Herkesin sahip olmak istediği şehir; Çanakkale”	29	“Global markalarla işbirliği yaparak, yeni iş modelleri yaratmalıyız”	103
<i>Ahmet Çınar</i> <i>Çanakkale Valisi</i>		<i>Menteş Albayrak</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı</i>	
Gelecek 10 Yılda İş Dünyasını ve Sizi Neler Bekliyor?	33	“Değerlerimize sahip çıkmanın ilk yolu onu sevmektir”	112
<i>Dr. Mustafa Aykut</i> <i>Fütüristler Derneği Başkan Yardımcısı</i>		<i>Ethem Yenigün</i> <i>Darüşşafaka Cemiyeti İç Denetim Müdürü</i> <i>TİDE Denetleme Kurulu Üyesi</i>	
100. Yılında Çanakkale: Geleceğimize Yön Vermek	43	“Rekabet dünyası, inanılmaz fırsatlar içeriyor”	114
<i>Prof. Dr. İlber Ortaylı,</i> <i>Tarihçi</i>		<i>Murat Şahin</i> <i>Fütüristler Derneği Yüksek İstişare Kurulu Başkanı</i>	
KAMPÜSTEN GELECEĞE BAKIŞ: ÖZ GELECEĞİMİZİN TASARIMINDA BAŞARI FAKTÖRLERİ	49	Prof. Dr. Ömer Lalik	119
“Geleceği tasarlamak bizim elimizde”	50	<i>Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi</i>	
<i>Prof. Dr. Nuran Cömert</i> <i>Marmara Üniversitesi, İşletme Fakültesi Dekanı</i>		ZİRVE KAPANIŞ KONUŞMASI	120
“Öğüt verecek insana değil, örnek olacak insana ihtiyaç var”	55	“Bugünkü zirveyi gerçekleştiren TİDE, dolu dolu bir alkışı hak ediyor”	121
<i>Ali Kamil Uzun</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı</i>		<i>Prof. Dr. Güner Gürsoy</i> <i>Yeditepe Üniversitesi İşletme Bölüm Başkanı</i>	
		Kalplerimizde derin iz bırakan şair: Üstad Cemal Süreya anısına	124
		GELECEK ZİRVESİ 2015’İN ARDINDAN	126
		HAKKIMIZDA	134

1915 1925 1935 1945 1955 1965 1975 1985 1995 2005 2015

GELECEK TIDE GO ZİRVESİ 2015

“Gelecek için değerlerimizi bilmek”

8 Mayıs 2015 Cuma

ÇTSO Kongre Fuar Merkezi
Dr.İbrahim Bodur Konferans Salonu

09.00 – 10.00 Kayıt

10.00 – 11.00

Açılış Konuşmaları

Ali Kamil UZUN, TIDE Kurucu ve Onursal Başkanı
Gürdoğan YURTSEVER, TIDE Yönetim Kurulu Başkanı
Bülend ENGİN, ÇTSO Yönetim Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Mikail EROL, ÇOMU Biga İİBF İşletme Bölüm Başkanı
Üğür GÖKHAN, Çanakkale Belediye Başkanı
Ahmet ÇINAR, Çanakkale Valisi

11.00 – 12.00 Prof. Dr. İliber ORTAYLI

“100. Yılında Çanakkale: Geleceğimize Yön Vermek”

12.00 – 12.15 Kahve Arası

12.15 – 13.00 Dr. Mustafa AYKUT, Fütüristler Derneği Başkan Yardımcısı

“Gelecek 10 Yılda İş Dünyasını ve Sizi Neler Bekliyor”

13.00 – 14.00 Öğle Yemeği

14.00 – 14.30 Prof. Dr. Nuran CÖMERT, Ali Kamil UZUN

“Kampüsten Geleceğe Bakış: Öz Geleceğinizin Tasarımında Başarı Faktörleri”

14.30 – 15.00 Av. Humral TAN, Nuray TAMER

“Değerler, Düünden Bugüne Bugünden Yarına...”

15.00 – 15.30 Yavuz ÇİNGİTAŞ, Brisa Inovasyon Takımı

“Inovasyon ve Kurumsal Girişimcilik”

15.30 – 16.00 Kahve Arası

16.00 - 17.30 **Panel: “Gelecek İçin Küresel Değer Yaratmak”**

Panel Başkanı: Prof. Dr. Ömer LALİK, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı
Panelistler: Gürdoğan YURTSEVER, TIDE Yönetim Kurulu Başkanı
Menteş ALBAYRAK, TIDE Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Ethem YENİGÜN, Darüşşafaka Cemiyeti
Murat ŞAHİN, Fütüristler Derneği

20.00 – 22.00 Sunay AKIN

“Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek”

(Yer Çanakkale 18 Mart Üniversitesi İÇDAŞ Kongre Merkezi)

9 Mayıs 2015 Cumartesi

09.30 – 12.00 AKÇANSA Fabrika Ziyareti

13.30 – 16.00 TRUVA Ziyareti

10 Mayıs 2015 Pazar

09.30 – 17.00 Çanakkale Şehitliğinin Ziyareti, Gelibolu ve İstanbul'a Donuş

Stratejik Ortaklarımız

Destek Veren Kurumlar

Ulaşım Desteği

İletişim ve Teknoloji Sponsoru

SUNUŞ

Ülkemizin ve meslek ailemizin geleceği olan üniversite öğrencisi gençlerimizi geleceğe daha donanımlı olarak hazırlamak için Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak düzenlemeye başladığımız *Gelecek Zirvesi* ile amaçlanan; gençlerimizi, akademik olarak hayata hazırlayan akademisyenler ve iç denetim mesleğinin başarılı profesyonelleri ile buluşturmak, Enstitümüzün rehberliğinde iletişim ve paylaşım ortamı oluşturarak gerek iş ve meslek dünyasına ilişkin bilgi, deneyim ve geleceğe dair öngörülerin gerekse hayata ilişkin görüş ve önerilerin gençlere aktarılmasını sağlamak ve bu şekilde küresel alanda rekabet edebilecek yetkinlikte gençlerin yetişmesine katkıda bulunmaktır.

Zirve, *Türkiye İç Denetim Enstitüsü Gelecek Okulu*'nun bir etkinliği olup, iki yılda bir düzenli olarak bahar mevsiminde yapılması planlanmaktadır. Bu yıl ilki gerçekleştirilen *Gelecek Zirvesi*'nin Çanakkale Destanı'nın 100. yılı olması nedeniyle Çanakkale'de düzenlenmesi uygun görülmüştür.

GELECEK ZİRVESİ 2015 teması olarak; Zirvenin amacı ve düzenlendiği mekanın tarihimizdeki yeri dikkate alınarak “*Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek*” olarak belirlenmiştir. Gelecekte varolabilmemiz bireysel, kurumsal ve toplumsal değerlerimizin farkında olmak ve bugünümüzü borçlu olduğumuz geçmişimizdeki değerlerimizi hafızalarımızda bulundurmakla yakından ilgilidir.

Bu düşünceden hareketle; *Gelecek Zirvesi*' kapsamında gençlere yönelik olarak bireysel, kurumsal ve toplumsal değer ve yetkinliklerimizin mesleğimiz, kurumlarımız ve ülkemizin geleceğinde önemini değerlendiren toplantı ve paneller düzenlenmiştir.

Enstitümüzün 20. yılında İç Denetim Farkındalık Ayı'nda yapılan bu zirve ile TIDE olarak üniversitelerde kurulmasına destek olunan İç Denetim

Kulüpleri üyesi üniversite öğrencilerine iç denetim mesleğinin tanıtılması, gençlerin mesleğin profesyonelleri ve meslek hakkında akademik çalışma yapan kişilerle buluşturulması sağlanmıştır.

Zirve'den sonra akşam, edebiyatçı ve Oyuncak Müzesi'nin kurucusu Sunay Akın, halka açık etkinlikte Çanakkale Zaferi'nin önemini insan öyküleriyle katılımcılarla paylaşırken, değerlerin ve etiğin önemi üzerinde durdu. Yaklaşık iki saat süren gösteri Çanakkale halkının yoğun ilgisiyle karşılanırken, Akın, Türk şiirinin büyük ustası Cemal Süreyya'nın maliye müfettişi olarak görevlendirildiği Çanakkale'de, savaştan kalan malzemelerin gelecek kuşaklara kalmasındaki katkılarını vurguladı.

Zirve'nin ikinci günü Akçansa Çimento fabrikası ziyareti ile başladı. Türkiye'nin en büyük çimento üreticileri arasında gösterilen bu fabrikada, firmanın insan kaynakları yetkilileri, firmada çalışma ve staj olanaklarını; firma yöneticileri fabrikanın faaliyetlerini, çimentonun üretilmesini, iç ve dış pazara sunulmasını öğrencilerle paylaştı. Yapılan sunumlarda, özellikle çevreye en az zarar vermek için firmanın yaptığı çalışmalar vurgulandı. Sunumlardan sonra fabrikanın üretim alanı, çimentonun gemilere yükleneyeceği liman otobüslerle gezildi. Fabrikada yenilen öğlen yemeğinin ardından öğrenciler, akademisyenleri ve iç denetim profesyonellerini taşıyan otobüsler Truva'ya doğru yola çıktı.

Homeros tarafından yazılan İlyada Destanı'nda geçen Truva kenti, rehberler tarafından gezdirildi. Bu ziyarette, antik kent, uygarlık tarihi açısından önemi, yaşam alanları, mimarisi gibi farklı açılardan tanıtıldı. Truva uygarlık için bir değer olmasının yanı sıra "Truva Atı" öyküsü ile de tarihte iç kontrol zafiyeti ve iç denetimin önemini ifade etmesi açısından katılımcıların dikkatini çekti.

Zirve'nin üçüncü günü planlandığı gibi Çanakkale Şehitlik turu ile başladı. Sabahın erken saatlerinde otobüsler boğazının diğer yakasına geçerken karşı kıyıda yer alan Necmettin Halil Onan'ın "Dur Yolcu" isimli şu dizeleri ziyaret edilecek yerin karakterini yansıtıyordu:

*"Dur Yolcu, bilmeden gelip bastığın,
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir."*

100 sene önce, atalarımız, vatanlarına duydukları aşkı, Çanakkale ruhunda somutlaştırarak onu kutsal bir emanet gibi bizlere emanet bıraktılar. Bu kutsal emaneti gönüllerimizde taşıyarak bizlere atalarımızdan kalan bu değerleri gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla Mayıs ayında Çanakkale'de düzenlediğimiz "Gelecek Zirvesi 2015: Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek" etkinliği ile meslek ailesi olarak Çanakkale ruhunu hissettik.

Çanakkale ruhu, sadece ulusal olarak bir zafer değil, küresel olarak bir barışı da ifade ediyor. Özellikle yakın coğrafyamızda en acı bir şekilde şahit olduğumuz savaşların yerini barışa bırakmasını dilediğimiz bugünlerde, sahip olduğumuz barış kültürünün insanlık için önemini, Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal şöyle özetlemektedir:

"Uzak memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar; burada dost bir vatanın toprağında sınız. Huzur ve sükun içinde uyuyunuz. Sizler Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar; göz yaşlarınızı dindiriniz, evlatlarınız bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır."

Bu sözler bu toprakları arzın ruhunun merkezi kılıyor.

1915 yılında birbirleri ile karşı karşıya gelen yedi düvelin torunlarını bugün bir araya getiren kaynaştırıcı ruh küresel bir duygu ve değer köprüsü oluşturuyor.

Bir birey ya da kurum olarak geleceğe güvenle bakmanın yolunun değerlere sahip çıkmaktan geçtiği inancıyla, "Gelecek Zirvesi 2015: Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek" etkinliğimizle cesaret, fedakarlık ve vatan sevgisi ile imkansız başarıları atalarımızın ruhlarını şad ederek, küresel duygu ve değer köprüsünden geleceğe yürüdü.

Çanakkale Valiliği, Çanakkale Belediye Başkanlığı, Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'ne ev sahiplikleri, sponsor kuruluşlarımız Akçansa, Brisa, Deloitte, EY, KPMG, PwC ve Turkcell'e destekleri, Fütüristler Derneği ve MÖDAV'a işbirlikleri, Prof. Dr. İlber Ortaylı ve Sunay Akın'a değerli katkıları için şükranlarımızı sunarız.

Zirve'nin başarı ile sonuçlanmasında özverili ve gönüllü emeklerinden ötürü Danışma Kurulu Üyemiz Prof. Dr. Ömer Lalik'e, Yönetim Kurulu Üyemiz Prof. Dr. Nuran Cömert'e, Prof. Dr. Güner Gürsoy'a, Kurucu ve Onursal Başkanımız Ali Kamil Uzun'a, Akademik İlişkiler ve Kurumsal İletişim Komitelerimize, katılımları ile destek veren İstanbul Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi akademisyen ve öğrencilerine, organizasyonunda emek veren TİDE Genel Müdürü Ertan Küçükyalçın'a, Kurumsal İletişimden sorumlu Yönetim Kurulu üyelerimiz Bülent Yurdalan ve Erhan Fatih Anlar'a, TİDE Ofis çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla,

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu

ÖNSÖZ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) "GELECEK OKULU"nun bir etkinliği olan GELECEK ZİRVESİ 2015, 8 Mayıs 2015 tarihinde, "*Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek*" temasıyla Çanakkale'de gerçekleştirildi.

Gururla hatırlayarak her yıl kutladığımız Çanakkale Zaferi'nin 100. ve bizim Sevgili TİDE'mizin 20. onur günü mutlu bir tesadüfle, 2015 yılı Mayıs ayında buluştu. Biz de bu fırsatı kaçırmadık. Üniversiteli gençler ve Çanakkale'nin değer bilir yöneticileri ve halkıyla zafer ayında sarmaş dolaş olduk. Amacımız; üniversitelerde TİDE'nin örgütlediği bir iletişim ve paylaşım ortamı oluşturmak, farklı üniversitelerde eğitim gören öğrenciler arasında tanışıklığı sağlamak, bilim alanları farklı akademisyenler ve iç denetim mesleğinin saygın profesyonelleriyle onlara erişerek kimi bilgileri, deneyimleri ve geleceğe ilişkin öngörülerini bir masal tadıyla öğrencilere ve katılımcılara aktarmaktı.

Aldığımız geri bildirimlerin olumlu havasına güvenerek Zirve oturumlarına katılanların yaşamlarına yeni bir pencere açtığımıza ve ufuklarını genişlettiğimize inanıyoruz. Gelecekte de var olma formülünün peşinde olanlara dünden bugüne uzanan zor ve engebeli bir yolu hep hatırlamalarını öğütleyerek, kendi mesleki geleceklerini biçimlendirecek İÇ DENETÇİLİK MESLEĞİ isimli keyifli bir patikayı gösteriyoruz.

Geçmişini geri getiremeyeceğimizi biliyoruz. Bugün yeni bir gün. Yeni şeyler söylemek lazım. Ancak bugünü anlayabilmek için de dünün tutanaklarına bakmak gerekiyor. Şu anda elinizde tuttuğunuz bu yayını, 2015 Zirvesi'nin tutanağı... Geçmişini şimdiyle buluşturuyor ve geleceğe taşıyor.

"Geçmiş Zaman/Şimdiki Zaman/Gelecek Zaman"... Nerede başlar, ne zaman biter! Bilen var mı?

Şimdi; önü sonu pek belli olmayan zavallı bir an. "Şimdi" dediğimiz anda bile, sözcüğün ilk harfi Ş'nin kendinden sonra gelen harflerin hemen önün-

de o kısacık süreçte geçmiş olduğunu, geçmişle buluştuğunu bi'düşünün. Şimdi denen zamanı yaşadığımızı sanarak avunurken, yaşadığımızın/yaşadıklarımızın aslında geçmiş olduğunu buluveririz. Zaman dilimleri içlerinde barındırdıkları anlarla geçmiş, şimdiyi ve geleceği birlikte ve tüm sonuçlarıyla bize yaşatırlar. Çanakkale'de olduğu gibi..

Dileyelim ki; TİDE'nin yarınlar için yaptıkları hak ettiği değeri bulsun. Değeri bilinsin..

İyi okumalar..

Prof. Dr. Ömer Lalik

Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı

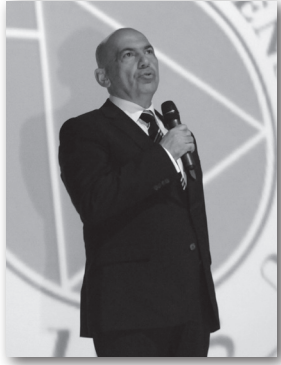
Mütevelli Heyet Üyesi

Türkiye İç Denetim Enstitüsü

Danışma Kurulu Üyesi

AÇILIŞ KONUŞMALARI

“Değerbilirliğimiz, inşa edeceğimiz geleceğimizin temel taşı olacaktır”

*Ali Kamil Uzun
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu ve Onursal Başkanı*

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, Sayın Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Rektör Temsilcim, Sayın Konuklar, Sevgili Çanakkaleliler,

Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak düzenlediğimiz GELECEK ZİRVESİ'ne hoş geldiniz.

İki kıta, bir deniz üzerinde konumlanmış, küresel bir destanın yazıldığı Çanakkale'de ev sahipliğinizde gerçekleştirdiğimiz etkinliğimize esirgelediğiniz ilgi ve desteğiniz için şükranlarımızı sunuyoruz.

Saygıdeğer Hazirun,

Kainatın tanık olduğu benzeri olmayan kahramanlık öyküleri ile dolu muhteşem bir destanın yazıldığı Çanakkale'de geleceğe yürümek için birlikteyiz. Hayatlarının ilkbaharında bizlere bugünü kazandırmak için bu topraklarda şehit düşmüş atalarımızı anmak, onları anlamak, cesaret, fedakarlık ve imkansız başarıma ruhunu geleceğe taşımak için buradayız.

Tarihimizde, yüreğimizde, ruhumuzda iz bırakanlardan, özgürlük, barış, kardeşlik, dayanışma, hoşgörü, birlik ve beraberlik değerleri ile kendinden sonraki nesillerin geleceği için toprağa düşen, bir hilal uğruna güneş gibi batan şehitlerimizden, atalarımızdan ilham almak için muhteşem destanın yazıldığı topraklardayız.

Okulunu bırakıp cepheye koşan, ölmeden mezara konan, kendisi için var olmayan geleceği, bizler için bugünleri var edenleri yad etmek, inşa edeceğimiz öz geleceğimiz için aynı ruh ve heyecanla geleceğe yürümek için buradayız.

Bizi bugünlere getiren Çanakkale ruhunda ifade bulan değerlerimizi gelecek kuşaklara aktarmak için ülkemizin ve meslek ailemizin geleceği gençlerimizle birlikte Çanakkale'deyiz.

100 yıl önce uzak diyarlardan gelip bu topraklar üzerinde kan döken, can veren yedi düvelin insanlarını evlatları olarak bağrına basan bir insanlık kültürü, bugün yedi düvelin torunlarını bu topraklarda bir araya getiren, kaynaştıran bir ruh olarak küresel bir duygu ve değer köprüsü oluşturuyor.

Bu duygu ve değerler, bu toprakları arzın ruhunun merkezi kılıyor. Çanakkale Destanı'nın merkezinde de dünyaya örnek olacak bu hümanizma anlayışı yatıyor. Bizi yarınlara taşıyacak değerler bu anlayışın eseri olacaktır.

Sahip olduğu değerler mirasını koruyamayan toplumların, çağdaş kimliğini, kişiliğini ve zenginliğini geleceğe taşıması gelecekte var olması mümkün değildir.

Bir kuşun iki kanadı gibi, ekonomik alandaki başarılar yanında varlığımızı borçlu olduğumuz değerlere de sahip çıkmalı, bizi geleceğe taşıyacak değerlerimiz ile geleceğe yürümeliyiz.

Değerbilirliğimiz, inşa edeceğimiz geleceğimizin temel taşı olacaktır.

Değerli katılımcılar,

Ülkemizin ve meslek ailemizin geleceği olan üniversite öğrencisi gençlerimizi geleceğe daha donanımlı olarak hazırlamak amacıyla; Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak Gelecek Zirvesi'ni düzenledik. Temel amacımız bu zirve kapsamında gençleri, akademik olarak hayata hazırlayan akademisyenler ve iç denetim mesleğinin profesyonelleri ile buluşturmak, Enstitümüzün rehberliğinde iletişim ve paylaşım ortamı oluşturarak gerek iş

ve meslek dünyasına ilişkin bilgi, deneyim ve geleceğe dair öngörülerin, gerekse hayata ilişkin görüş ve önerilerin gençlere aktarılmasını sağlamak ve bu şekilde küresel alanda rekabet edebilecek yetkinlikte gençlerin yetişmesine katkıda bulunmaktır.

Zirve, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Gelecek Okulu'nun bir etkinliği olup, düzenli olarak her iki yılda bir, bahar mevsiminde yapılması planlanmaktadır. Bu yıl ilki gerçekleştirilen Gelecek Zirvesi'nin Çanakkale Destanı'nın 100. yılı olması nedeniyle Çanakkale'de düzenlenmesi uygun görülmüştür.

GELECEK ZİRVESİ 2015 teması; zirvenin amacı ve düzenlendiği mekanın tarihimizdeki yeri dikkate alınarak **“Gelecek için Değerlerimizi Bilmek”** olarak belirlenmiştir. Gelecekte var olabilmemiz bireysel, kurumsal ve toplumsal değerlerimizin farkında olmak ve bugünümüzü borçlu olduğumuz geçmişimizdeki değerlerimizi hafızalarımızda bulundurmakla yakından ilgilidir.

Çanakkale Destanı'nda var olan insan ve kahramanlık öyküleri, şiirlere ve türkülere ilham vermiş, öyküleşen olaylar, şiir ve türkülere söz olan duygu ve düşünceler toplumsal hafızamızda saklanan değerlerimiz olarak bugünlere taşınarak, geleceğimiz için motivasyon gücümüzü ifade etmektedir.

Bu nedenle, geçmişimizi doğru okuyup anlamak ve öğrenmek hayal ettiğimiz geleceği inşa etmek için ihtiyacımızı göstermektedir. Bu ihtiyacımızın bir gereği kuşaklararası iletişimi sağlayarak geleceğe birlikte yürümek için değerlerimizi bilmek ve geleceği doğru okumak için ülkemizin, mesleğimizin geleceği gördüğümüz gençlerimiz ile birlikte GELECEK ZİRVESİ düzenliyoruz. Zirve'nin öngörülen amaç ve misyonu sebebiyle, bizlere bugünü kazandıran, geleceği inşa edeceğimiz değerlerimiz için temel taşı olacak tarihi olayların geçtiği mekanlar da zirve etkinliklerini gerçekleştirmenin uygun olacağını düşündük. Bu amaçla ilkini Çanakkale'de gerçekleştirdiğimiz etkinliğimizi gelecek yıllarda da sürdüreceğiz.

Çanakkale Destanının 100. yılını kutladığımız 2015 yılında, Enstitümüzün de kuruluşunun 20. Yılıni kutluyoruz. Bu sebep ile bugün iki farklı, anlamlı heyecanı birlikte yaşıyoruz.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, bir meslek grubunun ortak bir hayalinin gönüllü bir emek ve fedakarlıkla yoğrulmuş öyküsüdür. Bu öykü, sadece meslek insanları için değil, hayalleri olan herkes için, bu hayalleri gerçekleştirmede yol gösterecek bir rehber olma özelliği de taşıyor.

Bu öyküde başarının sırrı, var olmayan geleceği inşa eden liderlik becerisidir. Bu öykü, çok daha büyük hayallerle, iddialarla sürececek, şeffaf kurum, güçlü toplumun teminatı bir meslek grubunun ülkemizin aydınlık geleceği için hayallerini var edeceği bir başka başarı öyküsü olacaktır. Bu inancımızın teminatı olarak gençlerimizi görüyoruz. Bu sebeple meslek ailemizin geleceğini inşa edeceklerin bugün aramızda bulunan temsilcileri olan üniversite öğrencisi gençlerimiz ile birlikteyiz.

Sevgili Gençler,

Toplumsal hafızamızda saklı değerlerimizden ilham alarak, yetkinlikleriniz, değer yaratan hizmetleriniz, yetiştireceğiniz insanlar ile yenilikler ve değişimi kendiniz için geliştirme ve olgunlaştırma fırsatı olarak görebilmeniz için geleceğinizi inşa edeceksiniz.

Değerli Hocalarımız,

Geleceğimizi sizler yetiştireceksiniz...

Değerli Meslektaşlarım,

Sizlerde ustası olduğunuz mesleğin kuşaktan kuşağa devamı için el vermeniz...

Saygıdeğer Hazirun,

Hayallerimiz ve iddialarımız ne kadar büyük olursa olsun unutulmaması gereken bir gerçek var... Onurla bitirilmesi gereken en asil görev hayattır...

Bu topraklarda atalarımızın yazdığı destan bu anlayışın eseridir. Atalarımızdan bize miras kalan bu anlayışın günümüzde varlığı aydınlık geleceğimizin teminatı olacaktır. Bize bıraktıkları onurlu miras için Mustafa Kemal ATATÜRK ve kahraman şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum. Ruhları şad olsun!...

“Geleceğimiz için geçmişimizi bilmeli ve anlamalıyız”

Gürdoğan Yurtsever
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Başkanı

Sayın Valim, Belediye Başkanım, Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, Değerli Hocalarım, Değerli Öğrenciler, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Katılımcılar...

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün üniversite öğrencilerine mesleğimizi tanıtmayı hedefleyen Gelecek Okulu projemizin ürünlerinden birisi olan ve “Gelecek için değerlerimizi bilmek” temasıyla düzenlediğimiz Gelecek Zirvesi'ne hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Şahsım ve Enstitümüz Yönetim Kurulu adına bugün burada sizlerle olmaktan duyduğumuz büyük memnuniyeti ifade etmek isterim.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak bu yıl ilkini düzenlediğimiz ve gelecek yıllarda devam etmeyi planladığımız Gelecek Zirvelerinin üniversite öğrencilerinin geleceğine yön veren önemli bir platform haline gelmesini hedefliyoruz. Geleceğin ise geçmişi iyi tanımaktan ve anlamaktan geçtiğine inanıyoruz. Bu düşünceden hareketle ilk Gelecek Zirvesi'nin temasını, “Gelecek için değerlerimizi bilmek” olarak belirledik.

Bu tema bizi Çanakkale ile buluşturdu. Tarihin akışını değiştiren Çanakkale Zaferinin 100. yılını kutladığımız 2015 yılında böyle bir etkinliği çeşitli üniversitelerden öğrenci arkadaşlarımız ve hocalarımızla birlikte Çanakkale'de düzenlemenin çok anlamlı olacağını düşündük.

Vatanları uğruna canlarını hiç düşünmeden feda eden şehitlerimizin ortaya koyduğu değerlerin, geleceğimizin de teminatı olduğuna, Çanakkale'de 1915 yılında yaşanan büyük destandan başta geleceğimizin teminatı olan gençlerimiz olmak üzere hepimizin alacağı büyük dersler olduğuna inanıyoruz.

Bunun yanı sıra Truva gibi tüm dünya tarafından tanınan medeniyetlere de beşiklik etmiş bu topraklar, her dönemde dünya tarihine yön vermiş eşsiz bir yerleşim yeri olma özelliğine de sahiptir. Bu nedenle bu toprakların tarihini öğrenmek ve daha da önemlisi anlamak, geleceğimizi oluşturmak bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bu şekilde hem bu değerleri anlamaya çalışmak, hem de başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu büyük zaferin kazanılmasını sağlayan tüm kahramanlarımızı ve aziz şehitlerimizi bu anlamlı yılda Çanakkale'de anmak amacıyla Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve 9 Eylül Üniversitesi'nden yaklaşık 100 öğrenci arkadaşımız ve 20 öğretim üyesi ile buraya geldik.

Etkinliğimiz üç gün sürecek. Bugün bu salonda zirve konuşmaları ve panelleri gerçekleştirilecek. Bu akşam Çanakkale 18 Mart Üniversitesi İÇDAŞ Kongre Merkezi'nde Şair ve Yazar Sunay Akın etkinliğimizin bir parçası olarak saat 20.00-22:00 arasında bizlerle birlikte olacak. Sizleri ve tüm Çanakkalelileri bu etkinliğimize de bekliyoruz.

Yarın üniversite öğrencisi arkadaşlarımızla birlikte AKÇANSA Çimento ve daha sonra da Truva ziyareti gerçekleştirilecek. Pazar günü ise Anneler günü. Bu anlamlı günde şehitlik ziyaretini gerçekleştireceğiz.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) olarak kurulduğumuz 1995 yılından beri Türkiye'deki iç denetim uygulamalarının uluslararası standartlara yükseltilmesi amacıyla faaliyet gösteriyoruz. 2015 yılı aynı zamanda Enstitümüzün de kuruluşunun 20. yılı. Bizim için anlamlı olan böyle bir yılda,

anlamli bir yerde bu etkinliği düzenliyor olmaktan gerçekten büyük bir mutluluk duyuyoruz.

170 ülkede 180 binden fazla üyesi olan Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün (The Institute of Internal Auditors-IIA) Türkiye'deki tek temsilcisi konumunda olan Enstitümüzün 900'den fazla kurumu temsil eden 2.400'den fazla üyesi bulunuyor. TİDE üye sayısı açısından Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün en büyük 17. ulusal enstitüsü konumundadır.

Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu'nun (The European Confederation of Institute of Internal Auditors/ ECIIA) da üyesi olan Enstitümüz, iç denetim mesleğinin tanınması, yaygınlaşması ve meslektaşların mesleki gelişimlerinin sağlanması amacıyla pek çok mesleki gelişim, paylaşım ve iletişim platformu ile çalışmalarını sürdürüyor.

Bu kapsamda sizlere Enstitümüz ve faaliyetlerimizi kısaca tanıtmak isterim.

- Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından geliştirilen “Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi ve İç Denetim Standartları”nı güncel bir şekilde Türkçe'ye çeviriyor ve yayınlıyoruz. Düzenleyici otoriteler tarafından iç denetim konusunda yapılan düzenlenmelerde de bu standartlar esas alınıyor.
- İç denetimde küresel yetkinlik belgesi olan ve 1974 yılından beri IIA tarafından verilen “Sertifikalı İç Denetçi (Certified Internal Auditor - CIA)” ve bunun yanı sıra dört farklı alanda uzmanlık sertifika sınavlarına aracılık yapıyoruz. Bu sertifikalar finansal hizmetler, kamu, kontrol öz değerlendirme ve risk yönetimi konularındaki uzmanlığı ortaya koyuyor. Türkiye'den bu sınavlara TİDE aracılığıyla girilebiliyor. Mevcut durumda Türkiye'de yaklaşık 650 meslektaşımızda CIA sertifikası bulunuyor. Toplamda ise yaklaşık 1.800 civarında meslektaşımız bu uzmanlık sertifikalarına sahip.
- Meslektaşlarımızın gelişmesine katkı sağlamak amacıyla “TİDE Aka-

demî” bünyesinde sertifika hazırlık ve sürekli mesleki gelişim seminer programları düzenliyoruz. Bunun yanı sıra üyelerimize yönelik ücretsiz seminerler de gerçekleştiriyoruz.

- Her yıl “Türkiye İç Denetim Kongreleri” düzenliyoruz. Geçen yıl 18. Türkiye İç Denetim Kongresi'ni 20-21 Ekim tarihlerinde Wyndham Grand İstanbul Levent'te “İtibar Gelecektir: Kurumsal İtibarın Yönetilmesinde İç Denetimin Stratejik Rolü” temasıyla gerçekleştirdik. Kongrelerimizde mesleğin ulusal ve uluslararası uzmanları tecrübelerini meslektaşlarımız ile paylaşma imkanı buluyor.
- Yayıncılık alanında “İç Denetim Dergisi” ve kitap yayınlamamız bulunuyor. 14 yıldır yayımlanan İç Denetim Dergisi mesleğimizin en önemli referans kaynaklarından birisi haline geldi. Yılda dört defa yayımlanan dergide mesleki makalelere, yazılara, araştırmalara ve haberlere yer veriliyor. 2010 yılından beri kitap yayıncılığı alanında da faaliyet gösteriyoruz. Bugüne kadar sekiz kitap yayımladık. İki kitabın yayın hazırlıkları devam ediyor. Bunun yanı sıra elektronik yayıncılık alanında faaliyetlerimiz bulunuyor.
- Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV)'ın da katkılarıyla iki yılda bir, farklı üniversitelerde “Akademik Forum”lar düzenliyoruz. Bu forumlarda mesleğin akademik niteliğini güçlendirmeye çalışıyoruz. Akademik Forumların ilkinin Marmara Üniversitesi, ikincisini İstanbul Üniversitesi, üçüncüsünü de Galatasaray Üniversitesi'nde düzenledik. Dördüncü Akademik Forum'u ise 2016 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleştireceğiz.
- İç denetimin gelişmesine katkıda bulunan, bu alanda yatırım yapan kurumları, şirketleri, meslektaşlarımızı ve akademisyenleri ödüllendirmek amacıyla her yıl “İç Denetim Farkındalık Ödülleri” veriyoruz. Bu ödülleri tüm dünyada İç Denetim Farkındalık ayı olarak kutlanan Mayıs ayında gerçekleştirdiğimiz tören ile sahiplerine takdim ediyoruz. Bu yılki 5. Farkındalık Ödül törenini İstanbul'da, Feriye Sarayı'nda 20 Mayıs'ta gerçekleştireceğiz.

- Mesleğin akademik gelişimine yönelik Akademik İlişkiler ve Gelişim Programı uyguluyoruz. Bu kapsamda üniversitelerde “Denetim Kulüpleri” kuruyor, bu kulüplerin etkinliklerine katkı sağlıyoruz. Bu şekilde hem üniversite öğrencilerine mesleğimizi tanıtarak, nitelikli gençleri mesleğimize kazandırmak istiyoruz, hem de öğrencilerin kariyer seçimlerine yardımcı olmaya çalışıyoruz. Bunun yanı sıra üniversite öğrencilerine yönelik “İç Denetime Genç Bakış Yarışmaları” düzenliyoruz. İç denetim üzerine yapılan akademik çalışmaları desteklemeye çalışıyoruz. Üniversitelerimizde iç denetim üzerine yüksek lisans ve doktora derslerinin programlara girmesini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütüyoruz.
- Kamu İç Denetçileri Derneği (KİDDER) ile birlikte kamudaki iç denetim uygulamalarının geliştirilmesi amacıyla kamu iç denetim konferansları düzenliyoruz. Son kamu konferansını 29 Ekim 2014 tarihinde TBMM’de gerçekleştirdik.

Bunların yanı sıra çalışma komitelerimizde gönüllü olarak görev alan üyelerimizin katkılarıyla mesleğimiz ile ilgili birçok proje yürütüyoruz. Bu şekilde meslek profesyonellerine, iş dünyasına, kamu kurumlarına, düzenleyici otoritelere ve üniversitelere katkı sağlamaya çalışıyoruz.

Mayıs ayı tüm dünyada İç Denetim Farkındalık Ayı olarak kutlanıyor. Biz de mesleğimiz için önemli olan bu ayda çok çeşitli etkinlikler gerçekleştiriyoruz. Bugünkü etkinliğimiz de bu kutlamaların başlangıcı ve önemli bir parçası. 20 Mayıs’ta ise İç Denetim Farkındalık Ödül Töreni’ni gerçekleştireceğiz, yine üyelerimize yönelik ücretsiz eğitim programları düzenleyeceğiz.

Bu faaliyetlerimizin bir sonucu olarak TİDE, tüm dünyada Mayıs ayı boyunca kutlanan “İç Denetimde Farkındalık Ayı” kapsamında düzenlediği etkinliklerle Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından ‘2014 Farkındalık Özel Ödülü’ne layık görüldü. Hemen sonrasında TİDE Akademik İlişkiler Komitesi’nin başarılı çalışmaları ve projeleri yine IIA tarafından tüm dünya Enstitülerine örnek gösterildi. Çalışmalarımızın IIA nezdinde de karşılık bulması bizleri daha fazla motive ediyor.

Son yönetim kurulu toplantısında Mayıs ayının ikinci haftasının ülkemizde “İç Denetim Farkındalık Haftası” olarak kutlanması konusunda karar aldık. Bundan sonra bu kapsamda da çeşitli etkinlikler gerçekleştireceğiz. Bu karar ve etkinliklerin ülkemizdeki iç denetim farkındalığını artırmada önemli katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Bildiğiniz üzere başta iletişim ve teknoloji alanlarındaki gelişmeler; büyüyen, çeşitlenen ve karmaşıklaşan işlemler, artan riskler, hileli finansal raporlama skandalları ve büyük şirket zararları gibi çok çeşitli nedenlerle iç denetimin önemi tüm dünyada ve ülkemizde giderek artıyor. Bunun bir yansıması olarak Türkiye’de 2000’li yıllarla birlikte başta bankacılık olmak üzere, sermaye piyasaları, sigortacılık, kamu ve suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi gibi alanlarda iç denetim ile ilgili önemli düzenlemeler yapıldı, zorunluluklar getirildi. Reel sektörde ise yeni Türk Ticaret Kanunu iç denetimin önemini artırdı.

İç denetimin temel amacı kuruma değer katmaktır.

İç denetim faaliyeti, kurumların iç kontrol, risk yönetimi ve kurumsal yönetim sistemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunur; iş süreçlerin iyileştirilmesini, kaynakların etkili ve verimli kullanılmasını sağlar; hata, hile ve suistimallerin önlenmesine yardımcı olur; risklerin neden olabileceği kayıpları azaltır, kurumların itibarını korur, hedeflerine ulaşmasına katkı sağlar.

Bu nedenle iç denetim; tüm şirketlerimiz ve kurumlarımız için çok önemli bir faaliyettir.

İç denetim kurumlarımızın ve ülkemizin rekabet gücünün artmasına büyük katkı sağlar. Bu faaliyetin uluslararası standartlarda ve yetkin meslektaşlar tarafından yerine getirilmesi büyük önem taşıyor. İşte bu aşamada TİDE olarak mesleğin tanınması, yaygınlaşması, uluslararası standartlarda yürütülmesi ve meslektaşların gelişimi için vurguladığım çok çeşitli faaliyetler gerçekleştiriyor, projeler yürütüyoruz. Bu şekilde iç denetim ülkemizde günden güne gelişiyor ve yaygınlaşıyor.

Genç öğrenci arkadaşlarımı da bu önemli mesleğe ve Enstitümüze katılmaya, mesleğimizi ve ülkemizi daha ileri taşımada rol ve sorumluluk almaya davet ediyorum. Bu etkinliğin öğrenci arkadaşlarımızın mesleğimizi tanıması için faydalı olmasını umuyorum.

Zirvemizi destekleyen Çanakkale Valisi Sayın Ahmet Çınar'a, Çanakkale Belediye Başkanı Sayın Ülgür Gökhan'a, Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Bülend Engin'e; etkinliğimizi destekleyen, konferans ve kongre salonlarını bizlere tahsis eden Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası ile 18 Mart Üniversitesi'ne; destekleri için Çanakkale Valiliği, Çanakkale Belediyesi, Fütüristler Derneği ve Akçansa'ya; zirveye değer katan konuşmacı ve panelistlerimize; zirvenin hazırlanmasında büyük emekleri olan Enstitümüzün Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun'a ve Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nuran Cömert'e; Akademik İlişkiler Komitesi'ne, bu süreçte büyük bir özveri ile çalışan Kurumsal İletişim Komitesi'ne, Komiteden sorumlu Yönetim Kurulu Üyeleri Bülent Yurdalan ile Erhan Fatih Anlar'a; Genel Müdürümüz Ertan Küçükçalçın'a ve Enstitümüzde görev yapan profesyonellerimize; stratejik ortaklarımız Deloitte, EY, KMPG ve PWC'ye; ulaşım desteği sağlayan Brisa'ya, İletişim ve Teknoloji sponsorumuz Turkcell'e ve katılımınız için sizlere teşekkür ediyor, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm kahramanlarımızın ve aziz şehitlerimizin önünde tekrar minnet, şükran ve saygıyla eğiliyor, etkinliğimizin gençlerimize faydalı olmasını diliyorum ve saygılar sunuyorum.

“Zirve'nin ilimizde gerçekleştiriliyor olması bizleri mutlu etti”

*Prof. Dr. Mikail Erol
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölüm Başkanı*

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı Sayın Ali Kamil Uzun'a, Sayın TİDE Yönetim Kurulu Başkanı Gürdoğan Yurtsever'e, Sayın Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Bülend Engin'e, Sayın Belediye Başkanı Ülgür Gökhan'a ve çoğunu yakından tanıdığım konuşmacılara, değerli misafirlerimize ve sevgili gençlerimize katılımınızdan dolayı teşekkür eder, sizleri Çanakkale'de ağırlamaktan mutlu olduğumuzu bilmenizi isterim.

Dünya ve ülkemizde önemi giderek artan iç denetim mesleği uluslararası standartlarının gelişmesi ve bu alanda birliğin sağlanması için Türkiye İç Denetim Enstitüsü, 19 Eylül 1995 tarihinde kurulmuş olup, 170 ülkede 180 bin üyesi bulunan IIA'nın ve ECIIA'in Türkiye temsilcisidir. Bu Enstitü'nün Akademik İlişkiler Komitesi tarafından düzenlenen Gelecek Zirvesi etkinliğinde, Boğaziçi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Osmangazi Şeyh Edebali Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi'nin denetim kulüplerini, akademisyen ve öğrencilerini ilimizde misafir etmekten Çanakkale 18 Mart Üniversitesi olarak mutluyuz.

“Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek” temalı Zirve'nin Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı olması sebebiyle ilimizde gerçekleştirilmesi bizleri ayrıca memnun ediyor. Konuşmacı hocalarıma teşekkür ederken, katılımcılar için bu etkinliğin yararlı olacağını inanıyor ve biliyorum. Bu şekilde de saygın bilim adamlarının karşısında konuşma yapmaktan da ayrıca gurur duyuyorum ve hepimize saygılarımı sunuyorum.

**“Çanakkale'nin üç kahramanı;
Hektor, Fatih Sultan Mehmet ve
Atatürk'tür”**

*Ülgür Gökhan
Çanakkale Belediye Başkanı*

Sayın Rektör Vekilim, Sayın Çanakkale Sanayi ve Ticaret Odası Başkanım, Sayın Türkiye İç Denetim Enstitüsü Değerli Yöneticileri, Değerli Bilim Adamları ve Değerli Katılımcılar, Sevgili Gençler,

Hepinizi 100. yılda Çanakkale'de, böyle bir etkinlikle ağırlamakla duyduğum memnuniyeti belirterek, saygıyla selamlıyorum.

Bu yıl Çanakkale zaferinin 100. yılını coşkuyla kutlamaya gayret ediyoruz. Bundan da her Türk insanının gururlandığını biliyoruz. Ben bu zirvelerin bundan sonrada devam edecek olmasından memnun oldum. Değerli Ömer Lalik Hocam bu toplantının yapılması konusunda, diğer yöneticilerle birlikte beni ziyaret ettiler. Memnuniyetle destekleyeceğimizi ve Zirve'nin Çanakkale'de olmasından memnuniyet duyacağımızı belirttik. Özellikle genç arkadaşlarımızın ve hayata adım atmakta olan üniversiteli gençlerimizin iç denetim mesleğiyle ilgili farkındalıklarının artırılması için etkinliğin burada yapılması önemli. Esas itibarıyla buradaki toplantının ana teması *Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek* de önem arz ediyor.

Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek temalı Gelecek Zirvesi'nin ilkinin yapılabacağı yer, tam da burası, yani Çanakkale. Çanakkale Anadolu tarihinin çok önemli olaylarının geçtiği bir yer. Tarihi beş bin yıllık topraklardasınız. Troya ve Biga Yarım Adası'ndaki Troya Körfezi'nden tüm o kurulmuş ve daha sonra yıkılmış olan medeniyetler, bu topraklarda var oldu ve birbirini takip etti.

Burası neden önemli bir yer? Burası Anadolu'nun başlangıcı ve burada kurulmuş olan medeniyetler hep su yolu üzerinde olmanın gereğini hissettiler. Hem gerekçesi hem de savunması itibarıyla, Troya Savaşı ve Çanakkale Savaşı birebir aynıdır. İki savaşın da gerekçesi su yolunda yaşamak, buradan Boğazlar'ı geçerek Kafkaslar'a ve Balkanlar'a uzanmaktı. Mitolojide, Troya Savaşı'nın gerekçesi olarak anlatılan Helen aşkı işin mitolojik kısmını oluşturuyor. Buradaki esas temel hedef Troya'yı ele geçirmek ve buradan su yolu üzerinden de Kafkaslar'daki madenlere ulaşmaktı.

Troya bir Anadolu medeniyetidir. Akalar'ın saldırısında, Troya'yı sadece Troyalılar mı savundu? Hayır. O dönemde Anadolu'da bulunan medeniyetleri tam da bizim burada, Çanakkale savaşlarında olduğu gibi çeşitli yerlerden; Balkanlar'dan, Orta Doğu'dan, Yemen'den; Anadolu'nun tüm kentlerinden bütün insanlar nasıl Çanakkale'yi savundularsa aynı şekilde o zaman da Anadolu medeniyetleri gelip burada savaştılar. Bu, Anadolu topraklarının savunmasıydı. Beş bin yıl önceden beri gelen süreçte, Fatih Sultan Mehmet iki kaleyi Boğaz'da yaptı. Hem Fatih Sultan Mehmet hem de Kemal Atatürk Troya'yı ziyaret etti. Hatta tarihçiler Mustafa Kemal'in “Hektor'un intikamını aldık.” diye de bir sözü olduğunu ifade eder.

Şu bir gerçek ki, buranın üç kahramanı vardır: Birincisi Hektor, ikincisi Fatih Sultan Mehmet (Çanakkale'nin kurucusudur.), üçüncüsü de Mustafa Kemal Atatürk'tür. Buradan hareketle diyebilirim ki, Anadolu toprağı üzerinde kurulan onlarca medeniyetin hepsi bizim geçmişimizdir. Hititler de, Asurlular da, Urartular da, Lidyalılar da, Selçuklular da, Osmanlılar da bizim geçmişimizdir. Bunları çok iyi incelememiz lazım. Maalesef okullarımızda bunlar anlatılmaz. Değerlerimizi bilmek budur. Bu topraklarda hangi zengin medeniyetlerin var olduğunu bilmeli ve bunların gerekçelerini öğrenmelisiniz. Biz geçmişi en güçlü milletiz. O dönem itibarıyla geçmiş bilgiyle, teknikle dolu bu toprak parçası üzerinde yaşıyoruz ve köklü bir geçmişin devamıyız.

İç denetim kurumsallaşmayı gösteriyor. Artık bilimsel usullerle kurumsallaşmalıyız, eski usullerle değil. Dışarıdan bir gözle denetleniyor olmak kadar iyisi yoktur. Biz denetleniyor olmaktan hoşlanmayız ama denetim

tam tersine bizi doğru yöne yöneltir. İçinizden bazılarınız bu sürece gireceksiniz. Çok zengin bir tarihe sahibiz ve bu güçlü temel üzerine kurulan ülkemizi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği muasır medeniyet seviyesine getirebiliriz. Biz lider ülke olma noktasında ciddi birikimi de olan bir toplumuz. Gençler, bunun gereğini yapmak zorundasınız.

Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı dolayısıyla şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Onların hakkını ödememiz söz konusu değil. Onların neden öldüğünü düşünerek, bizim daha iyi yaşayabilmemiz ve ülkemizi üst seviyelere çıkarabilmek için canlarını verdiklerini unutmayacağız. Hamaset yaparak, gözyaşı dökerek değil, onlardan ibret almalıyız. Onlar bizler için canlarını vererek bu toprakları savundularsa, onların haklarını helal ettirmek için bu ülkede bilimsel ve teknolojik gelişmeyi sağlamak adına canla başla çalışmalıyız.

Geçmişimizde utanacağımız hiçbir şey yok. Aksine övüneceğimiz o kadar çok şey var ki... Bu moral güç bizim dünyada yüzü ak, başı dik insan olarak yaşamamızı sağlayacaktır. Siz bugüne bakmayın. Bazı hatalardan dolayı gelinen noktalar bizim hak ettiğimiz gelişmeler değil. Bize bırakılan bu mirasa, mirasyedi olarak değil, miras üzerine miras koyma ve dünyada birinci ülke olma hedefiyle mücadele ederek sahip çıkmalıyız. Sevgili gençler, şehitlerimize ve dedelerimize olan hakkınızı ödeyiniz. Çaba gösteriniz. Sizler, bilimsel olan her şeyin üzerine ne getirebilirsiniz? Bu güzel ülkeyi sizden sonra gelecek nesillere nasıl emanet edeceksiniz? Bunun planını yapacaksınız ve bu noktada mirasyedi değil gelecek nesillerin emanetçisi olarak, bu ülkeyi daha üst noktalara getireceksiniz.

Ben tekrar değerli yöneticilere teşekkür ediyor, gençlerimize güzel bir gezi diliyorum. Oraları gezerken dediklerimi bir düşünün belki farklı bir gözle bakabilirsiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Herkesin sahip olmak istediği şehir; Çanakkale”

*Ahmet Çınar
Çanakkale Valisi*

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı ve Değerli Üyeleri, Çok Kıymetli Hocalarımız, Değerli Öğrenci Arkadaşlarımız, hepiniz hoş geldiniz.

Kurumlarımız, federasyonlarımız, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarımız Çanakkale Zaferi'nin ve Çanakkale Savaşı'nın 100. yılında, büyük bir coşkuyla çok sayıda etkinlik gerçekleştiriyorlar. Bunlardan biri de bugün yapılan Gelecek Zirvesi'dir. Bu programı Çanakkale'de gerçekleştirdiğiniz için teşekkür ederiz.

Bugün burada bulunduğunuz bu şehir, reklama ihtiyaç duymayacak kadar tanınan bir şehirdir. Çanakkale, 671 kilometre kıyısı, iki adası bulunan (bunlardan en büyüğü Gökçeada'dır), tarım olarak 20 üründe üretim rekoltesi olarak Türkiye'de ilk 10'da olan marka bir şehirdir. Domatesi; süt, et ve sanayi ürünlerini saymıyorum bile... Türkiye'de kırsal nüfus yüzde 22 iken Çanakkale'de bu oran yüzde 43'tür. Kırsalda ciddi tarım ile ilgilenen ve şehre göç etmeyi düşünmeyen bir kesim bulunuyor. Türkiye'de bebek ölümlerinin düşük olduğu şehir Çanakkale'dir.

Kentimiz, göçle gelen nüfusun çok olduğu, buna rağmen nüfus artışının doğuma dayalı en az olduğu kentlerden biridir. Bu durumu ben de eleştiriyorum. Türkiye'de 17. sırada olan ilimizin yüzde 53'ü ormanlık alandan oluşuyor. Meyvecilikte Türkiye'deki önemli şehirlerinden biri ve dolayısıyla bütün alanı yeşil ile mavidir. Yüce rabbim buraya şan, şöhret, tabiat, tarih

her şey vermiş ama dağların içine de altın doldurmuş. Burası madenler açısından çok zengin bir şehir. Buradaki dağlarda, altın gibi zengin madenler var. Şu an bir şey çıkarılmıyor. Çevreciler bir yanda korumak için, madenciler diğer yandan altınları çıkarmak için bekliyor. Tabiatın tahrip edilmesi ile altın madenin çıkarılması arasında ekonomik bir tercih yapılması önemli bir konudur. Bu da bir tercih meselesidir. Bu doğanın tahrip edilmemesi gerektiğini de düşünüyorum.

Yollarımızın iyi olmaması, hava alanımızın bir dönem küçük olması gibi fiziksel zorluklara rağmen Çanakkale'yi ziyaret eden yabancı turist sayısı yılda 400 bini aşıyor. 14 kilometre olan İstanbul-İzmir-Bursa istikametindeki bölünmüş yol, son 10 yıldaki çalışmalarla 275 kilometreye ulaştı ve bu yolun standardı da yükseldi. Havaalanı büyütüldü. Terminal binası için ihale yapıldı. Yani bütün dünyanın buraya akabileceği, buraya gelirken rahat edebileceği bir güzergahı da çizmiş bulunuyoruz.

Çanakkale, tarih boyunca dünya tarihini etkileyen olayların yaşandığı bir şehir olmuştur. Kentimiz, gerek mitolojide, gerek antik çağdan bugüne stratejik bir konumda olmuş, herkesin sahip olmak istediği ve bunun için de büyük savaşlar verdiği, 98 ayrı medeniyetten kalma şehir varlığının tespit edildiği, bunlardan 38'inin koordinatlarını belirlendiği, birçok anlamda ilklerin şehri olmuştur. Örneğin, Paris üç hanımefendi arasından Afrodit'i Kaz Dağları'nda seçti. Dolayısıyla Çanakkaleliler ilk güzellik yarışmasının burada yapıldığını söylerler. Büyük İskender, Biga Bölgesi'nde Granikos Savaşı'nı Perslere karşı kazanarak Asya'ya Çanakkale'den geçer. Bu zaferle ismini dünyaya duyurmuş olur.

Çanakkale, mitolojide de çok müstesna bir yere sahiptir. Mitolojide İda diye anılan Kaz Dağları insanların yarattığı tanrılarla, tanrıların yarattığı insanların bir arada yaşadığı çok müstesna bir bölgedir. Bizde yok ama gelişmiş ülkelerde Truva, İlyada Destanı ders olarak anlatılır. Bu destanların okutulduğu gelişmiş ülkelerde yaşayan her birey mutlaka Truva'yı görmek istiyor.

Truva, Anadolu'dur, Anadolu medeniyetidir. Batının Anadolu'ya saldırısı, Anadolu'nun haksız yere ortadan kaldırılmasının savaşidir. Truva'nın Çanakkale Savaşı ile benzerlikleri bulunuyor. Yine burada da batının

Anadolu'ya saldırısı, var olan medeniyeti ortadan silmek isteyen bir saldırı olarak değerlendiriliyor. Çanakkale Savaşı'nda donanmanın komuta gemisinin adı Agamemnon'dur. Agamemnon, Truva Savaşı'nda öncülük yapan kralın da adıdır. Fatih Kütüphanesi'nde İlyada Destanı'nın en orijinal şekilde muhafaza edildiği ve bu eserin Fatih Sultan Mehmet tarafından altı çizilerek okunduğu biliniyor. Fatih Sultan Mehmet altını çizerek okuduğu bu kitaptan sonra buraya geliyor. Truva'yı ve onun hikayesini iyi biliyor. Aynen Anadolu Hisarı'nda olduğu gibi burada Çimenlik ve Kilitbahir kalelerini inşa ediyor. O dönem tarihçileri, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethinden sonra Truva'nın rövanşını aldığı söylediğini belirtirler.

Bundan 100 yıl önce insanlık tarihinin en önemli savaşlarından biri burada yaşandı. Dünyanın en büyük donanmasıyla, dünyanın egemen güçleri, dünyanın bir ucundan Mehmet Akif'in dediği gibi, "Kimi Yamyam, Kimi Hindu, Kimi bilmem ne bela..." denilen adamlar, sömürgelerini arkalarına katarak bu tarihi kente saldırdılar. İstanbul'u ele geçirmek için Çanakkale'yi geçmeleri gerekiyordu ve bu nedenle Çanakkale'ye saldırdılar. Bu saldırı çok büyük bir haksızlık ve büyük bir ahlaksızlıktı. Ama savaş sonunda Çanakkale'yi geçemediler. İlk saldırı Seddülbahir'de (denizin seddi anlamına geliyor), sonraki saldırı da Kilitbahir'e (denizin kilidi anlamına geliyor) yapılıyor. Savaşta da hepimizin bildiği kahramanlık destanı yazılıyor. Resmi kayıtlara göre bu savaşta 60 ile 80 bin arası şehit verdik. Ancak bu sayıya isimleri bilinmeyenler de eklendiğinde tarihçiler 250 bin şehidimizin olduğunu belirtiyorlar. Burada diğer yabancıların da kayıpları 40 bine yakındır. Neticede Çanakkale geçilmedi ve ecdadımız büyük bir zaferle bizlere hediye etti. Çanakkale'de, bu topraklarda her ailenin bir şehidi var. Çanakkale'de vatanın her tarafından gelerek şehit olan binlerce kişi var. Bu nedenle milletimizin yüreğinin bir parçası bu topraklarda bulunuyor.

Dünyada müstesna savaşlardan biri olan Çanakkale Savaşı aynı zamanda dostluk da yaratan bir savaş olmuştur. Savaş kötüdür. Çanakkale Savaşı büyük bir haksızlıktı. Burada savaşanların, buraya saldıranların, neden saldırdıklarını çok düşündüklerini sanmıyorum. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Onlar artık bizim evlatlarımız olmuşlardır." ile tarihe büyük iz düşen bir söz etmiştir. Bütün İngiliz, Fransız, Yeni Zelandalı vatandaşlar da bu sözünü bilirler. Bu savaşta sonra ülkeler arası bir dostluk doğdu. Her yıl Yeni Ze-

landalılar ve Avustralyalılar buraya gelerek, kendi atalarını anarlar. Çanakkale Savaşı bir centilmenler savaşı olarak da tabir ediliyor. Hem düşman saflarında hem de bizim komutanların anlattığına göre, savaşın en acımasız olduğu zamanda bile, cephede birbirlerine sigara, konserve ikram eden, birbirlerinin yarasını saran askerler bulunmuştur. Benim açımdan bu şunu gösteriyor: Özde insani bir değer var. İnsanlar dost olabilir, barış içinde yaşayabilir. Yeter ki onları idare edenler kötü ve ahlaksız olmasınlar.

Mart ayında Yeni Zelanda'ya gitmiştik. Eşeğiyle yaralı Anzak askerlerini taşıyan Simpson (John Simpson Kirkpatrick) karakteri Avustralya'da yaratılan Anzak tarihsel kimliğinin en önemli figürlerinden biridir. 25 Nisan 1915'de Gelibolu'ya gelen Simpson, çıkarmanın ilk haftalarında engebeli arazide yaralanan askerleri eşeğiyle taşımış ve yaklaşık üç hafta sonra cephede hayatını kaybetmiştir. Savaşın hemen sonrasında Simpson ve eşeği efsanesi doğmuş; bu efsane filmlere, şarkılara, resimlere ve kitaplara konu olmuştur. Günümüzde bazı tarihçiler bu efsaneyi sorgulasa da, Simpson ve eşeği Anzak anlatısının en önemli popüler unsurlarından birisi olmaya devam ediyor. Moore Jones adlı bir ressam da onun bir eşekle resmini yapmış. Bu resmin yapılan anıtının açılışına davet üzerine katıldık. Anıtın kaidesi de buradan, yani bu savaş topraklarından giden bir taş parçasıydı. İzin alıp kaide için buradan taş götürdüler. Orada yaptığım konuşmada ben de şu eşek hikayesini anlattım: Savaşın en acımasız anlarında Mehmet Çavuş'un görevi cepheye eşekle su taşımakmış. Gece körü olan bu çavuş akşam çok iyi göremezmiş. O gün eşeğine su doldurup taşımak istiyor ama hava kararıyor. Eşek nasıl olsa yolu biliyor diyerek, peşine takılıyor. Eşek İngiliz Cephesi'ne gidiyor. Çok zeki olan Mehmet Çavuş, durumu anlayınca, kendini kurtarmak için cephedeki komutana, "komutanım, size su gönderdi" diyor. Onlar da bu duruma çok seviniyor ve karşılığında sigara ve elinde gönderebileceği ne varsa gönderiyorlar. Bu biraz önce bahsettiğim insanın içinde olan, insani değere denk gelen bir örnektir.

Tekrar hoş geldiniz. Burada olduğunuz için mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum. Bu şehir tıpkı İstanbul gibi dünyanın müstesna bir şehridir. Çanakkale, iki büyük kıtayı, iki büyük kültürü birbirine bağlayan çok stratejik bir noktada bulunuyor. Bunun kıymetini bilelim.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Gelecek 10 Yılda İş Dünyasını ve Sizi Neler Bekliyor?

*Dr. Mustafa Aykut
Fütüristler Derneği Başkan Yardımcısı*

Çanakkale'ye gelmek beni çok mutlu etti. Bu sayede Çanakkale'yi görme fırsatı buldum ve güzel bir yolculukla güzel bir kente geldim. Ben geçtiğimiz Mart ayına kadar yedi sene Türk Telekom'un Uluslararası İlişkiler ve Politikalar Koordinatörlüğünü yaptım. Bu görevimi ifa ederken ofisim İç Denetim Başkanlığı'nın içindeydi. Bir tek ben iç denetçi olmayan istisnayıydım ama onların bağrında, onlarla birlikte çalıştım. Bu vesileyle hem iç denetim işini hem de bu işi yapanları tanımış oldum.

Sayın Vali, biraz önceki konuşmasıyla bizleri İlyada Destanı'na Truva'ya götürdü. Ben de tam tersini yapıp sizleri bugünden ileriye götürmeye çalışacağım.

Hepimizin kolunda pilli, kurmalı saatler bulunuyor. Bunu yavaş yavaş unutmaya başlayın. Bu saatlerin artık olmayacağını ve artık böyle saatleri kullanmayacağımızı yavaş yavaş kafanıza yerleştirmeye bakın. O yüzden saatlerinize iyi bakın, koruyun, sevin yakında onlardan ayrılacaksınız. Bir diğeri de DSLR dijital fotoğraf makineleri. Çok yakın gelecekte bu fotoğraf makinelerine de veda edeceksiniz. Otomobillere veda etmeyeceğiz belki, ama otomobillerde önemli bir şeyle artık ilgilenmeyeceğiz. Otomobillerde direksiyon simidi ve gaz pedalı olmayacak. Otomobili sürücü kullanmayacak. Sürücüsüz otomobillerle karşılaşacağız ve otomobillerin klasik şekillerine veda edeceğiz.

Evimize kadar gelen paketler, bir kargocu tarafından teslim edilir. Bu sek-

tör Türkiye’de hem hız hem de servisin kalitesi açısından çok gelişti. Hatta bazı teslimat şirketleri, ‘Türkiye’nin neresinde olursanız olun, siz bugün paketinizi verin ertesi gün 10:00’a kadar teslim edeceğiz’ diyorlar. Buna da veda edin. Artık böyle bir kurye kapımızı çalmayacak. Bozuk para, kağıt para gibi cüzdanımızı şişiren nesnelere de gelecekte olmayacak. DVD’ler VCD’ler, video ya da müzik dinlediğimiz kayıt materyallerini de unutun. Çeşit çeşit uydu antenleri de olmayacak.

Gelecek nasıl bir gelecek olacak?

Evinizde nereye parlak yüzey olarak görüyorsanız, orası sizinle iletişim sağlayacak bir mecra olabiliyor. Ben sunumun başında izlediğiniz videoda geçenlerin yüzde 80’ini görmüş ve denemiş biri olarak bunları söylüyorum. Bunların pek çoğu laboratuvarında deneme

aşamasında, kimi de piyasaya çıkmaya hazırlanıyor. Önemli olan herkesin alabileceği belirli bir fiyat dengesine gelmesi ve sonra piyasa çıkmasıdır. Bu süreç devam ediyor. Bu gördükleriniz çok yakın bir gelecekte gerçekleşecek ve belki bir kaç yıl içinde cep telefonlarından her şeyi kablosuz

iletişimle araba panellerine aktarmak mümkün olacak. Bunun hazırlığını belli başlı bütün markalar yaptı ve üretime hemen hemen hazırılar.

Arabanın şoförü olmayacaksa arabanın ön camı nasıl olacak? Arabanın ön camı parlak bir zemin olabilir. Belki biz seyahat ederken yol boyunca ön camda navigasyonla ya da arabanın kendi hareketiyle ilgili bilgilerin yanı sıra pek çok bilgiyi de görebileceğiz.

Bazı yeni şeyler ortaya çıkacak, bazı şeyler de ortadan kalkacak. Bunun üzerine pek çok araştırma yapıldı hatta kitap bile yazıldı. Richard Watson adlı yazarın ‘Gelecek 50 Yılı Şekillendirecek Beş Trend’ isimli kitabının içerisinde pek çok şeyin ne zaman piyasadan kalkacağı, hatta artık bizim onları ne zaman kullanmayacağımızı gösteren tablolar ve açıklamalar var. Bu kitabı okuyarak, pek çok şeyin neden, ne zaman ortadan kalkacağıyla ilgili fikir edinebilirsiniz.

Bunları anlatmadan önce Fütüristler Derneği ile ilgili bilgi vermek isterim. Dernek olarak bizim amacımız; geleceği şekillendirmek. Geleceğin şekillendirilmesinden kendimizi fütüristler olarak sorumlu hissediyoruz. Toplumun her kesiminde ilerlemeye yönelik yenilikçi vizyonlar geliştirmeyi amaçlıyoruz. Olumlu gelecek beklentilerini oluşturmayı amaçlıyoruz. Kişi ve kurumların doğru yol haritası oluşturmalarına yardımcı olmaya çalışıyoruz. Geleceğe katlanmak yerine katılmak ve onu kurgulamak amacında-

yız. Geleceği kurgulamanın anlam ve değerini geniş kitlelerle paylaşmak istiyoruz. Dolayısıyla bunları ben de yapabilirim diyen herkes kolayca fütürist olabilir.

Fütüristler Derneği olarak; kullanılabilir, nitelikli etkin bilgi; ortam, insan gücü, kaynak ve paylaşım platformu olmak en önemli amacımız.

Gelecek ama nasıl?

Biz 'gelecek nasıl olacak'la pek ilgilenmiyoruz. Her uzman gelecekte kendi sektörüyle, kendi alanıyla alakalı ne olacağını araştırıyor, söylüyor. Ama biz gelecekte kendimizi nerede görmek istiyoruz? Bireysel ve kurumsal yaratıcılığımızı kullanarak geleceği nasıl yönetebiliriz? Olumlu bir geleceği nasıl kurgularız? Bu çalışmaların içindeyiz.

Şimdi hayatta olmasa bile Louis Armstrong'un unutulmaz şarkısı, 'What a Wonderful World' şarkısını hepimiz hatırlıyorsunuzdur. Düşünüyorum da, acaba bugün yaşıyor olsaydı bu şarkıyı böyle mi adlandırırdı yoksa 'iyi ki internet var' mı derdi? Gerçekten dünyamızda internet son derece önemli bir rol oynuyor. Biz fütüristler, internetin gelecekte insanlara, toplumlara, ülkelere, tüm dünyaya neler getireceğiyle çok yakından ilgiliyiz.

Fütürizm ne demek? Fütürizm kelimesinin nereden geldiğini bilmekte yarar var. İnternete girip bakarsanız fütürizmin bir başka anlamının olduğunu göreceksiniz. 1909 yılında Filippo Tommaso Marinetti adlı İtalyan yazar, şair ve yayın yönetmeni bu kavramı ortaya atıyor. O dönemin ruh halinden etkilenerek, makinelerden, kandan, savaştan, savaş arabalarından, silahlardan çok etkileniyor. Bir akım başlatıyor. Bu akımın bir manifestosu var. Filippo Tommaso Marinetti İtalyan olmasına rağmen 1909 yılında bu manifestoyu Fransa'da, Le Figaro Gazetesi'nde 'Fütürizm Manifestosu' olarak yayınlıyor. Bu manifesto, özellikle Rusya'da çok ilgi görüyor ve hızla yayılıyor. Ancak 1912'den sonra önemini kaybediyor ve 1920'lerde de ortadan kalkıyor. Aslında fütürizm kelimesi böyle ortaya çıkıyor. Ancak bugün fütüristler sanatın, edebiyatın o kısmıyla hiç ilgilenmeyen, tamamen geleceği kurgulamakla ilgili çalışmalar yapıyorlar.

Bugün dünyamızda bir mutsuzluk, bir karamsarlık hakim. Bunu siz de görüyorsunuzdur. Bu mutsuzluk çemberinden çıkmak için yeni hedefler koymalıyız. Fütüristler olarak geleceğin nasıl olacağını değil, sahip olduğumuz bilgi ve teknoloji ile geleceği nasıl kurabileceğimizi uzgörebiliriz diye çalışıyor, bunun için savaşmalıyız diyoruz. Açlık, yoksulluk, savaşlar gibi sorunlar engellenebilir düşüncesi kültürümüz olmalı ve bu konularda çok gayret göstermeliyiz. Dünya zengin kaynaklara sahip. Teknoloji geliyor, barışçıl ve sürdürülebilir uygarlıklara ihtiyacımız var. Olanlardan sorumluyuz ve gelecekte de...

2040 yılında dünya nüfusu 9 milyarı bulacak. Ondan sonra yavaşlamaya başlayacak. Bugün 7,3 milyar olan dünya nüfusu, 2040 yılında zirveye çıkacak ama daha sonra, daha da yukarıya çıkmadan azalmaya başlayacak. Dünya nüfusu 50 yıl önce bugünkünün yarısıydı. Nüfus aslında yavaş artıyor, sonra da hızlı bir şekilde azalacak.

Dünyada 884 milyon insan bugün içme suyuna erişemiyor. Bu sayı 2040 yılında 3,5 milyarı bulacak. Su konusu çok önemli. Dünyada altı ülke, dünya suyunun yüzde 85'ini elinde tutuyor. Kişi başına 9 bin 200 metreküp su düşüyor. Türkiye'de suyu bol olarak görürüz ama aslında öyle değil. Suyu

bol ülkeler arasında Kanada, Brezilya, Bolivya gibi Amerika kıtasındaki ülkeler var. Bizde kişi başına düşen su bin 200 metreküptür. Bir zamanlar 4 bin metreküpmüş. Örneğin Ürdün'de bu sadece 270 metreküp, İsrail'de 150 metreküp, Kuveyt'te ise sıfır; hiç su çıkmıyor, bir damla dahi suları yok.

Şehirlerde yaşayan 3,6 milyar insan sayısı 2040 yılında 6,3 milyara yükselecek. Kırdan şehre göç sadece Türkiye'nin bir sorunu değil, tüm dünyada eğilim böyle. Kentlerin nüfusu artıyor, kırsalın nüfusu ise azalıyor. Son 30 yılda sağlık, eğitim ve gelirdeki iyileşmeler sonucu insanların mutluluğu arttı. Çünkü sağlıkları daha iyi ve daha uzun ömürle karşılaşıyorlar.

2000 yılında Fortune 500'de yer alan şirketlerin yüzde 40'ı, 2010 yılındaki listede yer alamadı. Sürekli yeni şirketler çıkıyor ve eskilerini yok ederek yukarı çıkıyorlar. Fortune 100 listesine ilk kez giren şirket oranı 1973-1983 aralığında yüzde 35, 1984-1993 aralığında yüzde 45, 1994-2003 aralığında yüzde 60, 2004-2013 aralığında ise yüzde 70'i bulmuş. Çok yakın gelecekte, önümüzdeki 10 yılda yüzde 90'ları bulacak. İnternet şirketleri ilk sıralarda kendilerine hemen yer buluyorlar.

Dünyada kullanılan SIM kartı sayısı dünyadaki insan sayısını aştı. 7,5 milyar SIM kartı var. Çoğumuzda birden fazla telefon var ve birden fazla SIM kartı kullanıyoruz. Facebook kullanan insan sayısı 1 milyarı geçti. 2030 yılında 5 milyar insan orta gelirli sınıfına dahil olacak. Cep telefonu kullanan insanların her biri günde ortalama 150 kez telefonuna bakıyor. Biraz önce internet dedim ama cep telefonunu da ihmal etmemek lazım. "Hadi canım olur mu?" dersiniz, kendiniz bir çetele tutun. Gün içinde 150'den fazla kez cep telefonunuza baktığınızı siz de farkına varacaksınız.

Y kuşağının markaya düşkünlüğü diğer kuşaklara göre yüzde 300 daha fazla. Y kuşağı TV'yi daha fazla elektronik cihazla birlikte izliyor. Sadece TV'yi izlemekle kalmıyor, orada merak ettiği konuyu elindeki tabletten, tele-

fondan araştırıyor; okuyor; elindeki cihazla ilişkisini kuruyor. Yani o anda TV'nin karşısında oturup, çekirdek çitleyip film izlemiyor. Elindekilerle izlediği konuyla ilgili başka bilgilere de bakıyor.

Y kuşağı aile bireyleri ya da arkadaşlarından çok, tanımadıkları, ama deneyim yaşamış kişilere güveniyor. O yüzden bloglar, forumlar önemli. Kişiler bir şey alacaksa aile bireyelerine, arkadaşlarına sormuyor. Ne yapıyor? Hemen internete giriyor, onu kullanan insanların yorumlarına bakıyor. Bir yere gidecekse, seyahat yapacaksa, oraya ilgili bilgileri forumlardan öğreniyor. Gideceği otellerde kalan insanların yorumlarını okuyor, ona göre karar veriyor. 2017'de internet üzerindeki veri trafiğinin yüzde 90'ı video kaynaklı olacak. 2014'te gelişmiş ülkelerde internete erişebilen insanlar nüfusun yüzde 77'sini oluşturdu. 2005'te bu oran yüzde 51'di.

Sosyal ağlarda bir içeriğe yapılan tıklanma sayısının yüzde 50'si ilk üç saat içerisinde gerçekleşiyor. Eğer sosyal medyada bir şey "trend topic" oluyorsa, bu konudaki haberi okuyanların yüzde 50'si, bu haberi ilk üç saatte okuyor. Üç saatten sonra bu konu sönüp kayboluyor.

Yeni bir müşteri kazanmak, eskisini muhafaza etmekten yedi kat daha zor. Sadık müşteri ilk gelene göre 10 kat daha fazla değerli oluyor. Olumsuz

bir deneyim yaşamış müşterinin düşüncesini değiştirmek için ona en az 12 kez olumlu deneyim yaşatmanız gerekiyor ki, eski intiba silinsin. Bir müşteri için deneyimin yüzde 70'i kendini nasıl hissettiği ve kendisine nasıl davranıldığından oluşuyor. Dolayısıyla artık müşteri ilişkileri son derece önem taşıyor.

2020 yılında dünyada 50 milyardan fazla cihaz internete bağlı olarak çalışacak. Bu rakam olağanüstü gelebilir. Bundan 15 yıl sonra 2035'te tahmin edilen sayı 7 trilyondur. 7 trilyon cihaz internete bağlı olarak bizimle veya başka cihazlarla bağlı olacak. Yemek yediğiniz tabak, yediğiniz yemeğin diyetinize uygun olup olmadığını söyleyecek. Oturduğunuz koltuk sizin kilonuzla, sağlığınızla ilgili bilgi verebilecek. Buna benzer pek çok konu beş yıl içinde günlük hayatımızın bir parçası olacak. Giydiğimiz kıyafetler hem iletişim sağlayacak hem de sürekli sağlığımızı denetleyecek.

Bugün küresel internet sitelerinin yüzde 80'i Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunuyor. Bunları kullananların yüzde 81'i ise ABD dışında yaşıyor. Bu da çok önemli bir veri. 2013 yılından bu yana giyilebilir cihaz satışı her ay bir öncekine göre iki kat artıyor. Kollara takılan bileziklerin, adımlarınızı sayan ayakkabıların satışı her geçen ay iki kat artıyor.

On-line alışveriş yapanlar 2010 yılında alışverişten önce ortalama beş içerik kaynağına bakıyordu. 2011 yılında 10 kaynağa baktılar. Daha emin olarak alışveriş yapıyorlar. Müşterilerin yüzde 70'i küçük firmaların kendilerini daha iyi anladığını düşünüyor. Ürün ve servislerini daha iyi tanıdıklarına inanıyor, ihtiyaçlarına daha iyi yanıt bulduklarını iddia ediyorlar.

Firmalar on-line alış yapmaya, on-line satış yapmaktan daha yatkınlar. Yani kurumsal olarak alış yapmak satış yapmaktan yüzde 20 daha fazla kolaylarına geliyor. En çok e-ticareti Asya-Pasifik yapıyor. 2013'te tüm dünyada e-ticaret değerinin yüzde 34'ü Asya-Pasifik'te gerçekleşti.

2023'te her dört çalışandan üçü Y kuşağından olacak. Her dört yöneticiden ve politikacıdan üçü Y kuşağından olacak. Diğer tüketiciler, 2000'den sonra doğanlara göre, alışverişten sonra alışveriş yaptıkları firmalardan

daha fazla ilgi gösteriyor. Çalışanların sadece yüzde 34'ü yöneticilerine gözü kapalı inanıyor.

Gelişmiş ülkelerde her ürünün küresel değerinin yarısını hizmetler, lojistik ve ulaşım kalemleri oluşturuyor. Bu oran Çin'de düşük olduğu için Çin'de fiyatlar düşük. Çin'de bu oran yarısı değil yüzde 30 oranındadır ve kalan yüzde 20 oranı ise yatırım olarak yansıyor Çin fiyatlarını aşağıya çekiyor.

Yüzde 100'ü tek bir ülkede üretilen ürün hemen hemen hiç kalmadı. Apple'in etiketiyle çıkan ürünlerin üzerinde, Japonya, Çin, Tayvan, Hollanda gibi 18 farklı firmanın ürünü var. Bunları Apple paketleyerek, kendi markasıyla piyasaya sürüyor.

2011'de şehirlerde yaşayan insan sayısı 3,6 milyar oldu. 1990'da bu sayı 1,5 milyardı. Şehirler gittikçe daha da kalabalıklaşıyor. Küresel ürünlerin ve servislerin yüzde 80'i şehirlerde gerçekleşiyor.

Nasıl bağlanıyorsun? Dünyayla, insanlarla, iş arkadaşlarınla, sosyal çevrenle nasıl iletişim kuruyorsun? Nasıl paylaşıyorsun? Nasıl keşfediyorsun? Hepsi değişecek. Onlar değiştikçe iş dünyası da değişecek. Dolayısıyla geçmişteki gibi bir mesleğin olsun, 25 yıl o mesleği yap, sonra da bir köşeye oturup anılarını anlat, dönemi geçiyor. Bir yılın içerisinde 20 projeyi sıdırmak mümkün oluyor. Bu, hem kariyer, hem de çocuk yaparım, savını

destekleyen bir reklam gibi.. İş ile keyif arasındaki duvarlar kalkıyor. 7/24 saat evinizden ve gittiğiniz yerden hem işinizi yapıyor, hem de farklı uğraşlar yapabiliyorsunuz. İş ve keyif arasındaki duvarlar kalkarak bunları elinizdeki internete bağlanabilen cihazlarla yapabilmek çok kolaylaştı.

Ayrıca çalıştığınız mekanlar da çok değişti. 1942 yılında peş peşe konulan masalarda herkes öndekinin sırtına bakarak daktilolarında çalışırken, 1975 yılında 'Cubicle'lar çıktı. Masaların etrafına alçak duvarlar örüldü, herkesin kendi mekanı olan bir ortamda çalışılmaya başlandı. Bu da çok uzun sürmedi. 1995 yılında açık ofislere geçildi. Muhtemelen sizlerin büyük çoğunluğu da açık ofislerde çalışıyorsunuz. Yeni teknoloji şirketleri, 'evinde nasılsan, işyerinde de öyle ol' kavramını getirdiler. Çalışanlar evindeki cihazını, hatta evcil hayvanını getirerek işyerinde çalışıyor.

Çalışanı motive etmek ve iyi çalışanı elinde tutmak önemli. İnovasyon yapmazsanız hayatta kalamazsınız. Yaratıcı liderlerle çalışmak zorundasınız. Onları bulup çalışacaksınız, yoksa şirketinizi büyütemezsiniz. Sosyal etkiyi tetikleyemiyorsanız, yaratıcı değilsiniz. Üretirken tüketicilerle etkileşime geçemiyorsanız o zaman o şirketiniz bilgi yoksunudur. Tüketici, artık güçlü, bilgili ve talepkar.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Umarım yararlı bir sunum olmuştur. Çok teşekkür ederim.

100. Yılında Çanakkale: Geleceğimize Yön Vermek

*Prof. Dr. İlber Ortaylı
Tarihçi*

Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi

Devletli Valim, Saygıdeğer Rektör Yardımcısı, Değerli Belediye Başkanı ve Gençler,

Bu konferansa ancak yetişebildim çünkü programım çok sıkıştı. Dün Antakya'da benim de davetli olduğum bir toplantı düzenlendi. Devletli Hatay Valisi'nin de olduğu bu toplantıda, azınlıklar konusunu irdeledikleri zaman gördüm ki, maalesef halen Türkler, gittikleri yerleri ziyaret etmek zorunda değiller. Hepsinin kendilerine göre temennileri bulunuyor. Bu temennilerle Orta Doğu coğrafyasını anlamaya çalışıyorlar. Bu durumda, bu toplumun hayalperest ve gerçeklikleri olmadığını düşünürsünüz.

Bu toplumun bazı gerçeklikleri vardır. Bu gerçeklikler ters ve kalıbına oturmamış durumdadır. Mesela bunlardan bir tanesi, beni en çok sinirlendireni ve mahkemelik olmama neden olan olay, bir muhafazakâr gazetede sütün yazarı olan birinin "Efendim ne lüzum vardı, 300 bin kişi öldü. İngilizler Çanakkale'yi geçerseydi. Zaten geçmediler mi?" demesidir.

Bu yazar zaten dengesiz biri, ama bunu çocuk da tekrarlıyor ve bunları onlardan öğreniyorlar. Bu gibi şeyleri esaslı bir şekilde, yeni nesle öğretiyorlar. Üstelik bu yazar demiş ki, "İstanbul'da da İngilizler olurdu. Biz de Konstantiniye Time'da yazardık." Ben de dedim ki, "Azınlıkların gazetesine daha ciddi ve nitelikli adam lazım." Bu, maalesef son zamanlarda

özellikle Çanakkale Zaferi'nin 100. yılında söylenmiş, Türkiye'de belli seviyelerde dolaşan, realist görünümü olan ama cahilce bir ifadedir.

Türkiye'de bazı şeylere dikkat edilmiyor. Mesela bir vakıf, hazırladığı anayasa taslağını dağıttı. Bu çalışmayı yapanların içinde bir eski bakan da bulunuyor. Hazırlanan bu taslakta, "bayrağın anayasada tarifine gerek yok." deniliyor. Sinirlendim. Sizin memlekette Fatih Sultan Mehmet Han geldiğinde o bayrak vardı. İnsaf... Bazı şeyleri kabul etmek zorundasınız. Siz Osmanlı İmparatorluğu'na girdiğiniz zaman, bu bölgede bu bayrak vardı.

Bazı şeyler tartışılmaz. İngilizler geçsin diyen bu tip adamlar, demokrasinin anavatanı İngiltere'de de, demokrasisini kanlı biçimde kurmaya çalışan Fransa'da da toplumda kabul görmez. Bu kişiler orada iş yapamazlar. Mesela bu kötü binaları dikemezler. Bu mümkün değildir. Biliyorsunuz, demokrasilerde açık bir şekilde insanların namusuna, rızıkına, malına yönelmeyen her şey söylenebilir. Bunları söyleyenler, bu söyledikleri için bir bedel öderler. Bir bakıma demokrasi, vergisiz olmaz. Her istediğini söyleme gibi bir ucuzluğun saydığım bu ülkelerde hâkim olması mümkün değildir.

Siz hiçbir zaman Rusya'da, 20 milyona yakın insanın öldüğü İkinci Cihan Harbi için, iyi niyetli ve çok ilmi tenkitlerin dışında laf edemezsiniz. Rusya'da, "Efendim, ne diye savunma yaptık, giriverseydi Almanlar" gibi benzer bir söz söyleyen kişiyi yaşatmazlar. Raporları ortaya koyarak Stalin'in stratejisini veya bazı komutanları tenkit edebilirsin. Fakat bunun ötesine geçemezsiniz. Fransa'da, demokrasi var deyip Birinci Cihan Harbi hakkında ileri geri konuşamazsınız. Efendim, orada demokrasi yok mu? Var. Ama bu tarzda bir yazı yazdığınızda, çok büyük bir âlim de olsanız, sizin akademik kariyeriniz engellenir, yayın organları ve bazı makamlar size kapanır.

Demokrasinin anavatanı olarak kabul edilen Amerika'da, komünistlikle itham edilip, McCarthy Komisyonu üyeleri tarafından sorgulanan birkaç kişi, Komisyon'a "Siz Komünist Parti'ye üye misiniz? Komünist faaliyetlere

katıldınız mı? gibi soruları bana sormaya hakkınız yok." dedi. Bu adamlar, soruşturmalardan sonra hiçbir şekilde elektrikli işkenceye veya hapis cezasına tabi tutulmadılar ama bir daha iş de bulamadılar. Bunun için Arthur Miller, Elia Kazan gibi meşhur rejisörler ve yazarlar, komünist olmadıklarına dair ilanlar verdiler. Bütün kabiliyetlerine, bütün okuyucularına rağmen artık Amerika'da bir hayatları yoktu. Bütün bunlar gösteriyor ki bazı konuları hassastır. Bunu iyi bilmek gerekiyor.

Bugün hassas bir konuda bir şey söyleyeceksiniz, sonra gidip başka bir yerde oturacaksınız... Bu bizim gibi hafızası güçlü olmayan toplumların bir özelliğidir. Maalesef 100. yılında Çanakkale Savaşı'nda bunu gördük. 1915 yılı başında, İngiltere ve müttefikleri buradan gemilerle geçselerdi, bunlar İstanbul'a yerleşirdi ve bir daha da çıkmazlardı. Mustafa Kemal Atatürk, "Geldikleri gibi giderler" dedi ama bu sözü rastgele söylemedi. Bu sözü, vaziyetin ne olacağını bildiği için söyledi.

1915 ile 1918 yılları arasında çok fark var. Onun için Birinci Cihan Harbi tarihi önemlidir. 1915, harbin ilk yılı sayılır. Temmuz sonundan itibaren harpler ilan edildi, seferberlik sürdü. Britanya kendince İstanbul'u fethedip, çıkma planları yaptı. Muhtemelen Ruslarla da bir paylaşma anlaşması yapacaklardı ama Rusları pek işin içine sokmayacaklardı.

1914'te İstanbul'un nüfusunu biliyor musunuz? İstanbul'un o günkü nüfusu bir milyon bile yoktu. Bu nüfusun içinde 1912-1913 Balkan Harbi dolayısıyla Rumeli'den kopup gelen çok fakir ve sefil bir halk vardı. Bunları her ne kadar şehrin nüfusuna katıp saysak da, bunları iktisadi bakımdan aktif bir nüfus olarak sayamayız. Şehrin nüfusunun ancak yarısı Türk ve Müslüman'dı. Gerisi Rum, Ermeni ve Yahudi'ydi. Yahudilerin Ermenilerle araları hiç iyi değildi. O yüzden her zaman Türkleri tutarlardı. Bugün artık olmayan ama o zaman kalabalık olan bir İtalyan nüfusu vardı. İstanbul aslında Türk'tü ama Türk değildi. Türklük surların içindeki eski İstanbul'a sığınmıştı. Kadıköy'de, Çamlıca'da, Boğaz'ın güzel sayfiye yerlerinde, yani şehrin atardamarlarının etrafında yerli Rumlar ve Ermeniler bile değil esasen Levantenler ve Avrupalılar vardı. Herhalde İngiltere İmparatorluğu,

İstanbul'u alsaydı, burayı kendine has bir nüfusla dolduracaktı. Ondan sonra da çıkmazdı. 1915 havası içinde bir imparatorluk bir yere girip bayrağını oraya diktiğinde, nüfusu taşımak onun hakkıydı. Fetheden imparatorluğun medenileştirici bir görevi vardı. İnsanlığa karşı İstanbul'un çöplerini ve sokaklarını islah edecekti. Birbirini kesen insanları hizaya getirecekti. Medeniyetle adalet getirecekti. Kimse de İngiltere oradan çıksın demezdi. Nitekim İngiltere ne Cebelitarık'tan, ne Malta'dan, ne Kıbrıs'tan, ne de Mısır'dan çıktı. Yani bu lafı söylemek bir budalalıktır.

1918'de İngiltere girdi ama Pirus Zaferi'ni kazanmıştı. Pirus kim biliyor musunuz? Pirus Makedonya Kralı Romalıları yenene kadar canı çıktı. Pirus Zaferi ile girdi, dört sene boyunca Türk imparatoruyla savaşmıştı. Dört yıl savaşmak Britanya İmparatorluk tarihinde vukua gelmemiş bir olaydır. Hiç kimse İngiltere ile dört yıl savaşmaz. Britanya İmparatorluğu, Hindistan'da meydana gelen sipahi ayaklanmalarını bile çok kısa zamanda bastırmış ve hakimiyetini kurmuştur. Bu dört yıl savaşın içinde Britanya'nın ilerlemeleri var ama Gelibolu, Britanya İmparatorluğunu yere seren, şerefini, haysiyetini ve kitleler önündeki yenilmezliğini yok eden savaşlardan biridir. Bu yenilgi ile böyle bir imparatorluğun süngüsü düşmüştür. İkincisi Britanya İmparatorluğu'nun işgali sürdürecektir orduları, mali gücü yoktur.

O dönemde doğrudan doğruya savaşa giren Yunanistan'ı taze kuvvet olarak yanında bulundurur. Yani çok da öyle Yunanlılara düşkünlüğünden değil nispeten doğuda onlarla iyi ilişkide olduğu, onlara söz geçirebildiği ve taze kuvvet olduğu için Elefterios Venizelos orada makbul adam haline getirilmiş ve Anadolu'ya çıkartılmıştır. Bütün bunlara rağmen İoannis Meteksas, yani yakın gelecekteki Yunanistan'ın ilk diktatörü olacak general ve sağcı kral bunlara diyor ki; "Katiyen İzmir'e çıkmayın. Çünkü Yunanistan yeteri kadar toprak sahibidir. Küçük ama haysiyetli bir devlet olarak yaşamak ve kalkınmak zorundadır. Onlar ne olursa olsun direneceklerdir." Sonrasında da Küçük Asya faciası dedikleri önlerine geldi. Bütün imkansızlıklara rağmen imparatorluğun kalan kuvvetleri bu işi becermişlerdir. 1918 sonunda mütareke ile İstanbul'a giren İngiltere artık yorgundur. Orada kullanacağı adam aramaktadır. 1918'deki Türk ordusuna ve savaş gücüne

bakışı 1914'teki gibi değildir. 1914'te İngiltere, biz zaten İstanbul'u alacağız diyordu. Açıkça söylemeseler de bunu ima ediyorlar. Ama 1918'de durum böyle değil. Yapılan araştırmalar gösteriyor ki, Britanya kuvvetleri 1918'de burada tamamen üst komiser konumundalar. Türk askerlerinin durumunu takip ediyorlar. Belirli çekinceleri var. Hatta Fransa'nın önemli komutanları, "Bu yön Türkler kimseye benzemez, adamı nereden vuracakları belli olmaz" diyorlar. Anadolu'nun mücadelesine karşı bir tarafsızlık içine giriyorlar. Mesela sur içindeki milliyetçilerin hareketleri, silah kaçırımları vs. çok ilgilerini çekmiyor. Bir Fransız onbaşı mangasıyla gezerken, Kumkapı'daki balıkçı kayık içine tüfek yüklüyormuş. Bu onbaşı, bu durumu görüyor ama sorun yapmıyor. İtalya zaten Türklere silah yardımı bile yapıyor. Bütün bunların hepsi dört yıl devam eden savaşın getirdiği itibarlardır. Bunların devamında olan işgal, başka bir hava, başka bir hesaplar üzerine yürümüştür.

Bazı şeyler çok yanlış anlatılıyor. Savaşın asıl sebebi Avusturya velihtinin öldürülmesidir deniliyor. Bu savaş zaten çıkacaktı. Tabi ki ana unsuru Avusturya velihtinin öldürülmesidir ama zahiri sebebi bu değildir. Çünkü Avusturya'nın yüzölçümü bizim bugünkü yüz ölçümümüzden bile daha azdır. Avusturya Macaristan'ın yüzölçümü 150 bin kilometrekaredir ve nüfusu da 50 milyon küsurdur. İçi yamalı bohça gibidir. İçinde Germenler, Slavlar, Macarlar, Güney Slavlar, Kuzey Slavlar, Slovenyalılar, Polonyalılar hatta Ukraynalılar bile yaşıyor. Bu memleketin ordusunda çeşitli diller konuşuluyor ve subaylar birbirlerinden nefret ediyorlar. Oysa mesela Osmanlı ordusunda Türklük hâkimdir. Hatta şöyle yazışmalar vardır: "Arabistan Ordu Hümayunu'nda Arap asıllı askerlerin oranı arttı. Biran önce Anadolu'dan asker sevkiyatını gerçekleştirin." Bu orduda kimin nereden geldiği değil, Türklük şuuru önemlidir. İçimizde gayri Müslim askerlerin nerde olduğu bellidir.

Birinci Cihan Harbi'nde, Sırbistan'ın yanında Rusya var. Almanya da ona harp ediyor. Böyle bir ortamda Fransa ve İngiltere de savaşa katılıyor. Osmanlı'nın Almanya ile savaşa girmesi tam 29 Ekim tarihini buluyor. İtilaf devletleri tarafından reddedilen Türk İmparatorluğu, Ekim sonuna kadar Almanya ile ittifak etmiş, harbe girmek zorunda kalmıştır. Rusya'nın Berlin

Kongresi'nden sonraki dış politikası da değişmiştir. Stalin dış işlerin başına Vyaçeslav Molotov'u getirmiştir. Molotov bir gazetecidir. Diplomaside kadro değiştirmek çok zordur. Bizde bunu çok göremiyoruz.

Şimdi Birinci Cihan Harbi'nin en önemli olaylarından biri cereyan etmiş, ordu Balkan Savaşı'ndan sonra yenilenmiştir. Bunu gözden kaçırıyorlar. Daha sonra Türkiye'yi bu ittifaka kabul ettiler ve doğuda Britanya'yı, hatta Rusya'yı oyalayan Türkler olmuştur. Bu, Almanya'nın işini hayli kolaylaştırdı. Fakat kolaylaştırmayan bir unsur Fransa tarihinin en şanlı savunmasını, en ünlü komutanlarını ve milletin en dayanıklı halini bu harpte gösterdi. Dört milyon asker siper cengi yaşıyor. Çanakkale'yi gezdiğinizde siperler vardır ama o siperlerden sık sık çıkıp, süngü ucu yapıyor. Hatta gaz bombası kullanan İngilizler, rüzgâr sebebiyle, atılan bombalardan kendileri de etkilendiği için bu silahı çok sık kullanamıyorlar. Askerler senelerce siperlerin içinde kaldığı için psikolojileri bozuluyor. Fakat Fransa buna direndi. İngiltere'nin menfaatleri için Almanya ile savaşa girdik, Almanya ile birlikte yeni Avrupa'nın kurulmasına itimat ettiler.

KAMPÜSTEN GELECEĞE BAKIŞ: ÖZ GELECEĞİMİZİN TASARIMINDA BAŞARI FAKTÖRLERİ

“Geleceği tasarlamak bizim elimizde”

*Prof. Dr. Nuran Cömert
Marmara Üniversitesi
İşletme Fakültesi Dekanı*

En Büyük Zenginliğimiz, Geleceğimizin Çok Değerli Tasarımcıları Sevgili Gençler, Çok Değerli Hocalarım ve Çok Değerli, Yöneticiler, Katılımcılar, öncelikle merhaba diyorum sizleri sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum.

İzninizle asıl konuya geçmeden önce TİDE Gelecek Okulu projemiz kapsamında ilkini Çanakkale gibi bir ‘Destan Şehrinde’ düzenlediğimiz ve bütünüyle mesleğimizin genç adaylarına dönük Gelecek Zirvesi 2015’te sizlerle bir arada bulunmaktan duyduğum tarifsiz mutluluğu ve heyecanımı paylaşmak ve emeği geçen, destek olan herkese teşekkür etmek istiyorum.

‘Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır’ diyor Mustafa Kemal Atatürk.

İyi ki geldik, iyi ki geldiniz ve iyi ki bir aradayız. Öyle inanıyorum ki, öz geleceğimizi tasarlarken ecdadımızın o büyük mücadelesini hep hatırlayacağız. Çanakkale Savaşı’nı kazandıran o yüksek ruhu hep hissedeceğiz ve o ruhu gelecek nesillere taşımaya bir görev bileceğiz.

Programın önceki bölümünde konuşan çok değerli İlber Ortaylı Hocamızdan 100. Yılında Çanakkale; Geleceğimize Yön Vermek başlıklı sunumunu dinlerken başka bir boyuttaydık. Dr. Mustafa Aykut’un ‘Gelecek 10 Yılda İş Dünyasını ve Sizi Neler Bekliyor?’ konulu konuşmasını dinlerken bir başka boyuta geçtik.

Fizikçi Leopold Halpern; geçmişin ve geleceğin uzayda aynı anda var olduğunu, birbirlerini eş zamanlı olarak etkilediklerini ileri sürerek, zamanda yolculuğun bizim zihnimizin tahayyülündeki bir olgu olduğunu söylüyor. Biz bu toplantıda adeta bunu kanıtlar gibi olduk. Son iki yüzyılın ünlü fizikçilerinin meşhur teorilerinde tartıştıkları ve filmlere konu olan zamanda yolculuğu biz bu zirvede yapıyoruz diye düşünüyorum.

Hızla değişen bir dünyada yaşıyoruz. Esasen dünyayı değiştiren de biziz. Meraklı insanların keşifçi ve inovatif eylemleri, bazılarımız istemese de sosyolojik, politik, teknolojik, ekolojik hatta psikolojik koşulları etkiliyor, bunları değiştiriyor. Dolayısıyla bir parçası olduğumuz bu değişimi anlamamız ve insanlığı, evreni gözeterek bu değişimi iyi yönetmemiz gerekiyor. Fütüristlerin dediği gibi olumlu geleceği tasarlamamız bizim elimizde ve geleceği şekillendirmek, geleceği tahmin etmekten çok daha önemli bir konu. Ancak bunu, tasarlayacağımız geleceğe şimdiki bakış açısıyla bakarak yapma şansımız yok. Bu nedenle öncelikle bakış açımızı değiştirmek ve gençlerin dünyayı daha kolay anlamalarına imkan verecek ve onların yolunu açacak geniş bir perspektifte gündem oluşturmak zorundayız.

Bizim TİDE akademik ilişkiler komitesi olarak geliştirdiğimiz Gelecek Okulu projemiz spesifik bir alana yönelik de olsa bu amaçla geliştirilmiş anlamlı ve mesleğin geleceği için çok önemli bir projedir. Ülke olarak bugünlerde övündüğümüz en önemli konu genç nüfusumuz. Toplam nüfusun yüzde 92’sinin yaşı 64 ün altında. Yani 64 yaşın üzerindeki nüfus oranı yüzde 8 (6-7 milyonu yaşlı, 20 milyonu çocuk 59 milyonu genç nüfus iş gücü), 0-14 yaş grubunun oranı yüzde 24, 15-64 yaşındakilerin oranı ise yüzde 68.

Övünemediğimiz en önemli problemimiz ise işsizlik. Ocak 2015 TÜİK verilerine göre genel işsizlik oranı yüzde 11,3 olurken bu oran 15-24 yaş grubundakiler için yüzde 20. İş gücü ile ilgili rakamlar böyle ancak ülkenin en önemli sorunu nitelikli iş gücüne sahip olunamaması. Çanakkale savaşından beri eğitimde arzu ettiğimiz seviyeye gelemedik.

Üniversite birinci ve ikinci sınıfta okuyan öğrencilerimiz pek farkında değil ama üçüncü ve dördüncü sınıfa geldiklerinde kendileri için kaygı

duymaya başlayarak, 'ben ne olacağım?' sorusunu kendilerine soruyorlar. Yani ortalama bir genç bu soruyu kendisine 20 yaşında soruyor ve 20 yıllık geçmişine baktığında kendisinin ne kadar donanımsız olduğunu, o yaşlarda fark ediyor. Ancak, 20 yılın eksikliğini de önündeki 1-2 yılda kapama imkanı yok.

Esasen bunun pek çok nedeni var ama en önemli sebeplerinden biri, 'Helsen bir üniversiteyi bitir' şeklindeki *ebeveyn mantığıdır* diye düşünüyorum. Şüphesiz bu mantığı da biz yarattık. Ancak bu mantığın bizi getirdiği noktayı hep birlikte çok iyi kavramamız gerekiyor. Sadece test çözme üzerine odaklanmış bir eğitim sisteminin kurbanlarıyla her sene üniversitenin birinci sınıfında karşılaşıyorum ve gördüğüm manzarayla ne yazık ki övünmem pek mümkün olmuyor.

Ailelerimizde gözlemlediğimiz olgu, kendi travmalarını çocuklarının yaşamaması ve kendi özendikleri hayat tarzını çocuklarına empoze etmeleridir. Basit gözlemlerimizle şahit olduğumuz gibi, terzi, kendi çocuğunun terzi olmasını istemiyor; çiftçi çocuğunun çiftçi olmasını istemiyor; sadece istememekle kalmıyor, aynı zamanda bu yönde yönlendiriyor. Kendilerinin önemsedikleri üniversiteleri, bölümleri çocuklarına öneriyorlar. Çocuklarına, bu işi birlikte nasıl geliştiririz sorusunun sorulmadığı ortada. Çocuğunun yeteneğini ortaya çıkarmak bir yana çocuğunun yeteneğini bastırıyor hatta öldürüyorlar.

Burada işsizlikle ilgili sorunlarımızı, eğitim sistemimizdeki yanlışlıkları konuşmak istemiyorum. Ancak asıl vurgulamak istediğim hep birlikte yarattığımız sistemi yine hep birlikte değiştirebilmek ve bu konudaki samimiyeti, asıl niyeti ortaya koymaktır. İşte bu samimiyet ya da niyet diyeceğimiz *asıl amacı* iyi tarif edilebilirsek rotamızı çizmek kolay olabilir.

Bu tarifler hem ebeveynler hem çocuklar hem de eğitim kurumlarının kendileri tarafından yapılmalı, bireyler de bunun bilincinde ve farkında olmalıdır. Bu kadar genç nüfusa sahip bir ülkenin yöneticilerinin temel amacı pozitif değişime ve gelişime liderlik eden bir gençlik yetiştirmek olmalıdır.

Belli başlı üniversitelerin sitelerine girdiğinizde vizyon, misyon, stratejik plan ve değer açıklamalarını görürsünüz. Ancak bunlardan toplumun ne anladığı çok daha önemlidir ve üzerinde asıl durulması gereken üniversiteden önceki 18 yıllık süredeki eğitim ve öğretimdir. Zira dört yılda mucize yaratma imkanı yoktur. Oysaki değişimin ve gelişimin lideri olmak için yenilikçi olmak gerekiyor. İnovasyon, tamamen özgür beyinlerin işi. Beceri ise kendi yeteneklerimizin farkında olmamızla geliştirilen bir nitelik. Başkalarının müdahalesi, fikirlerinin tek doğruymuş gibi empoze edilmesi, soru sorma özgürlüğümüz ve cevap arama özgürlüğümüzle ilgili bir olay. Özellikle gençlerin bu özgürlükleri kısıtlandığında ilgileri azalıyor ve düşünme yetileri kayboluyor. Bu her yaştaki birey için geçerli. Ancak gençlerimizi için kritik bir olgu.

Peki, ne yapacağız? Yanlışlarımızı, saplantılarımızı, alışkanlıklarımızı bir anda ortadan kaldırma imkanımız da yok. O halde başkalarına sormaya çalışmadan, o soruları birey olarak önce kendimize soracağız. Cevapları bilimde, akılda, mantıkta, hukukta, vicdanda aramaya çalışmak; benchmark dediğimiz iyi uygulamaları araştırmak, anlamlı karşılaştırmalar yapmak, doğayı gözlemlemek; sahip olduğumuz şeylerin değerini bilmek önemli diye düşünüyorum.

Bilgiye erişimin bu kadar kolay olduğu bir çağda geleceğimizi tasarlamak, bütün olumsuzluklara rağmen yine bizim elimizde. Bilginin demokratikleştiği bu ortamda hiç mazeretimiz yok. Aslında biz her yaşadığımız yeni günde özgeçmişimizi yazıyoruz. Kendimizi ne kadar kandırdığımızı, asıl niyetimizin ne olduğunu yine kendimize sormamız belki de bugün yapacağımız en önemli işlerden bir tanesi.

100 yıl öncesiyile, o zaman yaşanan zorluklar ve mücadelelerle bugünü karşılaştırmak gibi bir niyetim yok. Her olayı içinde geçen zamana göre değerlendirmek gerekir. Ancak yaşadığımız dünyayı, önceden yaşananları bilmek ve anlamak, yaşananlardan dersler çıkarmak çok önemli. Hem kendimizi ve içinde yaşadığımız coğrafyayı tanımak hem de etrafımızda ve dünyada neler olup bittiğini iyi gözlemleyerek analitik düşünme biçimimi-

zi geliştirmek bize fırsatları görebilme imkanı sağlar. Olan bitenin farkında olmak ve pozitif yönde farklılıklar yaratmaya çalışmak, hayal etmek ve bir vizyon belirlemek bizi başarıya götürecektir. İçinde bulunduğumuz zamanda özgeçmişimiz bizi biz yaparken, aynı zamanda öz geleceğimizi tasarladığımızı unutmamalıyız.

Günümüzde üniversiteler inanılmaz fırsatlar sunuyor. Ama ünlü bir iş adamının söylediği gibi *şans, kader, kısmet de yararlanmasını bilenler için vardır*. Yaşantımıza bilerek ya da fazla düşünmeden yaptığımız tercihler yön veriyor. Tercihlerimizi nasıl yaptığımız önemli. Rüzgarın akışına mı kendimizi bırakacağız yoksa bir rüzgar türbini mi yapacağız? Eğer kendimizi rüzgarın akışına bırakacaksak ki bazı insanlar içinde buldukları an ya da koşullarda bunu daha kolay ya da eğlenceli bularak tercih yapıyor olabilir, o zaman bunu bir yamaç paraşütüyle veya sörfle yapalım ve daha büyük bir keyifle rüzgara meydan okuyalım. Dünyanın her yerinde bunu yapanlarla yarışalım. Türk gençliğine yakışan da budur, diye düşünüyorum.

**“Öğüt verecek insana değil,
örnek olacak insana ihtiyaç var”**

*Ali Kamil Uzun
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu ve Onursal Başkanı*

Saygıdeğer Hocalarım, Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Gençler hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Sabah açılış oturumunda sizlere hitap ederken, geçmişimizi doğru okuyup anlama ve öğrenmenin hayal ettiğimiz geleceği inşa etmek için öneminden bahsetmiştim. Bu nedenle kuşaklararası iletişimi sağlayarak geleceğe birlikte yürümek için değerlerimizi bilmek ve geleceği doğru okumak için ülkemizin, mesleğimizin geleceği gördüğümüz gençlerimiz ile birlikte “Gelecek Zirvesi”ni düzenledik. Bilgi toplumu olmanın imkan ve fırsatları farklı kuşakların “mobil nesil” olarak tanımlandığı bir dünya yarattı. Yediden yetmişe her yaşta insan Iphone, Ipad, vb. iletişim araçlarıyla sanal dünyanın paydaşları oldular. Yaşadığımız böyle bir dünyada bizi nasıl bir gelecek bekliyor? Yakın bir geçmişte böyle bir sunum, paylaşım sadece bulunulan mekan ile sınırlı kalırdı. Bugün sanal dünyanın imkanları ve sosyal medya aracılığıyla bu tür sunum ve paylaşımları geniş kesimlere taşıma, an itibarıyla interaktif iletişim sağlama imkanına sahibiz. Sunumuma başlarken bende sosyal medyada oluşturduğumuz #hashtag’leri sizlerle paylaşıyorum. Görüş ve değerlendirmelerinizi, mesajlarınızı bu #hashtag’ler vasıtasıyla paylaşabilirsiniz.

Konumuz “Öz gelecek tasarımında başarı faktörleri”dir. Konumuz ile örtüşüğünü düşündüğüm Hz. Mevlana’nın çok sevdiğim “Öğüt verecek insana değil örnek olacak insana ihtiyaç var” sözleri için özünü ifade ediyor.

Ülkemizin ve mesleğimizin geleceği gençlerimiz ile geleceğin inşası için birlikte yürümek, geleceği anlamak, gelecekte saklı fırsatları görebilmek için geleceğe dair hayallerimiz olmalıdır. Bu hayalleri gerçek yapabilmek için ise ilham veren, örnek olan insanlar motivasyon kaynağımız olacaktır.

Size iki çocuğun hikayesini anlatacağım. İkisi de bu topraklar üstünde doğdu ve biri ruhu diğeri varlığıyla bu topraklar üzerinde yaşıyor. Biri yedi düvele karşı kanı ve canı ile destan yazan on beşli bir kahraman. Diğeri de sizlerle birlikte, size bu sunumu yapmak üzere karşınızda duruyor. Sizler gibi bugününü diğeri çocuğa borçlu. Biri düzgün giyimi, asil duruşuyla anasına göndermek için çektiği fotoğraftaki çocuk; diğeri de ana babasının fotoğrafçıya götürerek fotoğraf çektiği bir çocuk.

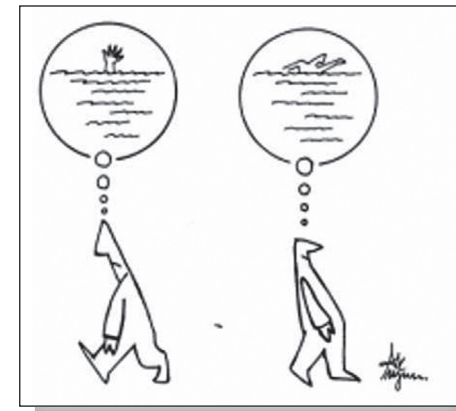

İki farklı öyküden yola çıkıyoruz ama sonuçta ikisi de çocuk. İkisi de saf ve temiz duygular içinde geleceğe bakıyor. Biri okulunu bırakıp cepheye koşan, ölmeden mezara konan, kendisi için var olmayan geleceği bizler için var eden kahraman çocuk. Diğeri de küçük kahramanın yaşayamadığı gençliğini yaşayan ve yetişkinliğinin ifadesi olan, kendisi ve ülkesinin aydınlık geleceği için sorumlulukları bulunan çocuk. İki çocuğun birbiriyle ilgili öyküsünden çıkardığımız dersleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

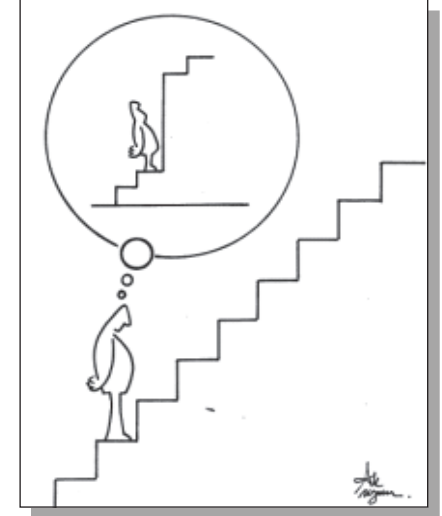
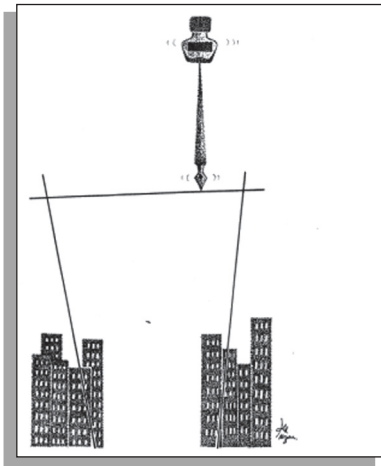
Çanakkale Destanı'nda var olan kahramanlık ve insan öyküleri, toplum-

sal hafızamızda var olan değerlerimiz olarak, geleceğimiz için motivasyon gücümüzü oluşturuyor. İnşa edeceğimiz geleceğimiz için muhtaç olduğumuz kudret, bu küçük kahramanın bakışlarında, içimizdeki temiz çocuğun yüreğinde saklı. Aslında bizim öz motivasyonumuz, içimizdeki çocuğu yıllar itibarıyla aynı heyecan ve aynı saf duygularla nasıl büyüttüğümüze bağlı. Bu topraklara kanını ve canını veren, okulunu bırakıp cepheye koşan ve yaşayamadığı gençliğiyle bize bu geleceği var eden bu kahramanların toprağa düştüğü Çanakkale'de bu Zirve'yi düzenlememizin nedeni de bu. Bize sunulan bir gelecek var. Aslında bize emanet edilen değerler mirasından söz ediyoruz. Sahip olduğu değerler mirasını koruyamayan toplumların çağdaş kimliğini, kişiliğini ve zenginliğini geleceğe taşıması, gelecekte var olması mümkün değildir. Bize emanet edilen değerler mirasına karşı borcumuz, geleceğe karşı da sorumluluğumuz var. O halde değerliliğimiz inşa edeceğimiz geleceğimizin temel taşı olacaktır.

Geleceğe dair görüşlerimi karikatürlerimle destekleyerek sunumuma devam etmek istiyorum. Yansıda paylaştığım karikatürüm hayata tutunma açısından pozitif ya da negatif bakış açısını ifade ediyor. Diğeri bir ifadeyle bakış açımız, geleceğimizdir. Hayata pozitif ya da negatif bakışınızla kaderinizi çiziyorsunuz, geleceğinizi tasarlıyorsunuz, onu yaratıyorsunuz. O halde geleceğimiz zihnimizde ifade buluyor diyebiliriz. Ünlü bir düşünürün ifade ettiği gibi geleceği tahmin etmenin en iyi yolu onu yaratmaktır. Deyim yerindeyse geleceğinizi tasarlayabilirsiniz.

Geleceğimizi nasıl tasarlayacağız? Bunun cevabı için aşağıda gördüğünüz gibi geleceğimizi nasıl tasarlayacağımızı terazi metaforunu kullanarak açıklayabiliriz. Bir terazinin iki kefesini var. Bu iki kefenin biri değer ve birikimlerimizi, ötekisi de bu değer ve birikimlerimize göre bize sunulan fırsatlar karşısında tercihlerimizi gösteriyor. Sahip olduğunuz değerleriniz, bilgi ve deneyim birikimleriniz ile size sunulan fırsatlara karşı yaptığınız tercihler, geleceğinizi şekillendiriyor. Tercihleriniz aynı zamanda bir kısım seçeneklerinizden de vazgeçtiklerinizi ifade eder. Yansıda yer alan karikatürümde de verilmek istenen mesaj bu. Fırsatlar karşısındaki tercihleriniz geleceğinizin tasarımında temel taşlarınızı oluşturuyor. Geleceğimiz için değerlerimizin farkında olmak, tercihlerimiz sonucu kararlarımızın geleceğe bizi nasıl taşıyacağını da belirleyecektir. Gelecekle ilgili tercih ve karar alma sürecini "akla kararı seçmek" süreci olarak düşünebiliriz. Bu süreçte duruşumuz, kaderimizi belirliyor. Bu duruşun temelinde bizim değer ve birikimlerimiz var. Sunumumun ilk bölümünde sizlerle paylaştığım iki çocuğun öyküsü bu bölümde aktarmak istediklerimin tam bir ifadesi oluyor. Yapmış olduğunuz tercihler değer ve birikimlerinizin ifadesi olup, aynı zamanda sizin duruşunuzu, duruşunuzda geleceğinizi ifade edecektir. Bir bakıma gelecek; hayallerimizin, ideallerimizin ifadesi ise, geleceğe dair iddialarınızın, vizyonunuzun ifadesi de, tasarlayacağınız öz geleceğiniz olacaktır.

Bizlerin öz geçmişi siz gençlerin öz geleceğine örnek olabilir, ilham verebilir. Bu nedenle öz geleceğinizin tasarımında yol haritanızı oluştururken tecrübe edilmiş, işin püf noktası diyebileceğimiz hususları göz ardı etmemek gerekir.

Bu çerçevede sizlere paylaşabileceğim tecrübe edilmiş, bana göre püf noktası olarak ifade edebileceğim tavsiyelerimin başında iddia sahibi olduğunuz bir uzmanlığınızın olması geliyor. Bu sizin profesyonel uğraşınız veya ilgi alanınız olacak. Profesyonel yaşantınızı şekillendirirken eğer gelecekte var olmak, iddialı bir gelecek tasarlamak istiyorsanız demek ki bir konuda yetkin, yetmişmiş, donanımlı bireyler olmanız gerekiyor.

Bir diğer nokta mutlaka özel bir ilgi alanınızın olması gerekiyor. Ben bir karikatüristim. Hepinizin mutlaka bir ilgi alanı olmalı. Benim ekmeğimi kazandığım alan karikatür değil ama yaşam kaynağım. Böyle bir ilgi alanının faydası, hayata olan bağınızı güçlendirir, hayata olan bakış açınızı zenginleştirir, hayata daha estetik daha yaratıcı ve farklı bakma imkanı verir.

Mutlaka sosyal sorumluluk projeleri içerisinde rol almanız gerekiyor. Bunu ben “aklımın zekatını vermek” olarak ifade ediyorum. Bu inisiyatif topluma karşı geri verme sorumluluğunuzdur. Bireysel performansınızı toplumsal performansa dönüştürme fırsattır. Bu amaçla gençlerimiz için üniversitelerimizde “Denetim Kulüpleri” kuruyoruz. Bu tür organizasyonlar içerisinde alacağınız gönüllü ve sosyal inisiyatifler sizi geleceğe taşıyacaktır.

Network dediğimiz önemli bir iletişim, sosyal ağ zenginliğinden bahsediyorum. Sosyal ağlar sizlerin şu an yüksek performans gösterdiğiniz, alışkanlık edindiğiniz bir alan.

Bir başka önemli sosyal ağ ise kişisel networkünüzdür. Bunu sivil girişimcilik ve sosyal sorumluluk projelerinde rol ve sorumluluk üstlenerek, özel ilgi alanınızla hayatınızı zenginleştirerek sağlayabilirsiniz. Özel ilgi alanlarınızı, yeteneklerinizi keşfetmek için sosyal insan olmalısınız. Bunu başarabilenleri çok farklı ve sıra dışı bir gelecek bekliyor.

Bir başka dikkat çekmek istediğim konu ise, mezuniyet belgeniz olacak diploma artık tek başına bir şey ifade etmiyor. Sizi farklılaştıracak ruhsat, lisans ve sertifikalarla yetkinliklerinizi belgelendirmelisiniz. Bir başka farkında olmanız gereken husus ise, geleceğiniz okuduğunuz üniversite sıralarında şekilleniyor. Üniversite de bugün sıra arkadaşınız olan yarın iş ya da hayat arkadaşınız olacak. Beraber okuduğunuz okul arkadaşlarınızdan müstakbel eşinizi bulacak veya aynı kurum da beraber çalışacağınız iş arkadaşınız ya da rekabet edeceğiniz rakibiniz olacak.

Üniversitelerin yurt dışı programlarına katılarak yurt dışı deneyimi kazanmalısınız. Üniversite sıralarında staj fırsatlarını değerlendirerek iş tecrübesi ve işin profesyonelleri ile tanışmak imkanı bulabilirsiniz.

Sevgili Gençler, asla şunu unutmayınız ki, akıl, öngördüğü ve hayal ettiği her şeyi başarabilir. Bir gün amacınıza ulaşmak için her gün hayalinizi yaşayın, kendinize ve hayalinize inanın. Gelecek için ilham alabilmek ve başarılı bir öz geçmiş için öz geleceğinizi tasarlamalısınız.

Öğrencilik zamanınızı iyi değerlendirin. Bilin ki, hayat boyu öğrencisiniz. Öğrenci kalabilmeyi başarabilenler gelecekte var olacaklardır. Değişim ve dönüşümün baş döndürücü hızında ayakta kalabilmek, gelecekte var olabilmek için bu dünyada sürekli öğrenci olduğumuzu, olacağımızı unutmayalım.

Konuşmamın son bölümünde sizlere çok sevdiğim W. E. Gladstone ve S. Ullman'ın şiirlerinden bölümler içeren “Yaşlandıkça Gençleşebilmek” başlıklı metninden birkaç mısra okumak istiyorum.

İnsan kendine olan güveni kadar genç,

Kuşkusu kadar yaşlı,

Cesareti kadar genç,

Korkuları kadar yaşlı,

Umudu kadar genç,

Bezginliği kadar yaşlıdır.

Hiç kimse fazla yaşamış olmakla yaşlanmaz.

İnsanları yaşlandıran, ideallerinin bitmesidir.

Kalbi sevdikçe, neşe duydukça, güzellikleri fark ettikçe,

beyni yeni şeyler keşfettikçe, herkes gençtir.

İnsanlar yaşadıkça yaşlandıklarını sanırlar,

Halbuki yaşamadıkça yaşlanırlar.

İnsan yaşlı olmaya karar verdiği gün yaşlanır.

Okuduğum dizeler bizi geleceğe taşıyacak güzel bir hayat felsefesini özetliyor. Hayat yaşlanmak değil, yaş olarak gençleşebilmektir. Hayatınızda mutlaka şiirlerin, öykülerin, romanların yeri olmalı. Hayallerinizi destekleyecek şiirler ve öyküler size ilham verecek, geleceğe taşıyacaktır. Bu nedenle bana göre başarının sırrı, var olmayan geleceğinizi inşa etme becerisidir.

Farklı yaşlarda, farklı kuşaklarda olsak da başta da ifade ettiğim gibi hepimiz mobil nesiliz. Farklılıklarımıza rağmen birlikteliğimizi sağlayan mobil nesil olmanın imkanlarından, bilgi toplumunun nimetlerinden yararlanalım. Bugün bizleri buluşturan benzeri olmayan bir kahramanlık destanına tanık olan Çanakkale'de yazılan cesaret, fedakarlık ve imkansız başarıya öyküsünden alacağımız ilham ile geleceğin sınır tanımayan büyük hayallerini insanlık, ülkemiz ve mesleğimiz için var edeceğimiz bir tarihi yazabileceğimize inanalım.

Bu inancımızın teminatı olarak gençlerimizi görüyoruz. Gençler, kurumsal hafızamızda saklı değerlerimizden ilham alarak yetkinlikleri, vizyonları, değer yaratan hizmetleri ile mesleğin geleceğini inşa edeceklerdir. Değerli hocalarımız geleceğimizi yetiştirecekler. Değerli meslektaşlarımız, ustası olduğu mesleğin kuşaktan kuşağa devamı için el vermeliler, verecekler.

Hayallerimiz ve iddialarımız ne kadar büyük olursa olsun unutulmaması gereken bir şey var...

Onurla bitirilmesi gereken en asil görev hayattır...

Selam olsun aydınlık geleceğimize...

Selam olsun geleceğin meslek insanlarına...

Gelecek Zirve de görüşmek üzere...

Başarı dilekleriyle sevgilerimi sunarım.

Değerler; Dünden Bugüne Bugünden Yarına...

*Av. Humral Tan
Yönetim Danışmanı, Yönetici Koçu
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Denetleme Kurulu Başkanı*

*Nuray Tamer
Yönetim Danışmanı, Koç Eğitmeni
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Seminer Lideri*

Değerli Hocalarım, Sevgili Öğrenciler, Değerli Konuklar,

Güzel bir Çanakkale günündeyiz. Bugün sizlere Nuray Tamer ile birlikte değerlerden bahsedeceğiz. O değerler ki, bundan 100 yıl önce hem ulusumuzun özgürlüğü hem de yurdumuzun bağımsızlığı için bizi güdüleyen ve bizi o günlerden bugünlere taşıyan, bugünlerden de gelecek yüzyıllara taşıyacak olan değerler... Dün önemli, çünkü dün bugünü yarattı. Yarın önemli, çünkü yarını biz bugünden yaratacağız. Bugünkü beraberliğimizde değerlerden bahsederken zaman zaman 100 yıl öncesine gideceğiz, yani dün de olacağız, zaman zaman da bugünde olacağız. Yani değerler arasında 100 yıllık bir yolculuk yapacağız.

Peki, değer nedir ki bizim için bu kadar önemli olsun? Çok kısa bir tanımla, neye değer veriyorsak değer odur. Vatanımıza, ulusumuza, ailemize, sevdiğimizimize, güzelliğe, paraya vs.; neye önem veriyorsak değer odur. Biraz daha geniş tanımlarsak, değerler esas itibarıyla, tutum ve davranışlarımızı,

seçim ve tercihlerimizi oluştururken; yaşama ilişkin kararlarımızı etkileyen ve yönlendiren derin ve köklü duygu, düşünce ve ilkelerdir. Yaşamımızda birçok seçim ve tercihler yapıyoruz. Bu seçim ve tercihlerin arkasında esasen değerlerimiz yatıyor. Biz bu seçimleri yaparken değerlerimize göre kararlarımızı veririz. Değerlerimiz kişi olarak bizi ayakta tutar, bize bir duruş ve kimlik verir. Değerlerimiz toplumsal olarak bize birlik ve dayanışma gücü, aynı zamanda da yurttaşlık bilinci verir.

Kişi, yaşadığı ortamda ve toplumda değerleriyle vardır. Etrafını değerleriyle algılar ve değerleriyle yargılar. Ben veya herhangi birimiz etrafı değerlendirirken taşıdığımız değerlere göre yargılarız. Etrafımız da bizi değerlerine göre algılar ve değerleriyle yargılar.

Bugün kendimize şöyle bir bakalım! Hangi inanç ve değerler, kararlarımızı etkiliyor ve yaşamımızı yönlendiriyor? Yaşamsal kararlar verirken kararlarınızın arkasında yatan değerleriniz nelerdir? Ne ölçüde onların farkındayız ve farkında olmak bize ne kazandırır? Farkında olursak eğer, kendimiz için, ailemiz için, bu vatan ve ulus için daha iyi neler yapabiliriz? Ve bu değerler, sizlerin kendinizi keşif yolculuğunuzda kişisel gelişiminizde ne gibi faydalar sağlar? Şundan oldukça eminiz; değerler etkileyicidir. Etrafınızdaki bir kişinin sahip olduğu değerler ona bakışınızı değiştirebilir. Değerlerinden dolayı ona hayranlık duyabilir, karşı cins ise âşık dahi olabilirsiniz. Sadece bir hareketinden dolayı... Esasen o hareket, arkasındaki değeri yansıtır. Ve âşık olarak siz o değer, o değer taşıyıcısının hayatınızda olmasını, onunla birlikte yaşamayı istersiniz. Şu bir gerçek; değerlerimizle kararlarımızı veriyor, kararlarımızla da kaderimizi yaratıyoruz.

Bizim için önemli olan değerlerimizi tasnif etmeye çalışalım. Değerleri kişisel, toplumsal, evrensel değerler olarak ayırabiliriz. Bunun ötesinde ahlaki değerler, kültürel değerler, ekonomik değerler, siyasi değerler, estetik değerler şeklinde de ayırabiliriz. Birçok bilimsel araştırmada standartlaşmış tasnif şekilleri de var. Ancak biz bu konuşmamızda, yine bir araştırmaya dayanarak değerleri iki grupta ele alacağız:

1- Toplumsal yaşamda bizi peşinden sürükleyen '*insanlar arasında farklılık yaratan değerler*'

2- '*İnsanî değerler*'

Farklılık yaratan değerler esasen toplumun içinde kişiye avantaj sağlayan ve kişileri peşinden sürükleyen insanlar arasında farklılık yaratan değerlerdir. Bizi peşinden en çok ne sürükler? Para, güzellik; bunu şöret, güç, kariyer, karizma takip eder. Bu sıralamayı kabul etmeyebiliriz ama günlük yaşamda insanlar arasında baskın çıkan değerler bunlar; yani sosyal yaşamdaki realite bu.

Şöyle bir hayal edin. Çok zenginsiniz ve çok yakışıklısınız, ününüz de var, gayet de güçlüsünüz. Kariyeriniz de var ve gayet de karizmatiksiniz. Kendinizi nasıl hissedersiniz? Bir kral ya da bir kraliçe gibi hisseder miydiniz? Bir kraldan veya bir kraliçeden ne farkınız var? Sizi farklı kılan değere sahipsiniz. Biz değerler dediğimizde, ilk olarak bu baskın olan değerler aklımıza gelmez. Daha çok insanî değerler gelir. Dürüstlük, güvenilirlik, sevgi, ahlak, çalışkanlık, gibi pek çok madde sayabiliriz. Keşke bütün bu değerlere sahip olabilsek...

Değerlerin yarışmasından bahsetmek istiyorum. Değerler de birbirleriyle yarışır ve kişi için öncelikler oluşur. Toplumda pek çok şey yarış halinde. Bazen çok önemli kararlar verirken, kendinizi karar veremez durumda bulabilirsiniz. Örneğin, yaşam yolculuğunda hayat arkadaşınızı, eşinizi seçerken... Hangi değerlerle hareket ederek eş seçiminde karar verirdi-

niz? Eş seçimini çoktan yapmış olanlar da geçmişte hangi değerlerle nasıl karar verdiklerini hatırlasınlar. Para, güzellik, ahlak, dürüstlük, güvenilirlik, yakışıklılık; ağır basan bunlardan hangisiydi? Para ve güzellik ikilemiyle karşı karşıya kalsaydınız hangisini seçerdiniz? Burada öncelikli değeriniz hangisi olurdu? Böyle bir karar sürecinde bilincimiz bize bir şeyler söyler. Hatta ailemiz de bu süreçte yerini alır. Öte yandan ruhumuzdan, kalbimizden daha başka sesler de duyarız. Ve karar verirken arada kalır bocalarız... Buna değerlerin yarışması diyorum ben. Ancak, vereceğimiz karar kaderimizi oluşturacaktır. Kararın arkasında yer alan değer de, kaderin kapılarını açan değer olacaktır. Eşimizi seçerken verdiğimiz karar, aslında bir anlamda kaderimizin anahtarını oluşturan bir değeri yansıtmaktadır. Burada örneği hayat arkadaşını seçmek olarak verdim. Hayatımızda pek çok seçim var. Hangi dalda okumak, hangi dalda çalışmak istiyorsak bunlar da bizim seçimlerimizle dolayısıyla değerlerimizle alakalı.

Bilgeler, yaşamı bilenler, her günün sabahında şunu öneriyorlar: Her sabah gözünüzü açtığınızda şöyle bir etrafınıza bakın, kendinizi ve etrafınızı hissedin. Etrafınızı fark ederken beş duyunuzla hissedin; yani görün, duyun, koklayın, tadın ve dokunun diyor. Bu neye yarıyor, bize ne sağlıyor? Bu çok derin bir farkındalık sağlıyor. Bir kere beş duyunuzla hayatı algılıyor, ve farkındalık yaratıyorsunuz. Bunu yaptığınız zaman da çok önemli. Zihnimizin ruhumuzun en duru olduğu zaman, ilk uyandığımızda. Ve bunu yaptığınızda kendimizi ve değerlerimizi fark etme olanağı bir hayli artıyor. Bizim için önemli olanları da daha fazla fark etmemize olanak sağlıyor. Değerlerimiz, genellikle bilinçaltıyla yoğrulmuş bir sistem. Sahip olduklarınıza şükredin. Bunları yaparken farkındalık kazanır, değerlerinizi, sizin için nelerin önemli ve anlamlı olduğunu keşfedersiniz.

Güne başlarken bilincimizde ya da bilinçaltımızda içimizden pek çok soru geçer. Bu sorular genellikle iki yönlüdür ve sorularımızın yönü önemlidir; yaşamımızı yönlendirirler.. Ya bizden dışarıya doğru ya da dışarıdan bize doğru. “Bugün kendime, aileme, arkadaşlarıma, hocalarıma, hatta şirketime veya yöneticime ne katabilirim?” veya tam tersi “Ailem, arkadaşlarım, hocalarım, yöneticim veya şirketim bana ne katabilir?” Sorularımızın yönü, değerlerimizi ve kişisel gelişimimizi yakından ilgilendiriyor. Sorularımız,

bizi “Farklılık Yaratan Değerler”e mi yoksa “İnsani Değerler”e mi götürüyor? Ve acaba bu değerleri bir arada yaşamak mümkün mü? Biz illa bu değerlerden bir grubu seçmek durumunda mıyız? Bunların hepsini bir arada yaşamamızda seçme imkânımız olamaz mı? Sizleri bu sorularla başa bırakıp sözü Nuray Hanıma bırakıyorum.

Nuray Tamer

Madem Çanakkale’deyiz ve konumuz, ‘**Geleceğimiz İçin Değerlerimizi Bilmek**’, bu soruların cevaplarını yakın tarihimizde yaşanan savaşlara, bu savaşlardaki kahramanlıklara bakarak bulmaya çalışmak doğru olur diye düşünüyoruz. Bu savaşlarda ve yaşanan kahramanlıklarda hangi değerler ön plandaydı; fark yaratanlar mı, insani değerler mi? O değerler ki bizi bugünlere taşıyan, o değerler ki destanlar yazdıran...

Sizleri 100 yıl önceye götüreceğim. Bakalım, kahramanlıklar hangi değerler ön planda tutularak gerçekleşmiş.

O dönem dört büyük savaştan geçmişti ülkemiz.

Hangi savaşlardı bunlar; 1911 yılında Trablusgarp ile başlayıp bir yıl devam eden (1911-1912 tarihlerinde) Türk – İtalyan Savaşı olarak bilinen **TRABLUS-GARP SAVAŞI**; 1912 – 1913 yıllarında Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlardaki dört devlete karşı savaştığı **BALKAN SAVAŞI**; ardından 1915 – 1916 tarihleri arasında gerçekleşen destanların yazıldığı **ÇANAKKALE SAVAŞI** ve 1918 – 1923 tarihleri arasında gerçekleşen **KURTULUŞ SAVAŞI**...

1911-1923 yılları arasında toplamda 12 yıl devam eden bu dört savaşta, önce eşini, sonra çocuklarını cepheye gönderen, eşleri ve çocukları şehit olunca iş başa düştü deyip savaşa kendileri giden Kahraman Türk Kadınlarından bahsetmek istiyoruz.

Bu kadınlar, özellikle Çanakkale Ve Kurtuluş savaşlarında, cephede binlerce kahraman, şehit ve gazi askerlerimiz ile birlikte omuz omuza “erkekçe” savaştıkları gibi, arka planda hastaların bakılmasını, askere malzeme hazırlaması ve cepheye mermi taşınması üstlendiler. Babaları savaştan dönememiş, yetim kalmış çocukları “Kadınca” fedakârlıklarla, büyüterek hizmet ettiler. Elbette değerleri uğruna...

Peki, kahraman Türk kadınları, hangi değerler uğruna, böylesine fedakârlıklarda bulundular? “Fark Yaratan Değerler” için mi, yoksa “İnsani Değerler” için mi? Tarihin haşin realitesi altında savaşan kadınlarımızın değerlerini ortaya koyabilmek ve anlayabilmek umuduyla kendilerinden, kahramanlıklarından ve değerlerinden bahsetmek isteriz.

Cephede askerlerimizle savaşan **NEZAHAT ONBAŞI**. Bu ismi birçok kişi bilir. Eşini yitiren 70. Alay Komutanı Hâfız Hâlid Bey, sekiz

yaşındaki kızı Nezat'ı kimseye emanet edemeyip, yanına almıştı. Alayla beraber talimlere katılmış at binmesini, silah kullanmasını öğrenmiş ve 12 yaşında “onbaşı” rütbesini almıştı. Nezat'ın “onbaşı” rütbesini aldığı savaş, Gediz Cephesi'ndeki bir çatışmadır. Babasıyla beraber cepheden cepheye koşmuş, çarpışmalara girmiş ve 100'den fazla düşman askeri öldürmüştü. Küçük Nezat, yaşından beklenmeyecek cesaret göstererek babası Hafız Halid Bey'in kumandasındaki 70. Alay'ın başarısına katkıda bulunmuştu. 70. Alay'a, Yunanlıların “Kızlı Alay” lakabını takmalarına sebep oldu.

Gediz Muharebelerinde geri çekilen 600 kişilik alayın önünü kesen küçük Nezat, “Durun! Ben babamın yanında ölmeye gidiyorum, siz nereye gidiyorsunuz?” diye haykırarak etrafına cesaret aşılacak, cephede kalmalarını sağlamıştı. Geri dönüp savaşan askerlerin çoğu şehit olmuş, düşman askerlerinin Anadolu'ya ilerlemesi geciktirilmiş ve savaşın kazanılması sağlanmıştı.

Nezat Onbaşı, askere verdiği cesaretle kahraman Türk kadınlarının listesinde onurla yer alır. 30 Ocak 1921 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti'nin İstiklal Madalyası ile ödüllendirdiği ilk kişidir. Ancak Kurtuluş Savaşı'nın hengamesi içinde uygulamaya alınmamış ve daha sonra kararın yerine getirilmesi unutulmuştu. Hiçbir zaman “Madalyamı verin!” talebinde bulunmamış büyük bir tevazu göstermişti.

Şimdi de cephe gerisinde hizmet eden bir diğer kahramandan bahsedebiliriz size; **HEMŞİRE SAFİYE HÜSEYİN**. Çanakkale'de kahraman askerlerimizin yanında gönüllü bir hemşire olarak görev yapan bir Türk kadını, ilk Türk HEMŞİRESİ **SAFİYE HÜSEYİN**. Ölümünden korkmayarak cepheye koşan kahraman askerlerimiz, cephe gerisinde hemşirelik yaparak destek olan yüce gönüllü, şefkatli

ve kalbi inançla dolu kadınlarımızdan biri. Cephe arkasında hizmet veren, hakkında roman yazılan Çanakkale'nin kadın kahramanlarından **SAFİYE HÜSEYİN**. Size SAFİYE hemşirenin dillere destan, ama pek de bilenmeyen yönlerinden bahsetmek isterim.

Hilal'i Ahmer Cemiyeti Başkanı Besim Ömer Paşa, "Safiye kızım, iyi düşündün mü?" diye sorar. "Bu görev Balkan Savaşındaki hizmetine benzemez, Marmara da çok fazla denizaltılar var. Çanakkale'ye giderken bunlardan birine rastlamanız mümkün. Sivil takaları, yelkenlileri dahi batırıyorlar. Bu kadar büyük bir vapurun yaralıları almak için gittiğine inanmazlar. Çanakkale'ye gidememek de var. Burada kal, yaralılarımıza burada hizmet et. Senin gibilere burada da çok ihtiyacımız var." der.

Ancak SAFİYE HEMŞİRE, "Paşam, hakkımda ki düşünceleriniz için teşekkür ederim. Ancak ben kararlıyım. Çanakkale'ye gideceğim. Gönüllüler hatta lise öğrencileri Çanakkale'ye gitmek için sıra beklerken, ben burada kalamam. Ayrıca, ben resmi vazife ile değil gönüllü olarak gitmek isterim. Şu an kendi canımızı, hayatımızı düşünmek zamanı değildir, korkum yoktur. Yaraya, kana alışığım. Cepheye daha da yararlı olabilirim. İyileştirdiğim, sardığım her yara benim için ödül olacaktır." der.

Seminerimizin konusu... **GELECEK İÇİN DEĞERLERİMİZİ BİLMEK**

Konuşmamızın başında "Fark Yaratın Değerler" ve "İnsani Değerler" dedik. Şimdi tekrar düşünelim. **Nezhat Onbaşı** ve **Hemşire Safiye Hüseyin** bütün bunları hangi değerler için yapmış olabilirler?

FEDAKARLIK, ONUR, ŞEFKAT, İNANÇ, ULVİ GÖREV, ÖDÜL BEKLEMEDEN HİZMET, İNSANLIK, MERHAMET, CESARET, SEVGİ gibi değerler olabilir mi?

Tabii ki Türk kadınlarının kahramanlıkları bu iki büyük güzel kalp ile bitmiyor, isimli ve isimli birçok kahramanlar var. "GELECEK İÇİN DEĞERLERİMİZİ YARATMAK" adına...

Bir başka kadın kahraman; RAHMİYE HANIM. Fransızların işkence ve bas-

kalarına dayanamayıp Milli Kuvvetlere gönüllü olarak katılmıştır. Temel görevi, keşif ve cephe gerisinde kundakçılıktı. Çarpışmada şehit düşen ve ateş altında kalan arkadaşlarını kurtarmak için ileri atlamıştı. Bu kahramanca hareketinden dolayı kendisine "Tayyar" (uçan) unvanı verildi. Fransız karargâhına saldıran arkadaşlarının tereddüdünü gören **TAYYAR RAHMİYE**: "Ben kadın olduğum halde ayakta duruyorum da siz erkek olduğunuz halde yerlerde sürünmekten utanmıyor musunuz?" diye bağıarak arkadaşlarını hücumu teşvik etti ve Fransız karargâh kapısında şehit oldu.

Bir diğer kahraman, eşini cepheye kaybetmiş 16 yaşında dul kalmış **ŞERİFE BACI**. Kastamonulu Şerife Bacı'yı herkes çok iyi bilir. Şerife Bacı top mermileri ıslanmasın diye kazağını mermilerin üzerine örtmüş, yavrusu ölmesin diye üzerine abanmış ve soğuktan ölmüştü. Ancak ölene kadar vücut sıcaklığını yavrusuna vermişti. Şerife Bacı'nın anısına, köyünde ve Kastamonu'da birçok heykel ve anıt vardır. Evet... Sizce, Şerife Bacı hangi değerle bunu yapmış olabilir?

Yine bir diğer kahraman kadını **KILAVUZ HATİCE**. Bir kolayını bulup Fransızlara katıldı ve onlara yanlış kılavuzluk yaptı, Karaboğazi'ne tıkanmalarını sağladı ve sonra kaçarak Milli Kuvvetler'e katıldı. Düşmanın zor durumda olduğunu haber vererek yanına

aldığı yüz kadar silahlı adamı ile düşmana büyük bir zayıat verdirdi. Fransız kıtalarından subay, er ve silah ele geçirildi. HATİCE HANIM'IN oynadığı bu rol ve yaptığı FEDAKÂRLIK her türlü kahramanlığın üzerindedir.

Bir başka isim **FATMA SEHER HANIM (KARA FATMA)**. Savaş meydanında birlik yöneten ilk kadın subay. Balkan Savaşı'na ve I. Dünya Savaşı'na katıldı.

1919'daki Kongre günlerinde, Mustafa Kemal'le görüşebilmek için Sivas'a gitti. Mustafa Kemal'in karşısına dikilerek: 'Kadın isem, Türk de değil miyim? Bana iş göster!' diyen bu kahraman Türk kadınıdır. Bu görüşmenin sonra Batı Cephesi'nde görevlendirildi ve 300 kişiyi aşan birliği ile Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde askerlerimizle birlikte tarih yazdı. Büyük Taarruz'da esir düştü, kaçarak yeniden birliğinin başına geçmişti. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra "üsteğmen" rütbesi ile emekli oldu. Emekli maaşını Kızılay'a bağışladı. Bir savaş alanında birlik yöneten dünyanın ilk kadın subayıydı.

Ve **DOMANIÇLI HABİBE**. "...İstiklâl Savaşı sıralarında Domaniç Dağları'ndan inen bir köylü kadını. Düşmana yol göstererek vatana ihanet etmiş olan öz oğlunu silâhiyle vurarak bizzat cezalandırmıştır." Bir Türk kadınının yüksek **VATAN SEVGİSİNİ VE İNANCINI** ifade eder. Canından çok sevdiği çocuğunu kendi elleriyle öldüren kahraman ananın yaşadıklarından çıkarmamız gereken çok önemli dersler vardır. Sizce bir annenin evladını öldürmesi ne kadar kolay? Hangi değer için yapmış olabilir?

Ve işte böyle bir çok kahraman Türk Kadını hikayesi, **DEĞERLERİMİZİ BİLMEK** adına yapılan özveriler...

AYŞE (TAYYİBE) HATUN, sekiz aylık kızı kucağında, omzunda mermi, cep-

heye cephane götürüyor. Sekiz aylık kız ağlamaya başlıyor. Kendisinin ve bebeğinin ölmesi problem değil, ama düşman eğer onları fark ederse cephane cepheye gidemeyecek. Çocuğunu göğsüne yaslar, maalesef düşman geç gider, kızını kucağından indirdiğinde kendi elleriyle çocuğunu şehit ettiğini görecektir. AYŞE HATUN, çocuğunu yere koyar üzerini örter ve şunları söyler: "Sen yüzlerce yıl sonra doğacak Türk çocukları için şehit oldun, bu benim için de senin için de bir şereftir. Yeter ki vatan sağ olsun." der. Cephanesini alır yoluna devam eder.

Daha niceleri... Cepheye kağnısı ile mermi taşıyan, kağnısını koştugu öküzü ölünce kağnyaya kendini koşan ve cephaneyi cepheye yetiştiren Elif, Nazife Kadın, Hatice Hanım, isimsiz kadınlar, isimsiz köylüler, köy kadınları, isimsiz genç kızlar... Ve isimlerini bilmediğimiz daha niceleri, bu vatan için, değerler için destanlaşan kadınlarımız o kadar çok ki, hangisini sayalım. Hepsini, rahmet ve minnetle anıyoruz.

Sizce bu kahraman Türk kadınları, hangi değerler uğruna bu kahramanlıkları gösterdiler? Tüm bunları ŞAN, SÖHRET, PARA İÇİN YAPMIŞ olabilirler mi? Ya da amaçları ŞAN, SÖHRET, PARA İÇİN YAPMIŞ olsalardı bugün bu durumda olur muyduk?

Size bu konu ile ilgili Antropolog Robert Edgerton tarafından yapılan bir araştırmadan bahsetmek istiyorum. Robert Edgerton, tarihte yaşamış 300 kadar uygarlığı incelemiş bu uygarlıklar içerisinde kültürleri insani (evrensel) değerlerden yoksun olanların zaman içinde yok olduğu tespit etmiştir. Bu araştırma, bize kültürel değerler ve insani (evrensel) değerler arasındaki ilişkinin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Söyle bir soru sorsam; Acaba o günkü savaşlarda şehitlerimiz, gazilerimiz, kadınlarımız hangi değerler için böylesine önemli kahramanlıklar gösterdiler? Halen yaşayan ve günümüze kadar gelen bir uygarlık olarak, bu konuda biraz düşünmenizi rica ediyorum.

Şimdi dönelim konuşmamızın başına, demiştik ki, her sabah uyandıığınızda kendinize hangi soruyu soruyorsunuz?

Humral Tan

100 yıllık bir tarihte yolculuk yaptığımızı hissettim. Ben etrafıma neler katabilirim, etrafım bana ne katabilir sorusu ve içindeki değerleri yansıtan sorular... Değerlerimizin yönü içten dışa mı doğru, yoksa dıştan içe mi doğru?

Toplum içinde, günlük yaşamda, her birimiz birbirimizle hizmet alış verişindeyiz. Bir taraftan etrafımıza hizmet ederiz, diğer taraftan etrafımızdakiler de bize hizmet ederler. Hocalarımız okullarda öğrencilere öğretmek için hizmet ediyorlar. Öğrencilerimiz daha sonra iş hayatına atılacaklar, hizmet edecekler. Bir restorana gittiklerinde de oradaki insanlar onlara hizmet edecekler. Yani hemen herkes birbirleriyle hizmet alışverişi içinde. Bu hizmet alışverişi içinde liderlere bir bakalım! Lider kişiler, daha çok hizmet edenlerdir. Yani lider kişiler, 'ben etrafımdakilere ne katabilirim?' sorusuyla değerlerini yola çıkaran, duygu ve düşüncelerini, eylemlerini seferber eden kişilerdir.

Bir de 100 Yıl öncesine bakalım! Toplumun liderleri ve kahramanları hep 'ben ne katabilirim' diye yola çıkanlardı. Bahsi geçen kahraman kadınlarımızın her birinin yüreği 'önce vatan' diyordu. Bu kahramanları kahraman yapan, sahip oldukları inanç ve değerlerdi. Ve bu kahramanlar, inanç ve değerlerini etrafındakiler ile paylaştılar ve zaferleri yarattılar. Bunlar nasıl değerler ki, aklın sesini dinleyen, rasyonel bir insana ölümü dahi göze aldırdıyordu? Bir anne düşünün. Evladını kurtarmak için gözünü kırpmadan yanan eve giriyor ve onu kurtarıyor. Arkada yatan değer evlat sevgisi.

Bir yurtsever, vatansever düşünün. Yurdu işgal ve saldırıya uğramış. Ve bir emir geliyor: 'Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum.' Ve 'baş üstüne' diyerek emri kabul ediyor ve gözünü kırpmadan, düşmanla göğüs göğse mücadele ederek, gerekirse şehit olarak yurdunu kurtarıyor. Bu da yurt sevgisi, vatan sevgisi, millet sevgisi...

Can, mal, mülk, evlat, hepsi tartışmasız birer değerdir. Hem barışta hem savaşta... Fakat bir gün gelir ki, 'mevzubahis olan vatandır' dendiğinde, o

gün tüm bu değerler yerini daha yüce bir değere bırakır. Tek bir değer tek bir ülkü kalır: Vatanın bağımsızlığı, ulusun özgürlüğü. Biz bugünümüzü, bugünkü varlığımızı, 100 yıl önceki insanımızın yüreğindeki bu değerlerimize borçluyuz. 'Önce vatan' diyenlerin yüreklerindeki değerlere borçluyuz. Bugün yaşıyorsak ve Türkiye Cumhuriyetimiz varsa hakikaten bu değerlere borçluyuz.

Hep kararlardan bahsediyoruz. Kararlarımız esasında yaşamımız. Bir karar veriyoruz, tercihte bulunuyoruz seçim yapıyoruz. Neyin kararını veriyoruz? Buraya gelmeniz bir karar, burada hep birlikte olmamız bir karar. Bu kararı almanızın altında yatan değer ne? Sizi kimse buraya zorla getirmedir. Peki, hangi güdüyle buraya geldiniz? Benzeri şekilde eşimizi, dostumuzu, arkadaşımızı, nerede yaşayacağımızı da benzeri süreçlerin sonunda seçer, karar veririz. İçimizdeki, fark etmediğimiz özdeki değerlerimizle karar veririz. Amiyane tabirle kafamıza uymayan hiç kimseyle birlikte olmayız. Kafamıza uymayan bir ortamda da yaşamak istemeyiz. Ta ki değerlerimizle uyumluluk varsa, o insanla ve o ortamda yaşamak isteriz. Değerlerimizin farkında olmak önemli. Hangi değerlere sahibiz ve öncelikli değerlerimiz hangileri? Karar ve tercihlerimizi daha çok hangi değerler etkiliyor? Değerlerin farkında olmak hayatî nitelikte önemli. Değerlerimizin farkında olmadan da yaşamımızı sürdürebiliriz; fakat karar ve tercihlerimiz değerlerimize uygun değilse, çoğunlukla mutsuz oluruz.

Burada yaşamımızı değerlerimize uygun olarak düzenleme konusunda üç adımlık bir ipucunu paylaşmak isterim. Bizi mutlu edecek değerler nelerdir ve biz bu değerleri yaşamımıza nasıl yansıtacağız? İyi biri olacağız ama nasıl? Birinci adım şu; öncelikle değerlerimizi gözden geçirmeliyiz. Şu anda benim yaşamımda hakikaten en önemli, en anlamlı olan şeyler neler? Hangi değerler benim yüreğimde yer alıyor. İkinci adım, yaşamımızı gözden geçirmeliyiz. Benim yaşamakta olduğum değerler hangileri? Biraz önce pek çok değerden söz ettik. Fark yaratan değerler, insanî değerler...

Kararlarımı hangi değerlerden yola çıkarak belirliyorum? Amaçladığım değerleri ne ölçüde yaşıyorum? Üçüncü adımsa, bir yandan değerlerimize,

diğer yandan yaşamımıza baktık. Sonra karar verme noktası geliyor. Karar verelim ve hangi değerleri yaşamak istiyorsak yaşamımızı değiştirelim. Tercihlerimizi yapalım ve hayatımıza aktaralım. Sonuç olarak, değişim yolculuğunuzu başlatın ve amaçladığınız değerlere uygun olarak yaşamınızı değiştirin.

Sizlerle burada pek çok şey paylaştık. Tabii ki, tüm bunları sizlerle paylaşırken, farklılık yaratan değerleri anlatırken ‘parayı, pulu, güzelliği göz ardı edin’ demiyoruz. Gönül ister ki tüm bu değerlerin hepsine birlikte sahip olalım. Yani, hem paramız olsun, hem de güzel ya da yakışıklı olalım. Ama aynı zamanda, ahlaklı, dürüst, fedakâr ve yurtsever olalım. Hiçbiri diğerine mani değil. İdeal insan, insani değerleriyle fark edilen ve başkalarına rol-model olan, değerleri yaşamına yansıtan ve başkalarının da zor dönemlerinde yanında olan insandır. Her birimiz, sıradan olmak yerine örnek insan olabiliriz. Hem ‘farklılık yaratan değerler’e hem de ‘insanî değerler’e bir arada sahip olabiliriz.

Nuray Tamer

Bütün bunları sizlerle paylaşırken “İnsani Değerleri” öne çıkarın, “Fark Yaratan Değerleri” göz ardı edin demiyoruz. Sadece, “Fark Yaratan Değerleri” elde etmek için insanlıktan çıkmanız gerekmiyor diyoruz.

Unutmayalım, hepimizin bir özelliği bir güzelliği var. Hepimiz kendimizde var olan özelliklere/güzelliklere uygun olarak “Fark Yaratan Değerleri” ile “İnsani Değerleri” birleştirebilsek sıradanlıktan kurtulabiliriz. Dünyamız değişecek ve gelişecektir.

“Fark Yaratan Değerler” ve “İnsani Değerler” bir araya gelmesi gökyüzünün dünyayı aydınlatması gibidir. Geri kalan, karanlıkta yürümek gibidir. İşte o zaman, konuşmamızın başında bahsettiğimiz gibi, bir yönümüzle bu dünyada krallar kraliçeler olabiliriz. İnsanlar bizim özelliklerimizden etkilenir ve bizleri merak eder.

Herkesin özel bir ismi, unvanı olur. Kişiyi sadece adıyla, unvanıyla, özelliği

ile çağrılır. Üstat Ali Kamil, Kaynakçı Ahmet, Ressam Semra, Yoğurtçu Haşim, Hak yemeyen Dursun Usta, ATA, Atatürk diye çağrılır.

UNUTMAYALIM; bu özelliklerden kendinde olduğu halde fark edemeyen, fark etse dahi ortaya koymayan veya sahip olduğu değer hakkını vermeyen kimse ise sadece ve sadece SIRADAN olur.

Humral Tan

Konuşmamızın sonuna geldik. Şimdi şöyle bir düşünelim... Her birimiz aynı toplumsal ve kültürel değerlerden besleniyoruz ve güç alıyoruz. İçimize yerleşen bu değerler, bizim hem toplumsal hem de kişisel olarak enerji kaynağımız. Paylaştığımız değerler, aynı enerji ve ışık kaynağından beslenmemizi sağlıyor. Aynı kaynaktan güç ve ışık alarak besleniyoruz. Ve büyük bir güç, büyük bir ışık oluruz. İnanıyorum ki, ortak paylaştığımız değerlerimizle biri bin yapar, zenginleştirir, toplumumuzun gücünü nice zirvelere taşırız. Son sözüm, hep birlikte önümüzdeki yüzyıllarda toplum olarak, bu değerleri koruyarak, mutlu bir toplum, güzel ve bağımsız bir ülke olarak hep birlikte nice zirvelere varalım diyorum.

Nuray Tamer

Ben de son birkaç cümleyle sözlerimi tamamlamak istiyorum. Hepimizin bildiği bir gerçek vardır. Doğduğumuzda sadece biz ağlarız diğerleri çok sevinçlidir ve gülerler. Önemli olan ise öldüğümüz zaman biz gülerken diğerlerinin ağlamasıdır. Hepinize öylesine güzel değerlerle öylesine güzel yaşamlar diliyorum ki, ilerde yapacaklarınızla siz, evlatlarınız, ana babalarınız gurur duysun. Bizi dinlediğiniz için hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

İnovasyon ve Kurumsal Girişimcilik

*Yavuz Çingitaş
Brisa İnovasyon Takımı*

Ben Yavuz Çingitaş, Brisa'da İnovasyon ve Kurumsal Girişimcilikten Sorumlu olarak çalışıyorum. 1981 yılında Adana'da doğdum, daha sonra İstanbul'a geldim. İstanbul'da lisans, yüksek lisans eğitimimi tamamladıktan sonra yaklaşık dokuz yıldır çeşitli firmalarda çalışıyorum.

Bu 30 dakika için sizden ricam, yanınızdaki arkadaşınızın fikirlerine hayır demeyin. Lütfen her şeye evet deyin. Burada sunacağım fikirlere, aklınıza gelen fikirlere, arkadaşınızın fikirlerine evet deyin. Çünkü genelde fikrinizi söylediğinizde, o fikir olmaz derler. Her zaman karşı duruş sergileme eğilimdeyiz. Lütfen en azından bu 30 dakikada bunu yapmayın.

34 yaşındayım ve 20 yıl önce 14 yaşındayken, bana ulaşmak istediğinizde, evimize gelip kapıyı çalmanız ya da ev telefonundan bana ulaşmanız gerekiyordu. Şimdi o kadar çok iletişim kanalı var ki... Mesela benim beş mail adresim, Twitter, LinkedIn, Aboutme, hesaplarım var. Beni Skype'dan görüntülü arayabilirsiniz, Facebook'tan beni etiketleyebilirsiniz veya Whatsapp'tan mesaj atabilirsiniz.

20 yıl insan hayatında uzun bir zamanmış gibi görünmekle beraber aslında hızlı geçen bir zaman dilimidir. Bu saydığım projelere benzer etki yaratan projeleri bizler de hayata geçirebilirdik. Bizim üniversitelerimizden de zeki arkadaşlarımız mezun oluyor ama neden böylesine büyük projelere imza atamıyoruz? Çok fazla nedeni var.

1991 yılında beni en çok etkileyen görüntü Commodore64'ün görüntüsüydü. Commodore64 kullanan var mı aranızda? Ben de Commodore64 kullanıcılarından biriyim ve bir görüntü alabilmek için yaklaşık 15-20 dakika uğraşmanız ve kafa ayarını yapmanız gerekiyordu. Ve tüm bu zahmet sonrasında da aldığınız Street Fighter oyununun görüntüsü ancak böyle bir şey olabiliyordu. Şimdi oyunlar hızlı bir şekilde değişiyor ve artık oyunun içindeymişçesine bir deneyim yaşıyor. Şu adreste bunun örneğini izleyebilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=k7n5kRRHDpw>

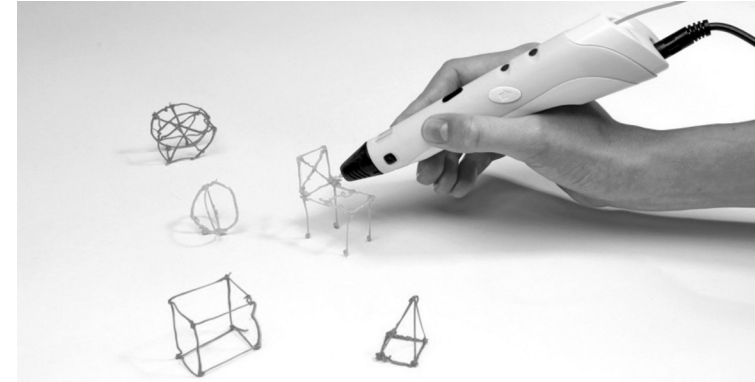

Bu platforma çıkan kişi oyunun içinde yürüyebiliyor, başını hareket ettirdiğinde de oyunun içinde de eş zamanlı olarak çevreye bakmış oluyor. Ellerindeki kontrol elemanları ok-yay, kılıç-kalkan ya da elleri bir şekilde sihir yapabileceğiniz bir hale dönüşüyor. Oyunun içinde bir kişi olarak rol alıyor, oyunun bir parçası oluyorsunuz. Matrix'i izlediğinizi düşünüyorum ve onun bir kademe öncesini düşünün. Bununla gözümüz, kulağımız, yani duyu organlarımızla bir şekilde bizi oyunun içinde olduğumuzu hissettiriyor. Commodore64'ten bu güne büyük bir gelişme yaşandı ve bunu maa- lesef bizler geliştirmedik.

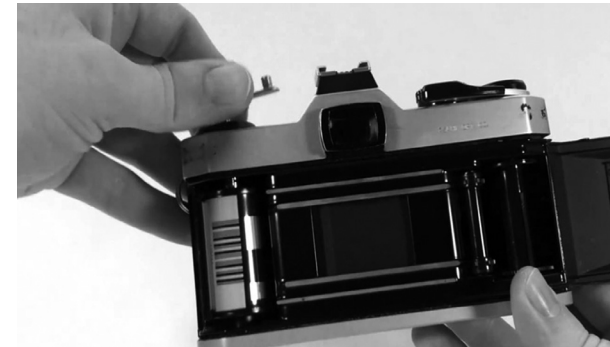
Oculus Rift ve Google Glass'ı da denedim. Kontrol ara birimleri olarak hayatın içinde sizin dijital araçları kontrol etmenizi sağlıyorlar. Ama Oculus Rift ile gördüğünüz ortam bir uçurumsa, elleriniz titriyor ve yürüyemiyorsunuz. İşte tam bir müşteri deneyimi değişimi yaşanıyor. Bunlara benzer ürünler artık satışa çıkıyor, sizler de satın alabileceksiniz. Normal gözlük deneyiminin çok ötesinde bir deneyim yaşayabiliyoruz. Oyunların deneyimi gerçeğe yakın, işletim sistemlerinin kontrolü ise belki de sadece gözle- rimiz veya beynimizle olacak.

Bir diğer teknolojik gelişme, üç boyutlu kalem. Mimar olduğunuzu düşünün, aklınıza gelen şeyi artık havaya çizebileceksiniz. Böylece yaratıcılığın gidebileceği noktayı hayal edin. Bundan 20 yıl önceki mimarlar projelerini nasıl hayata geçiriyorlardı? Bundan 20 yıl sonra mimar olacak kişiler projelerini nasıl hayata geçirecekler? Bence ellerini kullanmayacaklar. Düşündükleri projeler direkt olarak üç boyutlu yazıcıdan çıkmış olacak. Bunun örneğine bu linkten ulaşabilirsiniz. https://www.youtube.com/watch?v=6r5q9T_7u8A

Filmleri hatırlarsınız. 36 pozlu olurdu. Tabi etmek için götürdüğünüzde, şanslıysanız bu 36 taneden 24 tanesi çıkardı, diğerleri çıkmazdı ve hayal kırıklığına uğurdunuz.

Şimdi o kadar değişti ki, şöyle bir hale geldi:

<https://www.youtube.com/watch?v=hgkbhjXTbOE>

İnsansız hava araçları ve bu araçlara bağlı kameralarla öz çekiminizi yapıyor veya bisikletle bir engeli aşarken havada uçuşunuzu çekiyor. Dolayısıyla ilginç fotoğrafları ve videoları sanki profesyonel gibi çekebiliyorsunuz. Bu aynı zamanda bir trend ve Instant Skill olarak geçiyor yani sahip olmadığınız bir yeteneği kolayca bir araç yardımı ile edinebilmek. Bu insansız hava aracının kullanımı yayıldığında artık “lütfen fotoğrafımızı çekebilir misiniz?” lafı da ortadan kalkacak. Bütün bu projelerin hepsi yaratıcı insanlardan çıkıyor.

Okulun yaratıcılığı öldürüp öldürmediği konusunda ne düşünüyorsunuz? Okul çok iyi teori aktarıyor ancak yaratıcılığı öldürdüğünü düşünüyorum. Biz okullarda yaratıcı bir eğitim almıyoruz. Paul ve George mezun olmak üzereyken öğretmenlerinden fikir almak için yanına giderler ve “Biz müzik yapmak istiyoruz.” diyorlar. Öğretmenleri onlara “siz müzikten anlamıyor-

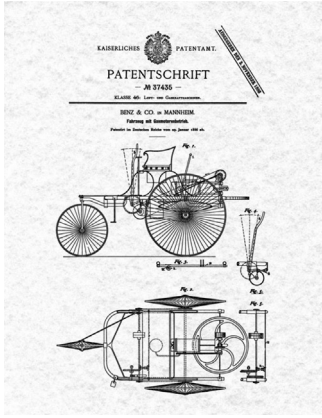
sunuz, geleceğiniz için lütfen gidin normal bir işe girerek çalışın” demiş. Paul ve George gerçekten iki yıl boyunca ağır endüstride çalışmış, sonra durup düşünmüşler. “Biz gerçekten yapmaktan hoşlandığımız şeyi yapmıyoruz.” dedikten sonra müziğe geri dönmüşler. İyi ki de dönmüşler, dinlemekten büyük keyif aldığımız o muhteşem müzik grubu The Beatles ortaya çıkmış. Lütfen size kimsenin neyi yapıp yapamayacağını söylemesine izin vermeyin, fikrinizi en ucuz şekilde deneyin ve yapıp yapamayacağınızı kendiniz görün. Bunun için metotları daha sonra anlatacağım.

Aslında her gün aklınıza fikirler geliyor, çevrede gördüğünüz problemler için zihninizde çözümler geliştiriyorsunuz. Ama onun için bir şey yapmıyoruz. Fikrinizin bir prototipini yapmaya çalışmazsınız veya fikrinizi gerçek müşterilerine sormazsınız, o fikri orada bırakırsınız. Bir fikri ancak hayata geçirmeye çalıştığımızda değişim ve bir fark yaratabileceğimizin farkına varırız. Steven Jobs’un kitabını okuyanlar tahmin edeceklerdir, kişisel özellikleri olarak çok fazla sevmesem de yaptığı işlere hayran olmak mümkün değil. Gerçekten çok başarılı işlere imza attı. En basitinden sadece iTunes, Türkiye’nin gayri safi milli hasılasının 20’de biri oranında ciro yapıyor. Sadece iTunes, Apple’ın tamamı değil. Bu farkı yaratabilmek için elimizdeki en değerli şey ise inovasyon. İnovasyon genellikle buluşla karıştırılıyor. Buluş bir inovasyon değildir. Peki buluş nedir? Elimdeki bu mouseu düşünün lütfen. Eğer bu elimde tuttuğum bir buluş olsaydı böyle görünmezdi, büyük ihtimalle devreleri görünen, ışığı vb. olmayan bir cihaz olacaktı. Bu bir buluş olacaktı ve elimde tuttuğum son ürün ile benzer fonksiyonları yerine getiriyor olacaktı. Buluş inovasyona son tüketici ürünü olarak dönüşüyor. Burada da girişimciliğe ve tutkuya da ihtiyacımız var. Burada buluş ve inovasyonun tanımlarını birer formül olarak görebilirsiniz.

Fikir + Teknik Çıktı = Buluş

Buluş veya Fikir x Girişimcilik + Tutku = İnovasyon

İlk otomobili kim buldu? Henry Ford demekle haklısınız. Henry Ford ilk otomobil inovasyonunu yapan kişi. Sonraki sayfadaki cihazı, insanlar tarafından kullanılabilir hale getiren kişi. İlk otomobili Karl Benz buldu ve yandaki

resim de ilk patent başvurusu. İlk otomobil, bisikletin motor takılmış hali gibi, bunu gerçek insanların kullanabileceği hale getiren de Ford'du.

İnovasyonla ilgili sürekli dile getirilen, yıkıcı inovasyon gibi çok fazla terim var. İnternette bunların tanımlarını kolaylıkla bulabilirsiniz. Bu terimlerden farklı olarak birtakım inovasyon çeşitlerinden bahsetmek istiyorum. Bunlardan biri Ters İnovasyon. Ters İnovasyon Prof. Dr. Vijay Govindarajan'ın yaklaşımı. Ters İnovasyon

isimli kitabını okumanızı tavsiye ederim. Şu zamana kadar gördüğümüz kadarıyla inovasyon, gelişmiş ülkelerden gelişmemiş ülkelere giden bir olgudur. Biz de gelişmekte olan bir ülke olduğumuz için maalesef bizde de diğer gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi inovasyonlar yapılmıyor. Ama Ters İnovasyon bunun tam tersini söylüyor. Yani gelişmekte olan ülkelerde bulunan ve gelişmiş ülkelerde kullanılan inovasyonları anlatıyor. Bunun birkaç örneği var. Hindistan'da ultrason cihazına ulaşım çok düşük olduğu ve anne karnında bebeklerin durumu tam olarak anlaşılamadığı için çocuk ölümleri çok yüksek oluyor. Ultrason pahalı ve büyük bir ürün olduğu için buna ulaşım da çok kolay değil. Cep telefonu büyüklüğünde geliştirilen bu ultrason sayesinde doğacak çocukların anne karnındayken problemleri de önlenmiş oluyor.

Bir diğeri de protez bacak. Amerika'da bir protez bacak almak zorunda kaldığınızda ödemeniz gereken tutar yaklaşık olarak 15.000\$. Fotoğrafta filin ön sağ bacağında gördüğünüz protez bacak, yoğurt kabının geri dönüşümünden elde ediliyor ve fiyatı sadece 35 dolar. Bu inovasyonun insan üzerinde kullanılan versiyonu da var, bununla ilgili bilgiye YouTube'dan ulaşabilirsiniz. Protez bacağa sahip bu kişi koşabiliyor ve ağaca tırmanabilecek bir yeteneğe sahip bacağa çok ucuza sahip olabiliyor.

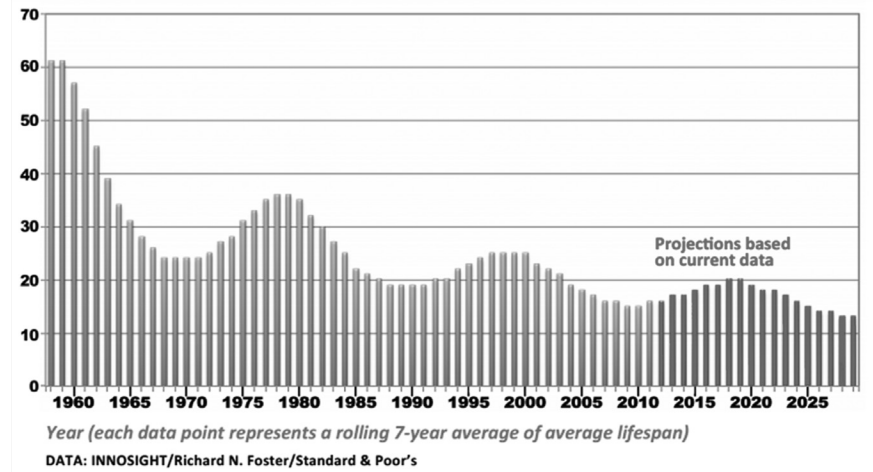
Bir diğeri de Ego İnovasyon. Bu terim ilk defa Science Direct'te yayınlanan makalemde bahsettiğim bir terimdir. Bu da kendi egomuzu yenileştirmemiz ve geliştirmemizle alakalı. Türkiye'deki insanların çokça ego inovasyona ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Dünyada bunun örnekleri var, örneğin Richard Branson. Richard Branson dünyanın en önemli girişimlerinden biri, Virgin Havayolları, Formula 1 takımı vb. gibi pek çok girişime/firmaya sahip. Richard Branson bir arkadaşı ile iddiaya giriyor ve Formula 1 takımı kaybederse iddiaya girdiği kişinin havayolu şirketine hostes kılığında gideceğini söylüyor. Bu iddia çok saçma gelebilir. Ama bu uçuşun tüm gelirlerinin ihtiyacı olan çocuklara verileceği konusunda anlaşılıyorlar. Richard Branson'u bu kılıfta görmek isteyen bir sürü insan uçağı full dolduruyor ve buradan elde edilen gelir ihtiyacı olan çocuklara ulaştırılıyor. Ben bu örneği bir süredir veriyorum ve üzerinde çok düşündüm; böyle bir şey yapabilir miyim diye. Artık böyle bir şey yapabileceğimi düşünüyorum çünkü çocukların iyiliği için bu kolaylıkla yapılabilir ve bunun kime zararı var? Hiç kimseye bir zararı yok.

Bir diğeri Elon Musk. Tesla Motors, SpaceX gibi firmaların sahibi ve eski PayPal kurucularından olan Elon Musk dünyadaki en iyi elektrikli araç üreten firmayı (Tesla) kurdu. 475 kilometre menzile sahip bu full elektrikli aracın patentlerini herkesle paylaşıyor ve diyor ki; “bu patentler herkesindir herkes alabilir, herkes bu elektrikli motorun bilgilerine sahip olabilir, yeter ki çevreye olan katkısını sağlayabilsin.” Dolayısıyla Elon Musk’ın içindeki egosuzluğu tahmin edilebiliyor musunuz? Bu bir yandan elektrikli otomobil üreticilerine ilham verecek bir yandan da çevreye katkı sağlayacak bir yaklaşım.

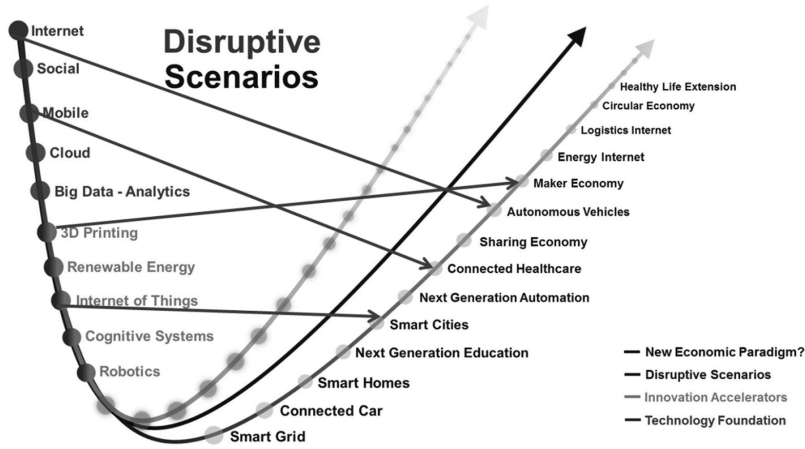

İnovasyon firmalar için gerekli mi diye baktığınızda, 1960’lı yıllarda firma kursaydınız gerekli değildi. Bir firma ortalama 60 yıl yaşıyor. Şimdi bir firmanın ortalama ömrü 18-20 yıl arasında ki, bu çalışma da oldukça büyük firmalar arasında yapılmış.

İnovasyon yapan ve yapmayan firmaların hisse değerlerine baktığımızda, inovasyon yapan firmaların yapmayanlara göre oldukça değerli olduğunu görüyoruz. Ne kadar büyük bir firma olursak olalım, inovasyona önem vermemiz gerekiyor. Facebook örneğini düşünelim. Aşağıdaki grafikteki solda belirtilen internet, sosyal, mobil, bulut teknolojileri ya da büyük veri uygulamalarının hepsini kullanan bir firma, Facebook... Başta söylediğim gibi yok olmayacak ama aynı ev telefonunun başına geldiği gibi genel-leşecek veya farklı amaçlar için kullanılacak teknolojilerin varlığı bir süre içinde etkinliğini kaybedecek. Ev telefonunu düşünün. Kimse ev telefonu konuşmuyor, en azından ben artık konuşmuyorum. Sadece internet bağlantısı için gerekli bir hat. Bu teknolojiler gibi çukura doğru düşmemek için yeni teknolojilere, sağ tarafa doğru geçiş yapmak gerekiyor. Facebook bile olsanız yeni teknolojilere geçmediğiniz durumda yok olmaya mahkûm olacaksınız.

Bu Facebook'da olsa Google'da olsa hiç fark etmez. İnovasyonu şirketin içinde tutmamız gerekiyor. Facebook'a baktığımızda, Whatsapp'a 19 milyar \$ vererek satın aldı. Google 165 firma için bu zamana kadar, 28 milyar \$ harcadı. Türkiye'den örneklere bakarsak; marka değerlerine baktığımızda Turkcell 12, Garanti ise 15 milyar \$ değerinde. Whatsapp ise satıldığında 19 milyar \$ değerindeydi. Whatsapp satıldığında sadece 55 kişi çalışıyordu. Sabancı Holding'de benim bildiğim kadarıyla şu anda 55 bin kişi çalışıyor. İnovasyonun ve yeni fikirlerin hayatımıza getirdiği farklılıklar ve ekonomi içindeki değeri açısından bunları anlatmak istedim.

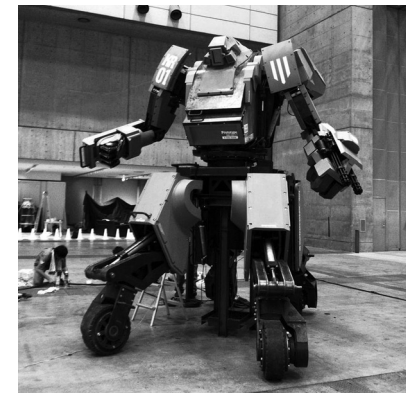

İnovasyon firmalar için gerekli mi, sorusuna umarım içinizden evet diye yanıt vermişsinizdir. Peki, inovasyon insanlar için gerekli mi? Düşünün ki siz bir noodle şefisiniz. Biri bir robot yapıyor ve artık noodle yapmak çok daha kolay ve ucuz hale dönüşüyor. Üstelik sadece otomobillerin silecek kolundan ilham alarak yapıyor. Böylece siz artık noodle şefi olarak işinize devam edemiyorsunuz. Veya diğer örnek; Boston Dynamics'in ilk başta askeri amaçla ürettiği robotlar tam olarak insan vücudu gibi davranıyor ve kas gücü gerektiren tüm insan işlerini yapabilecek durumdadır. O kadar yetenekli ki bundan 10 yıl sonra bizim yaptığımız pek çok işi bu robotlar yapabiliyor olacak. Google 1,5 yıl önce 16 robot firmasını aynı zamanda satın aldı. Boston Dynamics'de bu listenin içinde. Bu demek oluyor ki, Go-

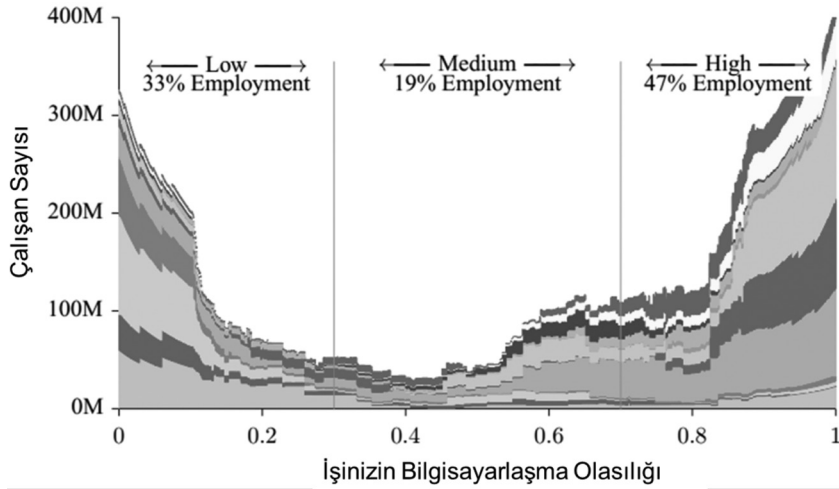
ogle bu robotları bize 5-10 yıl içerisinde satacak. Bunlar bizim yardımcılarımız, taşıyıcılarımız olacak ve bize bir şekilde yardımcı olacaklar. *Bu konuda detaylı bilgiye şu linkten ulaşabilirsiniz. <https://www.youtube.com/watch?v=-e9QzlkP5qI>*

Bir başka örnek Kuratas. Kuratas'ın fiyatı Amazon'da 1 milyon \$. Bu robot içine girip kontrol edebileceğiniz bir yapıda çalışıyor. Çok anlamsız ama satılıyor. Gelecekte Iron Man gibi versiyonların atası olabilecek nitelikte. Şu linkten detaylı bilgiye ulaşabilirsiniz. <https://www.youtube.com/watch?v=2iZOWuNvHr8>

Ben sizlere robot ya da yazılımların işlerimizi çalma olasılığıyla ilgili yapılan araştırmadan da bahsetmek istiyorum. Aşağıdaki tabloda sağ tarafa doğru gittikçe bilgisayarların ve yazılımların işimizi elimizden alma olasılığı artıyor. Sağ taraftaki belirgin renklerden ikisine bakacak olursak, kırmızı satış, kavun içi rengi de hizmet. Satışı nasıl elimizden alır dediğinizi duyuyorum? E-ticaret ile... E-ticaret o kadar büyük hızla ilerliyor ki, artık satış müdürü, satış elemanına ihtiyacınız olmayacak. Bu yeni satın alma sistemi çok daha kolay ve ucuz. Bu sistem belki bir vadede fiziksel mağazaları bile yok edebilecek. Bunu da en başta gösterdiğim Oculus Rift benzeri deneysel araçlar ile hayata geçirebilecekler.

Firmalar için baktığımızda da kurumsal girişimcilik ve inovasyon olmazsa olmaz konular olarak karşımıza çıkıyor. Firmanızın sürdürülebilir olmasını istiyorsanız yenilenmeye ihtiyacınız var. Kurumsal girişimciliği şu formülle tarif etmeye çalıştım:

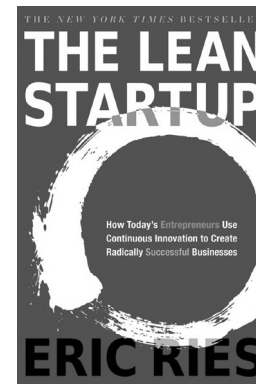
$$(\text{Kurum} + \text{Fırsat}) \times (\text{Girişimci} + \text{Fikir} + \text{Tutku}) = \text{Kurumsal Girişimcilik}$$

Bu denklemde kurum olması ve bu kurumun çalışanlarına kurumsal giri-

şimcilik için fırsat sağlaması gerekiyor. Bu fırsatı değerlendiren kurumsal girişimci, fikri ve tutkusuyla çalışmalı ki, bunun sonucunda bir kurumsal girişimcilik projesi hayata geçsin ve firma için maksimum fayda elde edilebilsin.

Kurumsal girişimciliğe bir örnek; Ken Kutaragi. Sony'de Play Station ürününü ortaya çıkartan kurumsal girişimci. Sony Play Station aslında kurumda çalışan birinin ortaya çıkardığı bir proje ve düşünün ki, oyun endüstrisini baştan sona değiştiren kişi bir çalışan. Kurumsal girişimci değil ancak girişimciler arasında son zamanlarda en başarılılarından Jack Ma. www.alibaba.com'un sahibi. Jack Ma'nın odasında yazdığı bir e-ticaret platformu olan Ali Baba Çin'de üretilen uygun fiyatlı ürünleri satın almak isteyen milyonları bulduğu bir platform. 2015 yılında alibaba.com halka arz edildiğinde değeri 131 milyar dolardı. Yemek Sepeti, 589 milyon dolara Delivery Hero tarafından satın alındı. Bu yakın bir tarihte de Türkiye'de yapılan en büyük çıkış, GittiGidiyor'dan sonraki en büyük satın alma oldu.

Peki, tüm bu projelerin ortak noktası ne? Her proje The Lean Startup yani Eric Ries'in Yalın Yeni Girişim adlı kitabında bahsedilen metodolojilere benzer metodolojiler kullanıyor. Bu kitabını almanızı tavsiye ederim. Çünkü bu kitap sizin 100 liraya fikrinizi denemenizi sağlayan bir metodolojiyi anlatıyor. Dolayısıyla fikrinizin çalışıp çalışmadığını 100 liraya gerçek müşteriler üzerinde deneyebilirsiniz.

Size biraz da Brisa'nın inovasyon stratejisinden bahsetmek istiyorum. Aralık 2012 tarihinde inovasyon ve kurumsal girişimcilik çalışmalarına başladık. 12 kişiden oluşan bir inovasyon takımımız var ve her kişi farklı bir departmandan geliyor. Bu takımla birlikte iki haftada bir fikir çalışmaları yapıyoruz ve fikirlerimizi iş modellerine dönüştürüyoruz. Müşteri testlerini yaparak pazara sunmaya elverişli olup olmadığını test ediyoruz. Yatırımcı sunumunu da hazırladıktan sonra üst yönetimimize sunarak onay alıp projeyi hayata geçiriyoruz. Bu ve buna benzeyen süreçlerimiz sonucunda ISO'dan, İnovalİG Yarışması'ndan ve Avrupa İş Ödülleri gibi kuruluşlardan ödüller kazandık. Ama gerçekten en değerlisi üniversitelerde yaptığımız doktora, yüksek lisans benzeri tez gibi yaptığımız çalışmalardı. İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversite'sinde girdiğim dersler var. Bu Brisa için büyük bir kazanım oldu. Öğrencilerle bir arada olmak onların fikirlerini almak bizim için çok değerli. İnovasyon portalımıza www.bip.brisa.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Bizim projelerimizden biri olan lastik.com.tr'nin reklam videosunu göstereceğim size. Lastik almak istediğinizde bir bayiye gider ve lastiğinizi alırsınız. Bu sistem şu şekilde çalışıyor. Sipariş veriyorsunuz biz gelip sizin kapınızda lastiğinizi takıyoruz. Şu linkte işleyişi görebilirsiniz. <https://www.youtube.com/watch?v=dl-ht1ygLps>

Bir firmada çalışmak ile girişimci olmak arasındaki farklardan bahsedeceğim. Firmada çalışırsanız belli bir zaman dilimi içinde çalışırsınız ama girişimci olmak isterseniz hayallerinizin peşinde koşarsınız çalışma zamanı diye bir şey olmaz. Bir firmada haftada beş gün, girişimci olursanız haftanın yedi günü çalışırsınız. Bir firmada çalıştığınızda belirli bir geliriniz olur ve ay sonunda ne kadar yatacağınızı bilirsiniz ama girişimci olursanız

ne kadar kazandığınızı belli olmaz. Hiç kazanamayabilir ve bataabilirsiniz. Veya Yemek Sepeti gibi 11 yıl sonra markanızı 589 milyon Dolara kadar bile satabilirsiniz. Firmada yılda 15 gün tatiliniz vardır, girişimci iseniz tatil mi? Firmada size tanımlı bir iş verilir ve o işi yaparsınız ama girişimci olursanız aynı zamanda hem karar verici, hem uygulayıcı olursunuz. Firmada çalışanlar için durumsal davranış biçimi diye bir şey vardır. Sizin kişiliğinize uymasa da bazı durumlara entegre olmanız gerekir. Yani sesinizi çıkarmamanız, yeni fikirlerinizi ortaya koymamanız gerekir. Girişimci olursanız, dünyayı kurtarmak için ne gerekiyorsa yaparsınız, çünkü o kendi şirketiniz, hayaliniz ve tutkunuzdur. Bütün bunlar için de farklı düşünmenin önemli olduğunu düşünüyorum. İş dünyasında farklı düşünen insanlara, fikirlere, çok fazla yer verilmez. Standart olmanız beklenir.

Biraz önce Apple'ın uzun yıllar önce yayınladığı reklam filmini izledik. Şu linkten izleyebilirsiniz. <https://www.youtube.com/watch?v=XT7CCOTrUTY> Farklı düşünenlerin dünyayı değiştirdiğine ben de inanıyorum. O yüzden kim ne derse desin farklı düşünmeyi lütfen bırakmayın ve bir şekilde farklı düşünürken de hata yapmaktan hiç kaçınmayın. Einstein'ın söylediği gibi eğer hiç hata yapmadıysanız yeni bir şey denememişsinizdir.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

PANEL

Gelecek İçin Küresel Değer Yaratmak

Prof. Dr. Ömer Lalik

***Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı
Mütevelli Heyeti Üyesi
Oturum Başkanı***

Sabrınıza hayranım. Bu panelin 17:30'da bitmesi planlanıyordu saat 17:30 oldu. Buna göre her panelistimize üç dakika veriyorum. Aslında sizler bu zamana kadar konuşulandıktan yeterli bilgiyi aldınız. Hatta sizlere dağıtılan kitapların arkasında da Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve iç denetimle ilgili bilgileri internet sitesinden öğrenebilirsiniz diye yazıyor. Onu da oradan öğrenirsiniz. İlk sözü TİDE Yönetim Kurulu Başkanı Gürdoğan Yurtsever'e veriyorum. Bakalım o bize neler anlatacak.

“Değişimi anlamak ve uyum sağlamak gerekiyor”

*Gürdoğan Yurtsever,
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Başkanı*

Öncelikle etkinliğimize katılımınız için hepimize tekrar teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum. Verilen aralarda hocalarımızla, öğrenci arkadaşlarımızla ve diğer katılımcılarla konuştuğumuzda etkinliğimize ilişkin çok olumlu geri bildirimler alıyoruz. Bu değerlendirmelerden büyük memnuniyet duyduğumuzu belirtmek isterim. Umarım tüm katılımcılarımızın faydalandığı, geçmiş ile geleceğimiz arasında köprü kurmamıza imkan sağlayan bir etkinlik olmuştur.

Geçmiş ve gelecek bağlantılı bu etkinliğimizde ilk olarak iç denetimin geçmişi ve bugününe bakıp geleceğe yönelik bazı değerlendirmelerimi paylaşmak istiyorum. Oradan yola çıkarak da küresel değerler yaratmak açısından önemli olduğunu düşündüğüm bazı görüşlerimi paylaşmaya çalışacağım.

Biliyorsunuz iç denetim mesleğinin modern gelişimi 1941 yılında Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (The Institute of Internal Auditors, IIA)'nın kurulması ile başladı. IIA tarafından iç denetim standartlarının geliştirilmesi iç denetimi etkiledi. Sertifikalı İç Denetçi (Certified Internal Auditor, CIA) sınavları nitelikli iç denetçilerin yetişmesine imkan sağlayarak iç denetimi geliştiren bir unsur oldu. İç denetim günümüzde, standartları, etik kuralları ve metodolojisi ile tüm dünyada kabul gören bir meslek haline geldi. 1995 yılında Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kurulmasıyla iç denetim ülkemizde de gelişmeye başladı.

Başta globalleşme, iletişim ve teknoloji alanlarındaki gelişmeler, büyüyen, çeşitlenen ve karmaşıklaşan işlemler, artan riskler, hileli finansal raporlama skandalları ve büyük şirket zararları gibi çok çeşitli nedenlerle iç denetimin önemi tüm dünyada ve ülkemizde giderek artıyor. Bu hızlı değişim ve gelişim iç denetim standartlarında ve uygulamalarında da değişime neden oldu ve olmaya devam ediyor.

Fakat 1941 yılından önce de hem dünyada hem ülkemizde geleneksel anlamda bir çok iç denetim uygulamasının bulunduğunu ve iç denetimin yeni bir olgu olmadığını belirtmek istiyorum. Denetimin ilk izleri Mezopotamya, Eski Yunan ve Roma İmparatorluğu'nda görülüyor. Ticaret ve kayıt tutma sistemlerinin gelişmesi denetime olan ihtiyacı ortaya çıkardı. İngiltere'de sanayi devrimi bu gelişimi hızlandırdı ve zamanla geleneksel denetim uygulamaları gelişti. Denetimin II. Dünya Savaşı döneminde ABD'ye geçmesi ile iç denetim gelişmeye başladı ve 1941 yılında IIA'nın kurulmasıyla iç denetim nitelik değiştirerek daha çağdaş bir hale dönüştü.

Ülkemizde de 19. yüzyılın sonlarından itibaren özellikle bankalarda ve bankanlıklarda görevlendirilen müfettişler ile iç denetim uygulamaları başlamıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra bir çok kurumda müfettiş, denetçi, kontrolör gibi çeşitli unvanlar altında temel olarak iç denetim hizmeti veren görevlendirmeler yapılmış, bu konuda hizmet veren Teftiş Kurulu gibi çeşitli isimlerde birimler oluşturulmuştur.

Yani iç denetim, farklı isimlerle de olsa tüm dünyada ve ülkemizde uzun yıllardır uygulanan bir faaliyet olmuştur. Bu denetim geleneği gelişen ihtiyaçlar nedeniyle çağdaş iç denetim uygulamalarına dönüştü. Bu süreçte iç denetim mesleğinde köklü gelenekler oluştu.

İç denetim mesleğindeki bu gelenekleri iyi anlamının ve geleceğe taşıyabilmenin önemli olduğuna inanıyorum. İç denetim uygulamalarının gelecekte daha başarılı olması, kurumlara ve ülkemize daha fazla değer katabilmesi için mesleğin geçmişinden geleceğe taşınması gereken pek çok şey bulunmaktadır.

Örneğin çalıştığım bankacılık sektöründeki geleneksel denetim uygulamalarında üstat-muavin ilişkisi ve iş başında eğitim esaslıdır. Bir bankada müfettiş veya iç denetçi olarak işe başladıktan sonra yaklaşık 1,5-2 yıl çeşitli denetim ekiplerinde, çeşitli bölüm, şube ve iştirak denetimlerinde görev yapılır. Tecrübe kazandıktan sonra yetkili olarak tek başına veya ekip başkanı olarak denetimler gerçekleştirilir. Ortalama 3-4 yıl sonra yapılan yeterlilik sınavının kazanılması sonrasında da tam yetkili müfettiş veya denetçi olarak görev yapmaya başlanılır. Yine ortalama 6-7 yıllık denetçilikten sonra da genellikle bankanın bir bölümü veya şubesinde yönetici olarak sabite geçilir ve artık denetim dışında farklı görevler ile bankaya hizmet etmeye devam edilir.

Bu süreçte özellikle iş başında eğitim yöntemiyle denetçiler görerek, yaparak ve yaşayarak çok hızlı bir gelişim süreci geçirirler ve donanımlı bir şekilde yetişirler. Denetçiler bankanın bütün faaliyetleri hakkında kısa sürede bilgi sahibi olurlar, olaylara geniş açıdan bakabilme yetenekleri gelişir, bütünü ve büyük resmi görebilmeye başlarlar, sözlü ve yazılı iletişim becerileri kazanırlar, ilişki kurma ve yönetme becerileri gelişir, sorun çözme ve çatışmaları yönetme yetenekleri artar, yönetici yetenekleri gelişir. Bunun sayesinde günümüzde pek çok denetim kökenli kişi bankalarda üst düzey veya orta düzey yönetici olarak başarıyla görev yapıyor.

İç denetim gerek teori gerekse de pratik kazanımlarıyla geçmişten beri çok şey öğreten ve yaşatan bir meslektir. Bu süreçte daha tecrübeli olan üstatlar yeni işe başlayan denetçilere bilgi, görgü ve tecrübelerini aktarırlar. Böylece yetişen denetçiler kendilerinden sonra gelenlere aynı şekilde tecrübelerini aktarmaya devam ederler. Bu şekildeki usta-çırak ilişkisi pek çok meslekte olduğu gibi denetçilikte de büyük önem taşır.

Mesleğin geçmişine baktığımızda en önemli değerlerin mesleğe, işe ve çalışılan kuruma saygı, sorumluluk, sadakat, yüksek etik değerler, ahlaki davranış, üstada ve bilgiye saygı göstermek, bilgiye en hızlı ve en uygun yöntemle sahip olmak için çaba göstermek, nitelikli yetişmek için çok çalışmak gibi değerlerin olduğunu görüyoruz.

Bu değerler günümüzde de çok önemli olduğu gibi, kuşkusuz gelecekte de önemli olmaya devam edecek. Bu nedenle mesleğin geleceğinde var olmak, mesleğe, ülkemize, kurumlarımıza ve genç denetçilere daha fazla katkı sağlayabilmek için öncelikle mesleğin geçmişinde bulunan bu değerleri öğrenmek, bunları anlamak, sahip çıkmak ve geleceğe taşımak gerekiyor.

Bununla birlikte mesleğin geçmişine baktığımızda, bankacılıkta ve diğer birçok sektördeki denetim uygulamalarında çok çeşitli sorunların olduğunu da belirtmek gerekiyor. Denetimde hata bulma ve cezalandırma yaklaşımının ön planda olması, denetimlerin geçmiş odaklı gerçekleştirilmesi, denetim birimlerinde otoriteye, disipline ve korkuya dayalı hiyerarşik ve dikey ilişkinin bulunması, davranış kuralları ve yasaklar gibi hususları bu kapsamda belirtmek mümkün.

Oysa çağdaş iç denetim uygulamalarında cezalandırma yerine güvence ve danışmanlık verme, geçmiş yerine gelecek, tespit yerine önleme, hata bulma yerine değer katma, süreç ve risk bazlı denetim, yatay ilişki, etkili iletişim gibi yaklaşımlar söz konusudur.

Bu nedenle iç denetimi daha etkili ve çağdaş bir niteliğe dönüştürmenin yanı sıra mesleği bugünlere getiren değerleri ve iyi uygulamaları öğrenmek, anlamak ve sahip çıkarak geleceğe taşımamızın da büyük önem taşıdığına inanıyorum. Bu şekilde geçmişten gelen değerleri ve birikimleri, çağdaş değerler ve birikimler ile birleştirip, geleceğe çok daha güçlü ilerlemek mümkün olabilecektir. Bunun için genç meslektaşlarımıza ve meslek adaylarına mesleğin geçmiş değerlerini iyi öğrenmelerini ve daha da önemlisi bu değerleri özümsemelerini tavsiye ediyorum.

Oturumumuzun başlığı küresel değerler yaratmak olduğu için, konuşmamın ikinci kısmında bunun için önemli olduğunu düşündüğüm bazı değerlendirmelerimi paylaşmaya çalışacağım. “Küresel değer yaratmak” gerçekten çok iddialı bir ifade. Özellikle günümüzde gelişen internet ve mobil teknolojiler sayesinde bunu yapabilmemizin çeşitli yolları olabilir.

Küresel boyutta kalıcı nitelikte değerler yaratmanın bir yolunun da öncelikle ulusal değerler yaratmaktan geçtiğine inanıyorum. Bu şekilde oluşturulan ulusal değerlerin ve süreçte elde edilen birikimlerin küresel nitelikli kalıcı değerler yaratmaya da imkan sağlayacağını düşünüyorum.

Küresel değerler yaratmanın bir yolunun da öncelikle ulusal değerler yaratmaktan geçtiğini gösteren bir örnek olarak Enstitümüzü belirtmek istiyorum. Türkiye İç Denetim Enstitüsü kurulduğu 1995 yılından bu yana öncelikle ulusal değerler yaratmak, daha sonra da yaratılan ulusal değerlerden küresel değerler yaratmak vizyonu ile çalışıyor. Bu vizyon doğrultusunda pek çok faaliyet yürütüyor ve bu faaliyetleri her geçen gün artırıyoruz.

Bildiğiniz gibi IIA tüm dünyada 170'den fazla ülkede örgütlü bir kuruluş. IIA'nın önderliğinde bu ülkelerdeki ulusal enstitüler ve şubeler bünyesinde özellikle standartlar, sertifikasyon ve eğitim gibi belli alanlarda çeşitli faaliyetler yürütülüyor. Fakat yürütülen faaliyet çeşitliliğine bakıldığında Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün dünyada en önde gelen enstitülerden birisi konumunda olduğunu ifade etmek gerekiyor.

Gerçekten de standartlar, sertifikasyon ve eğitim gibi klasik olarak nitelendirilebilecek faaliyetlerin yanı sıra Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından projelendirilen ve hayata geçirilen, diğer ülkelerdeki uygulamalardan farklılaşan, ulusal nitelikli bir çok kurumsal değer yaratıldığı görülüyor.

Eğitim alanında kurulan Mesleki Gelişim Akademisi (TİDE Akademi), 19 yıldır aralıksız devam eden kongreler, 14 yıldır yayımlanan İç Denetim Dergisi, kitap yayınları, iç denetim alanında fark yaratan kişi ve kurumları ödüllendirmeyi amaçlayan İç Denetim Farkındalık Ödülleri, mesleğin akademik gelişimini sağlamayı hedefleyen Akademik Forumlar, kamu sektöründeki iç denetim uygulamalarını uluslararası standartlara yükseltmeyi hedefleyen Kamu İç Denetim Konferansları, üniversiteli gençlere mesleği tanıtmayı ve kariyer seçimlerine yardımcı olmayı hedefleyen Denetim Kulüpleri, İç Denetime Genç Bakış Yarışması, Gelecek Okulu, Gelecek Zirvesi gibi etkinlikler, Kurumsal Tarih Kitabı, Sanal Müze gibi hepsi başına

ulusal değer niteliği bulunan projeleri bu kapsamda öncelikli olarak belirtmek mümkün.

Bu faaliyetler ulusal anlamda değer yarattığı, mesleğe ve meslektaşlara katkı sağladığı gibi, üniversiteli gençlere, akademisyenlere, kurumlara ve ülkemize de değer katıyor. Bu faaliyetler IIA ve diğer enstitüler nezdinde de karşılık buluyor. Bu nedenle Enstitümüz, IIA tarafından birçok defa ödüllendirildi, çalışmaları diğer enstitülere örnek gösterildi.

Bunların yanı sıra mesleğin tüm dünyada geliştirilmesi amacıyla IIA ve ECIIA nezdinde girişimlerde bulunuyor, geliştirdiğimiz projeleri, görüş ve değerlendirmelerimizi paylaşıyoruz. TİDE bu şekilde geliştirdiği ulusal değerleri küresel değerlere dönüştürmeye gayret ediyor. Bundan sonra da bu gayretimizi artırarak sürdürmeye kararlıyız. Sizleri de Enstitümüzün bu vizyonuna katkı sağlamaya davet ediyorum. Hep birlikte bu amacı çok daha kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleştirebiliriz.

Değişim ve gelişim günümüz dünyasının temel gerçekleri olarak karşımızda duruyor. Geçmişte doğru bildiğimiz birçok şeyin değiştiği, yaşam ve iş yapış şekillerinin yeniden yazıldığı bu dönemde gerek ulusal gerekse de küresel değerler ortaya çıkarabilmek için öncelikle bu değişimi yakından takip etmek, anlamak ve değişimin peşinden gitmek yerine değişimin öncüsü olmak gerekiyor.

Bunun yanı sıra gelişime açık ve çok yönlü olmak, hedef belirlemek, hedefi gerçekleştirmek için çaba göstermek, araştırmak, çok çalışmak, başarmaya inanmak, zorluklardan yılmamak, mazeret üretmemek, kendine güvenmek, cesaretli olmak, sorumluluk almak, inisiyatif kullanmak, olaylara ve durumlara farklı açılardan bakabilmek, kendine verilenle yetinmemek, daha fazlasını istemek ve yenilikçi olmak büyük önem taşıyor.

Bunlar çok idealize edilmiş, soyut ve öğüt vermek amaçlı kavramlar olarak görülebilir. Fakat günlük yaşamımız ve iş yaşamımızda fark yaratmak, bunun sonucunda ulusal ve küresel değerler oluşturmak için bunlara önem vermek gerekiyor. Birbiriyle bağlantılı bu değerler ve eylemlerin başarının

da anahtarı olduğuna inanıyorum. Bunları başarmanın görüldüğü kadar zor olmadığına inandığımı da ayrıca belirtmek istiyorum. Zihinlerde yapılacak devrimin bu yolu açacağına inanıyorum.

Bunları yapabildiğimiz takdirde küresel düzeyde ses getirecek, ülkemize ve tüm insanlığa faydalı olacak projeler ve kalıcı değerler ortaya koymamız pekala mümkün olabilir. Yeterki kendimize güvenelim, inanalım, geçmişten gelen değerlerimize sahip çıkarak, bunları yeni ve modern değerlerle harmanlayıp geleceğe taşıyalım ve hedeflerimizin peşinde koşalım.

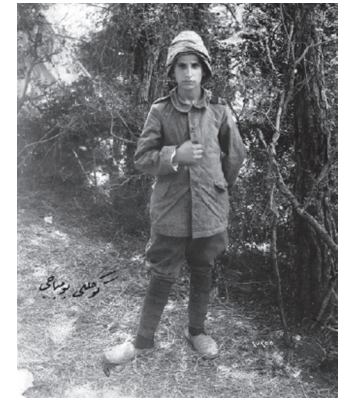
Etkinliğimize katılan ve katkı sağlayan herkese tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

“Global markalarla işbirliği yaparak, yeni iş modelleri yaratmalıyız”

Menteş Albayrak
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Gördüğünüz fotoğraf gönüllü bombacı adıyla Genelkurmay Başkanlığı'nın yayınladığı 28 adet fotoğraf arasında yer alıyor. Yayınladığı bu fotoğraftaki bu çocuğun ismini bilen yok. Hatta birçok tartışma oluyor bu çocuk gerçekten cephe miydi? 18 yaşından küçük bir çocuk Osmanlı'da cephe miymiş miydi? Yoksa abisinin kıyafetini giyip bahçede fotoğraf mı çektiymişti?

Fakat 22 Ağustos 1915 tarihli Berliner Illüstrirte Zaytung Gazetesi'nin bir sayısında, bu çocukla ilgili bir haber çıkmış. Yayınlayan kişi ozan şair Karl Vollmoeller, Berliner Illüstrirte Zaytung'un Çanakkale'ye gönderdiği gazetecisi. Ortaya çıkıyor ki bu çocuk gerçekten var ve adı Ali Reşat. Babası Balkan Savaşları'nda maalesef hayatını kaybediyor. Annesi ve kardeşleri de Sırp tarafın-

dan katlediliyor. Dolayısıyla yalnız kalınca göç etmekte olan topluluğun arkasından Trakya'ya kadar geliyor. Orada bir Türk birliğiyle karşılaşır ve onlara katılıyor. Rivayet o ki, Türk birliği ile beraber Taksim Kışlası'nda 20 ay kalıyor. O zaman yaşı 13, 20 ay sonra yaklaşık 15 yaşında oluyor ve 20 ay sonra bu birlikle beraber Çanakkale'ye yolu düşüyor. Bir şeyler yapmak istiyor fakat çok küçük. Bir asker üniforması veriyorlar. Eline tüfek, silah verseler kolu yetmiyor vs. Ama çocuk problemini kendi kendine çözüyor. Bir gece bir bakıyorlar ki, çocuk ortada yok. Ertesi sabah elinde Browning tabanca ve İngiliz dürbünüyle geliyor. Ne yaptın diyorlar? Bir el bombası alıyor, akşam karanlığında düşman siperlerini buluyor oraya el bombası atıyor ve oradaki ganimetleri topluyor. Bu konuda da oldukça başarılı ve özellikle subayların bulunduğu yerleri bombalıyor ki, daha iyi ganimetleri toplamış oluyor. Bu esnada dizinden ve göğsünden yara alıyor ve dört hafta cepheden uzak kalıyor. Dönmek istiyor, cepheye geri geliyor ve bir daha sol omzundan vuruluyor. Tekrar gidiyor ve tekrar dönüyor. Bugün itibarıyla Ali Reşat'ın akıbetini bilen yok. Oradaki cesaretin, özverinin, dayanıklılığın güzel bir örneği olarak hepimizin hafızalarında örnek teşkil etmesi gereken bir genç.

Osmanlı'da askere alma yaşı 18 ama ihtiyaçtan dolayı bu 17'ye düşürülüyor. 15'liler diye 1315 doğumlular kastedilir ki, savaş döneminde onlar 17-18 yaşındaydılar. Sultan V. Mehmed Reşad'ın iradesinden sonra Harbiye Nezareti de bir tebliğ yayınlamaya, 1314 (1896) doğumluların (yani 19 yaşındakilerin) henüz askerlik hizmetine çağrılmamışları ile 1315 (1897) doğumluların, bedenleri gelişmiş, harbe elverişli ve silah kullanmaya kabiliyetli olanlarından müsait bulunanların da kıtalara teslim olmalarını istemişti.

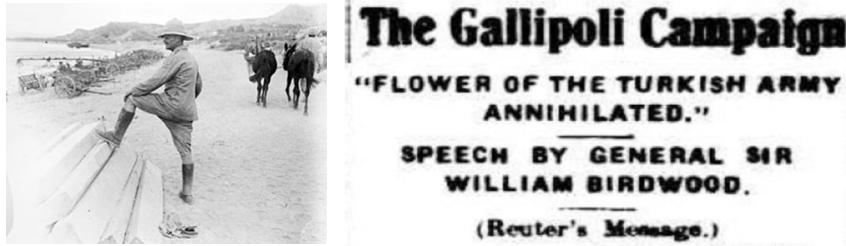
Ekseriyeti 15 ila 19 yaşında olan bu genç bahadırların cepheye katılmaları anısına "hey on beşli" türküsü ile Çanakkale'ye gönderilen 1315 doğumlular anlatılır. 19 Mayıs Kanlısırt'taki saldırımızda 16-17 yaşlarındaki 50 İstanbul Erkek Lisesi şehit olmuştur. Bunun gibi pek çok hikaye var maalesef. Biz o dönem, ülkemizi şekillendirecek pek çok gencimizi bu savaşta kaybetmiş, bunun bedelini ödemiş bir milletiz. Mustafa Kemal Atatürk, biz Çanakkale'de bir Darülfunun (üniversite) gömdük diyor. Bu da aslında o dönem yapılan fedakarlıkların gerçekten çok önemli bir göstergesi.

آنافارتلر قوماندانی میرالای مصطفی کمال بک ومعینی
Colonel MOUSTAPHA KEMAL BEY
Le commandant des troupes d'Anafarta et sa suite.

Karşı cephede ise Anzaklar ilk olarak Kahire'de toplanıyor. Yeni Zelanda ve Avustralya'dan gelen bu kuvvetler ilk olarak Kahire'de eğitim görüyorlar. Onların burada büyük zayıfların önemli iki sebeplerinden birin-

cisi Kahire gibi buradaki ortama uygun olmayan bir yerde eğitim almaları, ikincisi ise çok tecrübesiz ve genç olmaları. Komutanları General William Birdwood, açısından bu durum tam bir başarısızlık. General daha sonra 1918 yılında Winston Churchill ile bir toplantıya katılıyor. Bu toplantıda kendisine şöyle bir soru soruluyor: Siz orada neden başarısız oldunuz? Birdwood'un verdiği cevap The Gallipoli Campaign adlı gazete sayfasında şöyle geçiyor. "Biz orada başarısız olmadık, Osmanlı oraya en iyi askerlerini gönderdi, gençlerini gönderdi. Biz aslında Osmanlının çiçek bahçesini yok ettik." Bu söylem orada verilen fedakarlığın diğer önemli göstergelerinden bir tanesidir.

Bunu söylemekle birlikte Birdwood savaşta yaşadığı tecrübeler sebebiyle Mustafa Kemal ve Osmanlı askeri hayranı oluyor. O dönem ateşkes olduğu zaman Osmanlı askerinin karşı tarafa nasıl yardım ettiğini, nasıl yaralıları taşıdığını gözlemlediği için gerçekten Osmanlı askerinin karakterini çok yüksek ve soylu olarak değerlendiriyor. Bu hayranlığıyla ilgili olarak bir de ortam yaratıyor. 1918 yılında İstanbul'da, Atatürk'ün siyasi temaslarda bulunduğu bir dönemde, Pera Palas'a yerleşiyor ve bir şekilde bir görüşme ayarlıyor.

General Sir William Birdwood... Mustafa Kemal'e üç kez yenik düşmüştür. Böylesine materyal üstünlüğüne karşın nasıl yenik düştüğünün hayreti ve şaşkınlığı içindedir. Bu kahramanı yakından görmek, bu zincirleme yenilgisinin nedenlerini kendi ağzından dinlemenin merakı içinde kıvrılmaktadır.

-“Sayın komutan bizi nasıl yendiniz?”

-“Sizin de, bizim de tarih dergilerimiz var”, der; tarih yazar.

-“Ekselans, sizin ağzınızdan dinlemek istiyorum. Lütfediniz.”

Mustafa Kemal bir kroki çizer, kağıt üzerindeki yerlerini işaret ederek;

-“Su tarihte karaya çıktınız, der; filanca saate kadar şurada durdunuz. Biz de şu hattaydık. Herşey sizin lehinizdeydi. Niçin çizgide durdunuz ve niçin ilerlemediniz?”

-“Askerlerimiz çok yorulmuştu.”

Mustafa Kemal bu kez de Conkbayırı krokisini çizer:

-“Siz filanca gün şu yöne hareket ettiniz, şu durumu aldınız; niçin ilerlemediniz?”

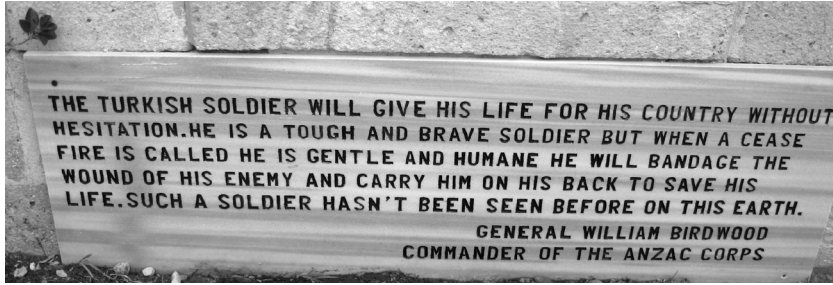
-“Biz ilerledikçe arkadan su yetişmedi. Askerlerimiz susuz kaldı ve durdu.”

-“Görüyorsunuz ya ben bir şey yapmadım. Önce yorgunluk, sonra susuzluk durdurdu ordunuzu.”

-“Sizin gibi kahraman ve yüksek karakterli bir asker tanımadım.”

Onun bu onurlu davranışı karşısında Birdwood; “Sizin gibi kahraman ve yüksek karakterli bir asker tanımadım.” diyerek Mustafa Kemal'in boynuna sarılır. Yıllar geçer, yıl 1938 ve Atatürk hayatını kaybeder. Birdwood hasta ve yaşlanmıştır fakat buna rağmen o büyük kumandana karşı son görevini yerine getirmek ister. İngiliz hükümetinin özel izniyle, Atatürk'ün cenaze törenine katılır.

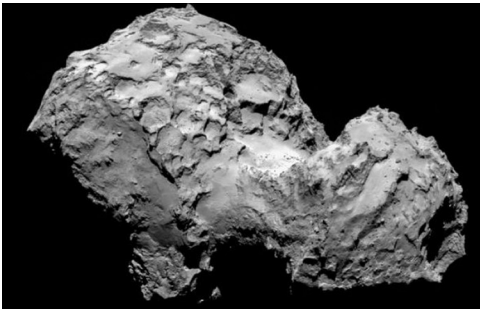

Yıl 1938... Birdwood, yaşamının en büyük acılarından birini Atatürk'ün ölüm haberini alınca duyar. Yaşı hayli ilerlemişti. Hastadır da... Ama ne olursa olsun cenaze törenine katılmak, dünyanın yetiştirdiği bu en büyük askerin tabutu önünde eğilmek ona ebedi yolculuğunda son görevini yapmak ister. İngiltere Hükümetine bu arzusunu bildirir, Ankara'ya gelir.

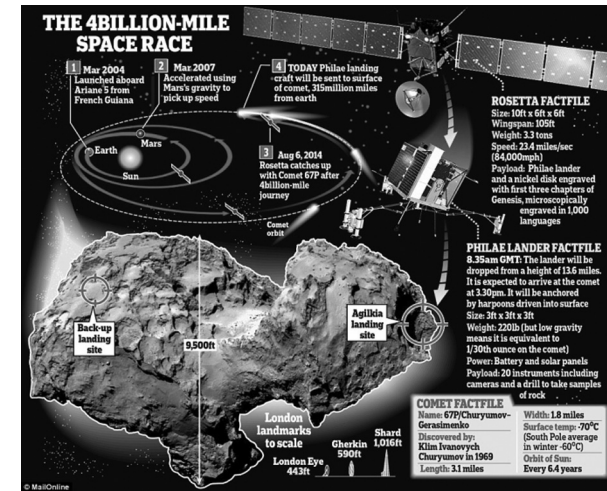
Atatürk'ün tabutu muvakkat kabrine götürülürken Hindistan Ordusu Başkomutanı Feld Mareşal Baron William Birdwood'in, Halkevi balkonunda ayakta durabilmesi ve son uğurlama görevini yapması için ayaklarının altına destek yapılır. İşte Mustafa Kemal böyle bir insan. En büyük düşmanının bile büyük saygısını kazanmış, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olan bir insandı.

Bu geçmişle ilgili kısım. Hepimiz biliyoruz ki geçmişimizde çok önemli değerlerimiz ve çok önemli fedakarlıklarımız var. Bu yeterli değil. Bu fotoğrafı daha önce gören oldu mu?

Bu 67P kuyruklu yıldızı. Hepiniz hatırlayacaksınız, geçen yılın sonunda Avrupa Uzay Ajansı bu kuyruklu yıldızla bir araç indirdi. Rosetta adlı uzay aracı neredeyse Jüpiter'e yakın olan bu kuyruklu yıldızla yaklaşarak, Philae adlı uzay modülünü başarılı bir şekilde kuyruklu yıldızla indirmeyi başardı. İki indirme alanı belirliyorlar ve birinci alana aracı başarılı bir şekilde indiriyorlar. Bu kuyruklu yıldız 4,5 milyar yaşında, 3,5 km uzunluğunda. Bu evren ölçüsü için çok küçük bir ölçü.

Dünyadan yaklaşık 6 milyar km uzaklıkta bu kadar küçük bir kaya parçasına uydu indiriyorsunuz. Bu uydunun buraya gelmesi 10 yıl sürüyor. Öncesi sekiz yıl da planlama yapılıyor. Yani 18 yıl bu proje için çalışıyorlar.

Bu kuyruklu yıldızın saatteki hızı 135 bin km. Bu gerçekten insanlığın ve bilimin geldiği son noktadır. Maalesef üzülerek söylüyorum ki, sadece biz Türkler değil, doğu toplumları, kültürel olarak bu çağın çok gerisinde kaldık. Bizim artık bir anlayış değişimi geçiriyor olmamız lazım. Rosette uçur direktörü Andrea Accomazzo, bu projeye 18 yılını veriyor. Andrea Accomazzo şunu söylüyor: "Keşif risk içerir. Risk almaya hazır değilseniz keşif yapmamalısınız."

Buradan hareketle biz savaşta bir Darülfünun'u feda ettik. Türkiye'de bugün itibariyle 200 üniversite kurduk fakat bu da yetmiyor. Üniversitelerin nitelik-nicelik tartışmasına girmiyorum ama bizim de bu tarz başarılarla imza atan, bilime yönelecek gençlerimizi bu şekilde yetiştiriyor olmamız gerekiyor. Yoksa aradaki mesafe daha da açılacak. Türkiye'de 15 yıldır fabrika kurulmadı. Hala eski Türkiye ile övünüyoruz. Çok katlı binalar yapılıyor ama katma değer yaratılmıyor. Bunlar üretilirken bir kez katma değer yaratıyorlar, ondan sonra katma değeri bitiyor. Bizim artık inovasyon, gelişim; yeni fabrikaların kurulması, gençlerin çok farklı platformlarda yetişmesi gibi konuları tartışmaya başlamamız lazım.

Bizlerin gençlerden en büyük beklentimiz öncelikle gençlerin çok çalışmasıdır.. Bakınız Güney Kore yılda 2450 saat çalışıyor. Avrupa ve biz 1600-1700 saat çalışıyoruz. Avrupa bizden fersah fersah ileri gitmiş. Biz çok çalışmazsak aradaki farkı nasıl kapatacağız? Güney Kore daha çok çalışarak aradaki farkı kapatmaya başladı. LG, Samsung, Kia gibi küresel markalar yarattı. Onlar 1000 saat çalışıyorsa bizim 2000 saat çalışmamız lazım ki aradaki mesafeyi kapatabilelim. Araştırmacı ve sorgulayıcı olacağız, bilgi ve bilimi ön planda tutacağız. Özgüven sahibi olacağız, cesur olacağız, risk alacağız. İnovasyon ve buluş çok önemli. Bunlar olmadan

Türkiye'de geleneksel tarımla, makine parçası üretimiyle bir noktaya gelmemiz de, fark yaratmamız da mümkün değil. Global markalarla işbirliği yapacağız ve yeni iş modelleri yaratacağız. Ar-Ge ve patentte araştırma çalışmalarında artış olması gerekiyor. Onların sayılarının artırılması gerekiyor. İngilizce'yi Türkçe kadar iyi bilmezsek lokal insanlar olarak kalırız. İngilizce bilmiyorsanız, gideceksiniz gece gündüz İngilizce çalışacaksınız. Dünya artık global bir hale geldi. Türkçe kadar İngilizce'yi bilmiyorsanız dünya insanı olamazsınız. Türkiye insanı olursunuz. Bu da önemli çünkü ülkenize değer katarsınız. Eğer hedefinizi çok yüksek çıziyorsanız bu son maddeye önem verin lütfen.

Denetime geldiğimiz zaman denetim organizasyonları ve sistemleri sürekli geliştirmeyi hedefleyen sistematik, disiplinli bir süreçtir. Kurumsal yönetimin önemli bir bileşenidir. Şirketlerin ve kurumların şeffaflık ve hesap verilebilirlik konularına önem verir. Aynı zamanda risklerin ölçülebilir şekilde yönetilmesine imkan tanır, onlara güvence verir.

Arkadaşlar lütfen bombacı Ali Reşat'ı, Mustafa Kemal'i unutmayalım. Şunu hiçbir zaman unutmayınız: Atatürk sadece Gazi Mustafa Kemal değildi. Atatürk modern Türkiye'nin kurucusu ve tüm dünyanın saygı duyduğu, 2. Dünya Savaşı'nın çıkacağını, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kurulacağını, daha sonra dağılacağını dahi öngörmüş büyük bir vizyoner, büyük bir insandı. Dolayısıyla Atatürk'ün gençlerimize tanımladığı değerler, bizi o görmüş olduğunuz kuyruklu yıldızla götürecektir değerlerdir. Bunu hiçbir zaman unutmayın.

“Değerlerimize sahip çıkmanın ilk yolu onu sevmektir”

*Ethem Yenigün
Darüşşafaka Cemiyeti İç Denetim Müdürü
TİDE Denetleme Kurulu Üyesi*

Değer, felsefe tarihinin zevkli konularından biridir. Felsefe, “Değer nedir? Bir varlığı bizim için değerli kılan nedir? Değer bir şeye yüklenen anlam mıdır, yoksa anlamın kendisi mi bir değerdir?” gibi sorularla konuyu irdeliyor.

Değer, kapsamına çok geniş varlıkları alabilecek bir olgudur. Maddi servet, iyi bir meslek sahibi olmak, başarılı olmak, beşeri sevgi (sevmek ve/veya sevilme), doğa sevgisi veya yaşadığımız bir an bizim için değer olabilir. Sahip olunan değerleri, toplumsal değerler, inanç değerleri, evrensel değerler, kurumsal değerler, özel değerler ve bireysel değerler gibi sınıflandırmalara da tabi tutabiliriz. Bu sınıflandırmalara tabi ki başka değerler de eklenebilir.

Değer konusuna hangi kapsamda yaklaşırırsak yaklaşalım, değer kavramının bizde yarattığı hissiyat, olumlu bir nitelik taşır.

Değer dediğimiz kavramın bir birey için üç bileşeni olduğunu düşünüyorum. Bunlar; ihtiyaç, ihtiyaca uygun bir varlık ve bu ikisi arasında ilişki kuran benliktir.

Kişisel değeri toplumsal değer yapan da, bu üç bileşenin “toplumsal faydası”dır. Oturumumuzun konusu olan küresel değer de bireysel değer in ötesinde, toplumsal bir fayda niteliği taşıyan değerdir.

2012 yılında Felix Baumgartner, özel bir paraşütle uzayın sınırından yeryüzüne atladı. Medeniyet tarihine bakıldığında, Felix Baumgartner’in atalarının avcılık ve toplayıcılıkla yaşamlarını geçiren, doğayı yabancı bir durumda oldukları anlaşılır. Bu iki nokta arasında; bu gelişmişlik veya değişim arasında, aradaki muazzam değişimde var olan değerlerin değişmemesi de düşünülemez. Dolayısıyla küresel değer tartışmasında, değer in zaman içinde değişebilme özelliği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Bir birey, küresel bir değere iki farklı açıdan destek sunabilir. Küresel değer yaratılabilir ya da var olan bir küresel değere sahip çıkarak ona destek olabilir. 1800’lerin sonunda, Osmanlı’nın “çöküş” olarak adlandırılan döneminde, Kapalıçarşı ve çevresinde çalışan çırakların okutulması amacıyla padişah fermanıyla kurulan, bugün maddi imkânları kısıtlı anne ya da babası hayatta olmayan çocukları “eğitimde fırsat eşitliği” misyonu çerçevesinde bünyesinde okutan Darüşşafaka Cemiyeti küresel değerlere verebileceğimiz en güzel örneklerden biridir.

Küresel bir değer yaratma veya var olan değere sahip çıkma durumunda, değerle kurulan bu ilişkinin temelinde sevgi yer alıyor. Ancak sevgi tek başına bir değere katkı sağlamayabiliyor. Sinemaya da uyarlanan Cengiz Aytmatov’un ünlü eseri “Selvi Boylum Al Yazmalım”da sevgi” emek vermek” olarak tanımlanıyordu. Dolayısıyla küresel değerlerle kurulan bu ilişkinin ikinci şartı da sevilen bu değere emek vermektir.

Özet olarak küresel bir değer yaratılabilir. Bu takdire şayan bir konudur. Ancak onun dışında, var olan küresel değerlere sahip çıkmak ta değerle kurulabilecek önemli bir bağdır. Küresel ya da bireysel, hangisi olursa olsun değerlere sahip çıkmanın, bir değer yaratmanın temelinde de değer biçilen olguya sevgi duyulması ve bunun için emek verilmesi geliyor.

“Rekabet dünyası, inanılmaz fırsatlar içeriyor”

Murat Şahin
Fütüristler Derneği
Yüksek İstişare Kurulu Başkanı

Ne değişti hayatımızda da biz bugün elimizdeki teknolojilerle hayatımızın değiştiğini söylüyoruz. 1950’lerde her şeyi babamız, bir büyüğümüz biliyordu. Şimdi kim biliyor? Google biliyor. Hatta o kadar çok iyi tanıyor ki, aynı odada iki insan aynı kelimeyi arama motoruna soruyor iki farklı yanıt alıyor. Gutenberg’in gemisi battı artık. Amazon ilk elektronik kitap okuyucusunu çıkardıktan üç yıl sonra Amerika’da elektronik kitap satışları basılı kitap satışlarını geçti. Bilgi artık internette kablolarının ucunda ya da bulutta; yeni anlayışta. Bütün bunlar olunca network, hiyerarşi de değişti. Üstat-çırak ilişkileri gibi konular konuşuldu ya, yok öyle bir şey. Bilgisayarınızın, mobil telefonunuzun başına geçip Obama’ya mesaj yazıp ondan cevap alıyorsunuz. O nedenle yaşamımızın geldiği noktada artık hiyerarşi diye bir şey de yok. Bizde ve dünyada gelir arttı. Birleşmiş Milletler’in 2030 gelir hedefine, insanlık 2010 yılında ulaştı. Dolayısıyla para bolluğu var.

Dünya 2003 yılından bu yana inanılmaz bir değişim yaşıyor. 1,1 milyar orta sınıf nüfusun, 2020’de 3,6 milyar olması bekleniyor. Bu beraberinde birçok şeyi de değiştiriyor. Dün Van’daydım, bugün Çanakkale’deyim. Ülkemizin inanılmaz bir turizm potansiyeli var. Türkiye 35-40 milyon turist çekiyor ve bundan 37-38 milyar \$ para kazanıyor. Bundan çok mutlu oluyoruz. California Eyaleti 2013’de turizmden 110 milyar \$ gelir elde etti. 1950’de dünyada 1 milyon insan seyahat edebiliyordu. Şimdi 1 milyar insan seyahat

edip 2 trilyon \$ para harcıyor. Dolayısıyla inanılmaz bir rekabet dünyasındayız ve bu inanılmaz fırsatlar da içeriyor. 2000’lerin başından bu yana Afrika büyüyor, gelecek 10 yılda ekonomisi büyüyecek. Bu tek kıta her yıl yüzde 6 büyüyecek. Bu kıta bir taraftan müthiş fırsatlar barındırıyor. Diğer yandan 100 milyon çocuk okula gidemiyor. Çünkü yaşadıkları yerde okul yok. Onları eğitim sistemine katmak için de fırsatlar var. 100 dolara bilgisayar üretmek için çalışan insanlar var.

Araştırma ve demokrasi birleşti telefonlarınızdan twitter’a girip Murat Şahin’i de beğenmedim diyebilirsiniz. Bu işin demokratik tarafı şu, ben de yazdıklarınızdan hemen sonra sizinle ilgili bir şeyler söyleyebilirim. Arkadaşımın 9 yaşında bir oğlu var, 6 yaşından beri anne beni okula gönderme diyor. Neden diye sormuşlar. Okul beni geriletıyor yanıtını almışlar. Buna çok inanıyorum. Çünkü günümüzün ezber sistemindeki okul yöntemi artık bitti. Taşıma suyla değirmen döndürmeye çalışılıyor. Çocuklara sebep sonuç ilişkisini öğretmemiz lazım. O yüzden Amerika’da yedi yaşındaki çocuğa artık kod yazmayı öğretiyorlar. Kelimeyi hecelemeden daha iyi yapıyor o işi.

Neler değişiyor? Şehirler değişiyor. Bundan 200 yıl önce dünya üzerinde nüfusu 1 milyonun üzerinde iki şehir vardı. Bugün bu şehirlerin sayısı 459 oldu. 5- 10 milyonluk mega şehirlerin sayısı 50’lerde. Ortalama bilgisayar hızı 1990’dan beri sekiz bin kat artmış. 1990’larda bir laptop’ım vardı, hard disk 20 MB’di. Bu kapasiteyi lütfen mobil telefonlarınızla karşılaştırın.

Şu anda kullandığımız bilginin yüzde 90’ı da son iki yıl içinde yaratıldı. Kabaca bakınca insanlığın 2012’de 2,8 trilyon gigabayt bilgi üretmiş olduğu anlaşılıyor. İnsanlık tarihi boyunca üretilen bilgiden daha fazlasından bahsediyoruz. İnternete bağlanan kişisel cihaz sayısı büyük şehirlerde yedi milyonu buldu.

Bakü’de bir girişimciyle tanıştım. Bir aplikasyon yazmış. Tanıştığımızda yatırımcı arıyordu. İki ortağı var. Biri Trabzon’da, diğeri Mersin’de kalıyor. Bugüne kadar hiç karşı karşıya gelmemişler. Artık insanlığın böyle fırsatla-

rı var. Geçenlerde seyahatte bir kozmetik siparişi aldık. Şu ürünü istiyorum ve alttaki linke tıkla. Linke tıkladığın zaman seni ilgili mağazaya götürecektiydi... Buna benzer birçok gelişme oluyor. Dünyanın en büyük altın pazarı olan Türkiye’de altın satan otomat yapılmasını savunuyorum. Bu makine size kredi kartınızla ya da nakit parayla altın satabiliyor olacak. Bu bir fırsattır. Bunu söylediğim zaman Türklerin birçoğu, bu makineyi çalarlar onu diyor. Söyledikleri bir şey daha var, o da altın alırken pazarlık yaptıkları... Bu makine pazarlık da yapıyor. Üç tane alırsan fiyat düşüyor diyor.

Başka neler oluyor hayatta? Mülkiyet kavramı değişiyor. Zip Car Türkiye’ye geldi. Mobil cihazlarınızdan 3-5 saatliğine araba kiralayabiliyorsunuz. Akıllı insan şunu söylüyor: Haftada beş saat araba kullanacağım bunun için 500 lira kaskoya, 1000 lira devlete veriyorum, 50 bin liraya araba alıyorum. Böyle yapacağıma her hafta istediğim arabayı kiralarım. Çok sevdiğim bir sloganları var: “Yılda 350 saati seks yapmak için harcarken, 420 saat park yeri aramaya neden harcayardım?” New York belediyesini ikna ettiler, belediye tüm araçlarını sattı. Üç boyutlu yazıcıyla çocuğuna protez kol üreten bir insanlıktan bahsediyoruz bugün. Mülkiyet kavramı değişti. Dünyanın en eski otel zinciri Hilton şirketinin şu anda 678 bin odası var. Şirketin değeri 18 milyar \$. Bundan dört yıl önce Airbnb adlı bir seyahat şirketi ortaya çıktı. Sizin odanızı, yazlığınızı satıyor. 550 bin oda satıyorlar, şirketin değeri 11 milyar \$. Birisinin 70 yılda yaptığını birisi dört yılda yapabiliyor artık.

Çevrenin korunması önemli. İnsanlık artık otel odanızda bile geri dönüşümlü atıklarınızı toplamanızı istiyor. Ya bunu yapacaksınız ya öleceksiniz. Ambalajları organik üretmeye başladık. Bunun Türkiye’de de örnekleri var. Bir tane otomata gidip, otomattan Iphone, Ipad gibi şeyler satın alabiliyorsunuz.

Peki, geleceğe doğru neler oluyor? Ben ve benim yaşımın üstündekiler bizi izliyor diye Big Brother’dan hep korktuk. Bu dönem geçti. Artık big sister dönemindeyiz. Zaten iz bırakmadığımız yer yok, makineler bile her şeyi biliyor. Her gün 500 bin kişi skype programına dahil oluyor. Bizim müteahhitler ne yapıyor? Hala her odaya telefon prizi koyuyor. Başka bir şey

yapmamız lazım, kokuyu transfer edebilmemiz lazım. Giyilebilir elektronik kıyafetler, nano ilaçlar, elektriği kablolu transfer etmek gibi konulardan çalışıyor olmamız lazım. Bugün yaşadığımız binalar bu anlayışla yapılıyor. 2025’te dünyayı en çok kirleten şeyler bu binalar olacak. Otomobillerden bile daha fazla kirletecekler. Otomobil endüstrisi de değişecek. Otomobil endüstrisini değiştirecek olan Mercedes, BMW gibi bir otomobil şirketi olmayacak.. Apple, IBM olacak.

İnternet demokratikleşmenin önünü açıyor dedik ve bir örnek verdik. Mülkiyet kavramı değişiyor ve sadece ihtiyacımız olduğu kadarına sahip olmak istiyoruz. İnsanlık artık yılda sadece beş delik delmek için matkap alıp onu dolaba koymak istemiyor. İsteddiği zaman gidip kiralamak istiyor. Bütün bunlarla beraber dünya geliyor, gelecek 15 senede 53 trilyon değerinde yatırım yapılacak fırsatlar var. Türkiye’de de bugün 2 milyon kişinin çalıştığı işler olmayacak. Çünkü yapılan işlere ihtiyaç olmayacak. 2017’de insan eli değmeyen cihazların birbirleriyle konuştuğu işler için 290 milyar dolar pazardan bahsediyoruz. 2036’da hayatımızda 100 trilyon sensör olacağından bahsediyoruz. Çağrı Merkezini arayan bir müşterinin nefes alıp verişini takip edip, ne kadar kızgın olduğuna bakıp, bunu en deneyimli görevliye bağlayayım diyen kişiselleştirilmiş sistemlerden bahsediyoruz. Teknoloji hayatımıza bu kadar girdiğine göre, haberleşme cihazı, teknoloji olmayan kamplar da oluşmaya başladı. Saat elektronikse kapıda bırakıyorsunuz. Free girişimciler dönemi başladı. Bir işte iyi olacaksınız ama hiçbir şirket size 30 gün için para ödemeyecek. 3 gün 5 gün başka şirketlerde çalışacaksınız. Belki duymuşsunuzdur, elektronik para BitCoin var. Geçen sene değeri 900 bin dolara ulaştı. Çin gibi bir ülkeyi düşünün parasını bile regüle etmiyor. BitCoin ya da sizin çıkardığınız bir parayla alışveriş yapmak zorunda kalınca başına neler gelir?

Üç boyutlu yazıcılarla kontak lensinizi bile evinizde kendiniz üretiyor olabilirsiniz. Kişiselleştirmeye başka bir örnek, diyet... Diyelim akşam sekizden sonra çikolata yediniz. Bu durumda buzdolabınız konuşacak, facebook profilinize girecek sizi rezil edecek yine beceremedin diye... Bizden önceki kuşaklar ile bizim kuşağımız bu hayatı anlama işini hep kitaplardan

yapmaya çalışıyor. Fakat bu Y, Z kuşağını anlamak mümkün değil. Trend okuyarak olmuyor bu işler. Bugün baktığınız zaman bu kuşakların kişi başı sekiz ayrı mecrada, sekiz farklı kimlikle yer aldığını görüyorsunuz. Okul sistemini sevmiyorlar. Çünkü deneyimle öğrenmek istiyorlar. Oyun oynamak istiyorlar. Herkesin kişisel bir dekode'ı var.

Peki, Türkiye 2100 yılına nasıl hazırlanıyor? Biz dünyanın en büyük inşaat demiri satıcısıyız. İnşaat işinde yüzdeyle ifade edilir bir payımız yok. 2100 yılına geleceğiz, aynı aileden sekiz farklı kuşak bir arada yaşayacağız. Bugün babayı, dedeyi zor ikna idare ederken önümüzde bambaşka bir zorluk olduğunu görüyoruz. Enerji işini bambaşka bir yerde ele almamız lazım. Her yere güneş paneli şart, rüzgar enerjisi kullanmamız lazım. Her sene enerji ithalatına 65 milyar dolar parayı verdiğimiz halde, güneş ve rüzgar enerjisine yönelim mi, yönelmeyelim mi diyoruz. Oysa başka biri güneşin aya yansımından enerji toplayıp onu dünyaya gönderebilir miyim diye çalışıyor. Çevreci olacağız zaten ama onun da ötesi doğuştan ölüme çevreci olmanın yollarını bulmamız lazım. Yaş uzuyor, bir fırsat daha doğuyor. Bugün doğan bir çocuk 2100 yılında 85 yaşında ve halen genç olacak. Yaşamın içinde normal dediğimiz bazı şeyler anormal olacak. Mesela hastaneler... Yerleri değişti insanlık yolunu şaşırdı. Şifa bulmaya gittiğimiz yere hastane diyoruz. Bir yolu olsa da bütün tabelaları şifahane yapabilirsek. Şirketlerin daha çok antropologa, sosyologa ihtiyacı var. Çünkü anlamadığım bir yaşam için teknoloji geliştiremem.

Son olarak dört boyutlu yazıcılar önemli. Şunu düşünün ikea'dan bir mobilya aldınız, eve getirdiniz, kendi kendine monte oldu. Quantum bilgisayarlar konusu var. Bugün kullandığımız bilgisayarlardan binlerce kat hızlı çalışıyor. Bunun yapanlara, neden yaptın diye sorduğunuzda, eğer varsa paralel evrenle konuşmak için cevabını veriyor. Bizim de böyle bir vizyonla yaşıyor ve rekabete hazırlatıyor olmamız lazım. Bilgi ile hayal gücünü birleştiren işler yapmamız lazım.

Prof. Dr. Ömer Lalik

**Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı
Mütevelli Heyeti Üyesi
Oturum Başkanı**

Yeryüzünden gökyüzüne çıktık, bizi paraşütsüz yere attılar. 2100 yılında 85 yaş genç olacağız. Ben her zaman orta yaş 60'da başlıyor diye söylüyorum. Ben şimdi 73 yaşındayım herkesi 100. doğum gününe bekliyorum. Ben 73 senenin nasıl geçtiğini anlamadım. Şurada kalmış çok az bir yıl. 27 yıl, o mu geçmeyecek? O da geçer.

Zirvemizin teması, 'Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek.' Değer bilmek ne kadar zor. Ben olsaydım zirvenin ismine "Gelecek İçin Hatalarımızı Bilmek" derdim, belki biraz daha kolay olurdu.

Panelistlerimiz, bu bilgi bombardımanı altında her şeyin kolayca değişeceğini öğretiler. Ben de ona inanıyorum. Her şey değişecek ve hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Ama hiç korkmayın bundan, aşk hariç. Aşık olun aşkla kalın... Teşekkür ederim.

**“Bugünkü zirveyi gerçekleştiren
TİDE, dolu dolu bir alkışı
hak ediyor”**

*Prof. Dr. Güner Gürsoy
Yeditepe Üniversitesi İşletme Bölüm Başkanı*

ZİRVE KAPANIŞ KONUŞMASI

En son konuşmacı olmak çok tehlikeli. Dolayısıyla, muhasebe işi bana kaldı. Zamanı iyi kullanarak böylesine keyifli bir zirvede yapılan katkıları birkaç dakika içinde toparlamaya çalışacağım.

Mart ayında Yeditepe Üniversitesi olarak TİDE'nin Akademik Genel Değerlendirme Toplantısına ev sahipliği yaptığımızda Çanakkale'de bir etkinlik yapma fikri ortaya çıkmıştı. Bu beni iki boyutta heyecanlandırdı. Ben bu ideale hizmet etmekten onur duyarım çünkü hem Çanakkaleliyim hem de TİDE'ye destek vermek İşletme Bölüm Başkanı olarak görevim. Burada olup bu etkinliğe katılan öğrencilerimiz çok şanslı. Diğer öğrencilerimiz bugünkü zirveyi kaçırdı ama dilerim burada olan öğrencilerimiz, bu deneyimlerini arkadaşlarıyla paylaşacaktır.

Şu ekrandaki zirvenin logoları bütün söyleyeceklerimi çok iyi özetliyor. Ama öncesinde çok verimli geçen bu zirveyi gerçekleştiren TİDE, dolu dolu bir alkışı fazlasıyla hak ediyor.

TİDE'yi kuranlar iyi ki TİDE'yi kurmuşlar, iyi ki TİDE'yi bu noktaya getirmişler. Gençlere vizyon verebilme anlamında farklı bir noktaya gelmişler. İyi ki teftiş kültürünü farklı bir noktaya “iç denetim”e taşıyabilmişler. Bundan kazanacak olan Türkiye'dir, siz gençlersiniz. TİDE kurucularına ve yönetimine hizmetlerinden dolayı şükranlarımı sunuyorum.

Kısa bir özet yapmak gerekirse, iç denetim, gelecek, değerler ve Çanakkale. İnanılmaz bir dörtlü bir araya gelmiş. Çanakkale ruhunu, değerlerini, TİDE'nin 20. yılında farklılaşması anlamında iç denetimi yarınlar taşıyabilecek vizyonu ortaya koyma anlamında bulunuyoruz. Dolayısıyla saygı ve minnetle karşılaşıyoruz. Buradan da şu teklifi yapıyorum. Yeditepe Üniversitesi olarak TİDE'ye platform sağlamak bizim için onur verir. Gelecek Zirvesi 2016 için adayız. Size her türlü desteği vermekten onur duyarız. Tüm katılımcıları ve öğrencileri misafir etmek bizi mutlu eder.

Zirve, konuşmacıları da çok renkliydi. Fütüristler geldi hatta Ömer Lalik Hocam kahve falı bakıyorlar mı diye sordu. Bence kahve falı bakmanın ötesine geçtiler. Dimağlarımızı kırdılar. Bizleri farklı noktaya taşıdılar. Dolayısıyla pek çok şey söylendi, hepsi unutulabilir, unutulmaması gereken ise "Gelecek farklı gelecek" sloganı oldu. Hepimiz buna hazır olmalıyız. Bugünden kendimizi konumlandırmalıyız. Özellikle gençler bu sorumluluğu üstlenmeli çünkü bizler artık sizlere bu bayrağı devrediyoruz.

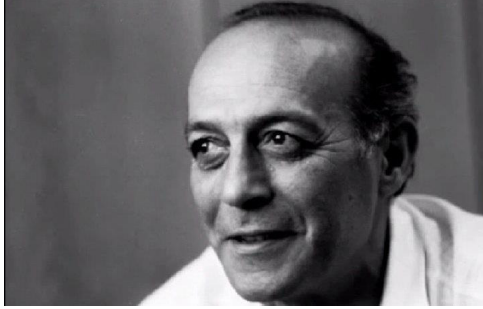
Brisa'nın iç denetimle kurumsal girişimciliği birbirine bağlama anlamında çok güzel bir sunumu oldu. Orada bir noktayı vurgulamak gerekir. İç denetim; teftiş kültüründen proaktif kültüre dönen yapısıyla fark yaratmaktadır. Proaktif yaklaşımları ile şirketlerin; iç denetim yoluyla tespit ettikleri fırsat ve riskleri, kurumsal girişimciliğe dönüştürecek döngüyü yaratabilmeleri lazım. Bugün en çok ihtiyacımız olan şey girişimcilik ve artık yaptıklarımızı eskisi gibi yapma lüksümüz bu rekabetçi ortamda kalmadı. Yarın her şey değişecekse, biz de kendimizi ve şirketlerimizi değiştirmeli ve geliştirmeliyiz. İç denetimin yaratıcılığı ve şirketleri geliştirme anlamında önemli bir misyonu olduğuna inanıyorum.

Bugün pek çok şey konuşuldu hepimizi etkilemesi gereken en önemli konu ise değerler. Değerlerimize sahip çıkmalıyız. Zirvenin logosundaki resimler, tarih, duygusal boyut, Çanakkale'nin içinde bulunduğumuz atmosferini çok güzel yansıtıyor. Bizler, bugün burada, bu zirveyi gerçekleştirebiliyorsak, şehitlerimiz sayesinde bunu yapabiliyoruz. Ben çocukluğum-

da hatırlarım, karşı tarafta kazı yapıldığında kemik bulmamak mümkün değildi. Muhakkak elinize bir kemik parçası, bir şarapnel parçası değerd. Dolayısıyla böyle bir ortamın toprakları üzerindyiz. Bu topraklar bizi biz yapan değerlerimizi farklılaştıran bir noktada. Ve en önemlisi bu topraklarda bir olmak, birlikte olmak farklı bir noktada bizi yetkin kılacaktır diye düşünüyorum. Ama sözümü şu şekilde bitiriyorum: Düşmanlarının bile saygı gösterdiği Atatürk'e, kimsenin saygısızlık etme hakkının olmadığına inanıyorum ve Mustafa Kemal Atatürk'ü minnet ve şükran ile anıyorum. Bizi biz yapan, modern, çağdaş Türkiye'yi ve geleceğimiz olan gençlerimizin ufkunu açan temeller bu topraklarda, mükemmel liderlik örnekleriyle o günlerde atılmış. Ben tekrar TİDE yönetimine, gençlere sağladıkları vizyoner katkılarından ve böyle anlamlı bir günde zirveyi Çanakkale'de gerçekleştirdiklerinden dolayı şükranlarımı sunuyorum.

Kalplerimizde derin iz bırakan şair: Üstad Cemal Süreya anısına

İç denetimin en önemli özelliği değer katma işlevine sahip olmasıdır. İç denetimin bu değer katma özelliği dışında, kurumsal ve toplumsal şeffaflık ve hesapverebilirlik sağlaması gibi faydalarından da bahsetmek mümkündür. İç denetimin bir meslek olarak sahip olduğu bu avantajlar yanında, bu mesleği icra eden kişiler olarak biz iç denetçilerin de sahip olduğumuz formasyon bağlamında fark yaratma potansiyelimiz bulunmaktadır. Gerek kurumlarımızda, gerek yaşadığımız toplumda gerek bireysel ilişkilerimizde sahip olduğumuz yetkinliklerimiz ve değer bilirliliğimiz ile farklı alanlarda katkı sağlayabiliriz.

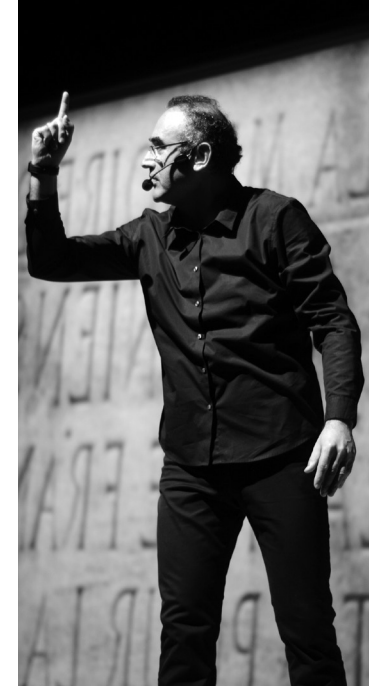
Bu sene ilkinizi Çanakkale’de düzenlediğimiz ve elinizde kitaplaşmış halini bulduğunuz Gelecek Zirvesi’ni “Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek” teması ile düzenlememiz böyle bir amaca hizmet etmek amacıyla seçilmiştir. Bizler, TİDE’nin mensupları olarak, gelecek hedeflerimizi, planlarımızı kurgularken, bu zorlu yolda geçmişten aldığımız değerlerimizin en az emeklerimiz ve çabalarımız kadar önemli olduğunu düşünüyor, TİDE’nin bugünlere gelmesinde bu felsefenin kilit bir önemde olduğunu biliyoruz.

Gelecek Zirvesi’nde Çanakkalelilerle buluşan Sunay Akın, bu değerbilir geleneğimizi ve topluma değer katma potansiyelimizi ünlü şairimiz Cemal Süreya’nın yaşadığı bir olay üzerinden şöyle özetledi:

“1915 yılının 18 Mart’ında Çanakkale martıları daha önce unutamayacakları, çocuklarına anlatacakları gürültüler duyarlar. O gün, işgal güçlerinin

zırhlı gemilerinden ve Türk bataryalarından yükselen top sesleri tarihin en büyük direnişini haber veriyordu... İngiliz ve Fransızlar, Türklerin elinde son model iki bine yakın top olduğunu rapor ediyorlardı... Oysa elimizde 82 tanesi savaş gemilerinden sökülmüş sadece 150 top vardı!.. İşgalcileri yanıltan, top namlusu görüntüsü verilen toprağa gömülen, zaman zaman ateş ediyor havası yaratsın diye ağızlarına konulan toz barutun yakıldığı yüzlerce soba borusuydu!..

Çanakkale Savaşı’nın yaşandığı siperler, bataryalar, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşuna giden ilk adımların atıldığı yerler olarak kabul edilir. Sadece Türklerin cephesinde değil, Anzaklar da bağımsız bir ülke düşü ilk kez Çanakkale’de yeşermiştir... Her yıl 10 binlerce insan ziyaret eder Çanakkale’yi. Eder de duygulanıp göz yaşları dökenler arasında, direnişimizin sembolü haline gelen toprakların bir şair tarafından korunduğunu bilen neredeyse hiç yoktur... 1915 yılından tam 50 yıl sonra bir savaş daha yaşanılır Çanakkale’de... Bu kez tarih 1965’tir... Maliye müfettişi Cemalettin Seber, teftiş amacıyla iki ay Çanakkale’de görevlidir... Müfettiş Seber, demir tüccarlarının savaştan kalma topları hurda olarak satın almak üzere olduklarını görür... Bir rapor hazırlanarak satışı durdurur... 1965 yılında yaşanan bu savaşın bir cephesinde hurdacılar, öbür cephesinde ise bir şair vardır... Cumhuriyet döneminde yaşanan bu Çanakkale direnişinin kahramanı olan şairin asıl adı Cemal Seber olsa da şiir kitaplarında adını “Cemal Süreya” olarak okuruz!.. Şair Cemal Süreya yalnızca birbirinden güzel şiirleriyle değil, Çanakkale Savaşı’ndan kalan toprakların hurdacılara satılmasını önlemesiyle de kalplerimizde iz bırakmayı fazlasıyla hak etmiştir.”

GELECEK ZİRVESİ 2015'İN ARDINDAN

GELECEK ZİRVESİ 2015 ÇANAKKALE'DE YAPILDI

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE), 20 kuruluş yılında, İç Denetim Farkındalık Ayı'nda, Çanakkale Destanı'nın 100. Yılı anısına Çanakkale'de Gelecek Zirvesi 2015 "Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek" etkinliğini gerçekleştirdi.

TİDE Akademik İlişkiler Komitesi'nin TİDE Gelecek Okulu Projesi çerçevesinde yapılan etkinlik, üniversite öğrencilerinin geleceğe daha donanımlı hazırlanmaları amacıyla yapıldı.

Etkinlik Çanakkale Zaferi'nin 100. yılında, geçmişten gelen değerlerimizi anlamak ve onlara sahip çıkmak anlayışı ile Çanakkale'de yapıldı.

İliber Ortaylı ve Sunay Akın geliyor

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE), tüm dünyada İç Denetimde Farkındalık Ayı kutlanan Mayıs ayı etkinlikleri kapsamında İstanbul'dan 100 üniversite öğrencisi birlikte Çanakkale'ye geliyor.

Tarihiye Et Arkadaşların arasında bunu ilk tavsiye eden sen ol Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası ile Onsekiz Mart Üniversitesi'nin katkılarıyla, Prof. Dr. İliber Ortaylı ve Sunay Akın'ın da katılımıyla gerçekleştirilecek olan "Gelecek Zirvesi'nin "Gelecek için değerlerimizi bilmek" temasıyla

SonDakika.com.tr ANASAYFA EKONOMİ SPOR MAGAZİN GAZETE

Çanakkale Destanı'nın 100. Yılında Çanakkale'de Başlıyor!

"İç Denetimde Farkındalık Ayı" etkinlikleri kapsamında 8-10 Mayıs 2015 tarihlerinde, ülkemizin ve iç denetim mesleğinin geleceği üniversite öğrencileri ile birlikte Çanakkale Destanı'nın 100. yılında bu yıl ilk düzenlenecek Gelecek Zirvesi'ne imza atıyor. Prof. Dr. İliber Ortaylı ve Sunay Akın'ın da katılımıyla gerçekleştirilecek zirvenin ardından 20 Mayıs 2015 tarihinde ise "Farkındalık Ödülleri" sahiplerini buluyor.

Uluslararası İç Denetim Enstitüsü'nün (IIA) Türkiye'deki temsilcisi TİDE dünyada "Uluslararası İç Denetimde Farkındalık Ayı" olarak kutlanan mayıs ayında, mesleki farkındalığı artırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenleyecek olan "Gelecek Zirvesi" olacak.

TİDE Başkanı Gürdoğan Yurtsever, iç denetim farkındalığını artıran bu etkinlikle IIA tarafından 2014 yılı Farkındalık Özel Ödülü'nün TİDE'ye verildiğini belirtti.

Gelecek 2015 Zirvesi Çanakkale'de Yapıldı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE), kuruluşunun 20. yılında mesleği mükemmelliğe taşımak, değerini ve önemini vurgulamak amacıyla gerçekleştirdiği etkinliklerine devam ediyor. "İç Denetimde Farkındalık Ayı" etkinlikleri kapsamında, ülkemizin ve iç denetim mesleğinin geleceği üniversite öğrencileri ile birlikte Çanakkale Destanı'nın 100. yılında bu yıl ilk kez Çanakkale'de düzenlendi. Gelecek Zirvesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin de ortak olduğu Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) tarafından gerçekleştirilen Gelecek Zirvesi 2015 CTSO Kongre ve Fuar Merkezi'nde gerçekleştirildi.

HAKKIMIZDA

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

Şirket yönetim kurullarının ve üst düzey yöneticilerinin stratejik iş ve çözüm ortağı olan iç denetçilerin meslek örgütü “Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)”, iç denetim mesleğinin uluslararası standartlar ile uyumlu, küresel seviyede kabul gören en iyi uygulamalar paralelinde yürütülmesi için güvence oluşturmaktadır.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, mesleğin profesyonellerinin yetkinlikleri, finans ve reel sektör şirketlerimiz ile kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal yönetim kalitesi, düzenleyici otoritelerin düzenlemelerinin uygulamadaki uyum kalitesi, mesleğin akademik gelişimi için çeşitli hizmetler sunmaktadır.

Her yıl düzenli olarak gerçekleştirilmekte olan iç denetim, kurumsal yönetim, iç kontrol ve risk yönetimi konularında yetkin uzmanların bilgi, deneyim ve iyi uygulama örneklerini paylaştıkları **“Türkiye İç Denetim Kongresi”**, yazı, makale ve söyleşileri ile mesleki gündemi belirleyen, temel mesleki bilgi ve referans kaynağı **“İç Denetim Dergisi”**, mesleki kitap yayıncılığında **“TİDE Yayınları”** ile iş ve meslek dünyasına sunulan kaynaklar, sürekli güncelliği sağlanan ve dilimize çevrilen **“Uluslararası İç Denetim Standartları ve Mesleki Uygulama Çerçevesi”**, iç denetim profesyonellerinin küresel yetkinlik belgesi **“Uluslararası İç Denetçi Sertifikası”**, sürekli mesleki gelişim için **“Mesleki Gelişim Akademisi (TİDE Akademi)”** ile mesleki gelişim ve yetkinlik eğitimleri, mesleki akademik gelişime yönelik **“Akademik İlişkiler ve Gelişim Programı”**, iki yılda bir farklı bir üniversitenin ev sahipliğinde gerçekleştirilen **“Akademik Forum”** etkinlikleri,

mesleğimizin geleceği gençleri geleceğe hazırlamak üzere oluşturulan **“TİDE GO – Gelecek Okulu”**, her yıl farklı bir şehirde düzenlenerek çeşitli üniversitelerdeki öğrencileri bir araya getirmek ve aralarında gelecek için ortak bir iletişim ve paylaşım platformu oluşturmak için planlanan **“Gelecek Zirvesi”** ile iş ve meslek dünyasının tecrübeli ve zirvedeki isimlerini, öğrencilerle buluşturan, gençleri rol ve sorumluluk almaya teşvik eden ve onların özgüvenini artıran programlar, ülkemizde iç denetim farkındalığının yaygınlaşmasını hedefleyen **“İç Denetim Farkındalık Ödülleri”** ile genç neslin bakış açısıyla iç denetim mesleğine dair toplumsal farkındalığın artırılması için **“İç Denetim Genç Bakış Yarışması”**, profesyonel kariyer fırsatlarının değerlendirilmesi için **“Kariyer Merkezi”** olmak üzere pek çok uluslararası ve ulusal mesleki birikimlere erişim ve paylaşım imkanları sağlanmaktadır. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, bu hizmetleri ile mesleğin profesyonellerine ve iş dünyamıza güncel kalmak, değişim, gelişim ve büyümenin ortağı olmak konusunda fırsatlar sunmaktadır.

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) ve Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIIA)’nın temsilcisi olan ve yönetim organları ile çalışma komitelerinde aktif görev alan Türkiye İç Denetim Enstitüsü, “Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak” vizyonu ile şirketlerimizin yönetim kurulları, denetim komiteleri, İcra Kurulu Başkanları (CEO), üst düzey yöneticiler ve iç denetçiler, kamu kurum ve kuruluşlarımız, düzenleyici kurumlarımız, üniversitelerimiz ve akademisyenlerimize hizmetleri ile kalıcı değer yaratma misyonunu sürdürmektedir.

1915 1925 1935 1945 1955 1965 1975 1985 1995 2005 2015

GELECEK TİDE GO ZİRVESİ 2015

8-10 mayıs Çanakkale

"Gelecek için değerlerimizi bilmek"

1995 2015 ÇANAKKALE

TİDE Gelecek Okulu projelerinden biri olan Gelecek Zirvesi 2015'e verdiğimiz önemi katılımınız ile desteklediğiniz, iç denetim mesleğinin geleceğine bizimle birlikte katkı sağladığınız ve değerli görüşlerinizi paylaştığınız için teşekkür ederiz.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu

Ahmet Çınar	Prof. Dr. Mikail Erol
Ali Kamil Uzun	Murat Şahin
Ethem Yenigün	Dr. Mustafa Aykut
Prof. Dr. Güner Gürsoy	Prof. Dr. Nuran Cömert
Gürdoğan Yurtsever	Nuray Tamer
Av. Humral Tan	Prof. Dr. Ömer Lalik
Prof. Dr. İlber Ortaylı	Ülgür Gökhan
Menteş Albayrak	Yavuz Çingitaş

Stratejik Ortaklarımız: Deloitte, EY, KPMG, pwc

Destek Veren Kurumlar: ÇANAKKALE

Ulaştırma Destekçisi: BRTS

İletişim ve Teknoloji Sponsoru: TURKCELL

İnsanın medeniyet olarak özetleyebileceğimiz yeryüzü macerasının doğasında, gelişme ve ilerleme güdülleri bulunuyor. Bu güdüler; gelecek için daha çok çalışmamızı, mücadele etmemizi tetikliyor. Bugün sahip olduğumuz düşüncelerin, kurduğumuz planların temelinde, gelecekle ilgili bu olumlu ilişkimiz yer alıyor. Bu ilişkiyi kurgularken, gelecekte "daha iyi"ye ulaşmak isterken, bizi yönlendiren en önemli içgüdümüzse, sahip olduğumuz değerlerimizdir.

Değerlerin yapıcı gücüne inanan bir meslek örgütü olan TİDE, bu değerliliğini Çanakkale'de düzenlediği **Gelecek Zirvesi: Gelecek için Değerlerimizi Bilmek** etkinliği ile somutlaştırdı.

Elinizde bulunan bu yayın, Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı olması vesilesi ile Çanakkale'de yapılan bu etkinlikteki sunumların kitaplaşmış hali. Ünlü tarihçimiz Prof. Dr. İlber Ortaylı'dan TİDE Kurucu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun'a; Şair ve Yazar Sunay Akın'dan TİDE Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nuran Cömert'e; Çanakkale Valisi Ahmet Çınar'dan Fütüristler Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Mustafa Aykut'a; Çanakkale Belediye Başkanı Ülgür Gökhan'dan Prof. Dr. Ömer Lalik'e ve bütün listeyi kitapta bulacağınız farklı disiplinlerden gelen birçok uzman kişinin katkı verdiği Zirve'ye, farklı üniversitelerden gelen öğrenciler, öğretim görevlileri, TİDE mensupları, iş dünyası temsilcileri ve Çanakkaleliler yoğun ilgi gösterdi.

TİDE Akademik İlişkiler Komitesi'nin gönüllü organizasyon gücüyle yapılan TİDE Gelecek Okulu'nun bu etkinliğiyle, ülkemizin ve mesleğimizin geleceği gençlerimizin, Çanakkale ruhu ile özetleyebileceğimiz, bizleri bugünlere getiren değerlerimizi tanımaları, bunlara sahip çıkmaları ve iş dünyasının yakın dönem trendleri ile iç denetim gelişmeleri hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlandı.

